

Võrdluses neli
muusika strimimise
teenust

Proovime Samsungi
pliatsiga tahvlit

Sony suurim
veekindel telefon

Üle pika aja: uus
Pentaxi digipeegel

Nr 90, oktoober 2012 ■ Hind 3.49 €

[digi]

Odav ja hea:
testime
tahvelarvutit
Nexus 7

10 parimat telerit

Nintendo uus 3D-
mängukonsool
meeldib meile

Kuidas kuvari
valikul mitte eksida?

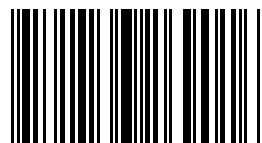

Millega üllatab
«Guild Wars 2»?

! Milline on parim teler kümnes eri valdkonnas?

ISSN: 9771736269016

FUJIFILM

X-Pro1

www.photopoint.ee

fujifilm-x.com/x-pro1

www.fotoluks.ee

TOIMETAJA VEERG

Puhka rahu, peegelkaamera

Henrik Roonemaa

peatoimetaja

Me oleme [digi] juba nii kaua aega välja andnud, et oleme näinud mitmete toodete kadumist. Näiteks on MP3-mängijad ja käsi-GPSid sisuliselt meie hulgast lahkunud, kohe-kohe on minemas autonavigaatorid ja viimasel ajal tundub üha kindlamini, et kaovad ka peegelkaamerad.

Olgem ausad, peegelkaamerate turul pole enam tükk aega midagi huvitavat toimunud. Jah, nad on vaikselt kogu aeg paremaks läinud, ISOd on tõusnud ja müra pildis vähenenud, sarivõtte kiirus on kasvanud ja ekraanid suuremaks läinud, aga iga päev toob pigem uudiseid uute väikeste korpusete, aga suurte sensoritega hübriidkaamerate kohta. Nad teevad sama head pilti, aga on palju väiksemad ja palju mugavamad kaasas tassida. Pluss see on uus ja huvitav tootevaldkond, millest meil on huvi kirjutada ja sul on huvi lugeda.

Nii polegi midagi imestada, kui äsja välja kuulutatud uued täiskaaderkaamerad meis erilist huvi ei äratanud

Nii polegi midagi imestada, kui äsja välja kuulutatud uued täiskaaderkaamerad Nikon D600, Canon 6D ja Sony Alpha 99 meis mingit erilist huvi ei äratanud. Need on kindlasti kõik väga head kaamerad, aga ei meil ega teil ei ole neid lihtsalt vaja.

Samuti ei ole ei meil ega teil enam vaja odava hinnaklassi peegelkaamerat, sest seal pakuvad hübriidkaamerad veelgi suuremat konkurentsi. Seega – meie ajakirjast te enam peegelkaameratest eriti lugeda ei saa, küll aga järjest enam hübriidkaameratest. Võtke või jätke.

32

Kas see on normaalne, et puuetundlikku ekraani peab pliiatsiga toksima?

VÄRSKE KRAAM

7 ■ Uudised

Kas iPhone 5 on endiselt maagiline?

12 ■ Tulevik / Minevik

Kolmanda planeedi asukate saladus / iPad ja Kinect

14 ■ Top

10 asja, mida teada uute Nokiade kohta

18 ■ Mängu-uudised

Uus „Metal Gear“

20 ■ Galerii

IFA 2012: OLED on kohal!

22 ■ Uudised

Raskekahurvägi

24 ■ Arvamus

Võluri lahkimine

26 ■ Naistekas

Miljon mõnusat mulli

28 ■ Veiko Tamme imeline maailm

Dell nagu orkester. Kiire ja soodne SSD

JÄRELE PROOVITUD

30 ■ Google Nexus 7 16 GB

Kas maailma parim tahvelarvuti?

32 ■ Samsung Galaxy Note 10.1

Mitte lihtsalt iPadi kloon

33 ■ Sony Vaio Ultrabook T

Kihiline võileib

34 ■ Toshiba Portégé Z830-10H

Kirjaniku needus

36 ■ Sony Xperia Acro S

Kevhem kui liidetavate summa

38 ■ Nikon 1 J2 + 10-30 mm

Ükski pilt ei jää tegemata

40 ■ Nintendo 3DS XL

Uuem, suurem, sügavam

42 ■ D-Link DCS-2230 Full HD Cube Network Camera

Isiklik videovalve

44 ■ Pentax K-30 + DA L 18-55mm

Töötab iga ilmaga

46 ■ YouTube

Päris uus YouTube

46 ■ Pulse

Ilusad uudised

46 ■ E-ained

Ettevaatust söögiga!

46 ■ Flashlight 7

Taskulamp alati kaasas

78

Kolm lehekülge väga
ägedaid kolle

VÕRDLUSTESTID

48 ■ Suur test

Meelelahutus suurel ekraanil

64 ■ Väike test

Kes muusika koju toob?

KUIDAS ...

68 ■ ... valida uut kuvarit?

Sul on nii palju võimalusi eksida

69 ■ ... Eestis USA
muusikastrimimisteenuseid
kasutada?

Selle ajakirja kõige kasulikum lugu

70 ■ ... kasutada Gmaili
klaviatuurilt?

Või on hoopis see kõige kasulikum?

72 ■ ... teha panoraampilti?

Laius on uus kõrgus

SELLEST DIGIST TAHAKSIN

Toimetaja Henriku valik

Mis?

Google Nexus 7

Miks?

Ma olen veendunud, et see on üks parimaid tahvelarvuteid, mis praegu saada

Mis leheküljel pikemalt kirjutatakse?

Lk 30

75 ■ ... telefonist serverit teha?

Telefonist serverit? Jah, just nii. Pole nalja

PLAY

78 ■ Guild Wars 2

Gildide sõjad uues kuues

81 ■ I Am Alive

Kaua tehtud kehvake

82 ■ Rocksmith (koos kitarriga)

Kitarriõpetaja konsoolis

83 ■ Feed Me Oil

Sürreaalne torumees

83 ■ Brain Cube Reloaded

Ajukuubiku tagasitulek

84 ■ Sleeping Dogs

Heal lapsel mitu nime

86 ■ Orcs Must Die! 2

Orktsiid sõbraga

87 ■ Sound Shapes

Kogemus helikujunditega

VEEL

89 ■ Ostujuht

Roomba ühes, Neato teises toas

90 ■ Pikk test

Poolik muutus

VÕITJAD

Eelmisel kuul tahtsime teada, millist massirollikat peetakse maailma esimeseks 3D-MMOks. Enamik vastajaid teadsid õigesti, et selleks on 1995. aastal startinud „Meridian 59“.

„Guild Warsi“ komplekti võitis:

■ Toomas Uustalu

Mängude plakatid:

- Tanel Tari
- Reimo Mäesaar
- Kert Ploompuu
- Kevin Pöder
- Cristian Sepp
- Alari Alev
- Asso Kasuk

Auhinnad saab oktoobrikuu jooksul kätte [digi] toimetusest Jõe 9, Tallinn.

Tellijale ajakiri 29% soodsam

Tellimine

- telefonil 660 9797
- e-posti aadressil:
levi@presshouse.ee
- veebis aadressil www.telli.ee

Otsekorraldus 2,49 €
Aastatellimus 29 €
Poolaastatellimus 16 €

[digi]

Address: Jõe 9, 10151 Tallinn tel 661 6186 faks 661 6185
e-post digi@presshouse.ee

Toimetus

Peatoimetaja Henrik Roonemaa
(henrik.roonemaa@presshouse.ee)
Toimetajad Sven Vahar (sven.vahar@presshouse.ee),
Martin Mets (martin.mets@presshouse.ee)
Kujundaja Holger Vaga (holger@presshouse.ee)
Keeletoimetaja Piret Reidla (piret.reidla@presshouse.ee)

Reklaam

Rauno Salumets
(rauno.salumets@presshouse.ee, tel 5333 8989)

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.
Väljaandja Presshouse OÜ Trükk Unipress

WHAT HI-FI? [digi] teeb koostööd ajakirjaga
SOUND AND VISION What HiFi?® Haymarket Media
Group Ltd. Kõik õigused kaitstud.

© Presshouse OÜ Digis avaldatud tekstide ja fotode
avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja
eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

Millist brauserit kasutada telefonis?

Tere! Kõik teavad, et arvutile parim brauser netis vedeleamiseks on Chrome. Kuidas aga on lood Androidi või iOS-iga? Olen märkanud, et paljud kasutavad telefoniga kaasas olevat brauserit. Ise kasutan üldse mingit Operat, sest originaalil pole korralikku töölaauavaadet ja mobiilne variant on pehmetl õeldes häiriv. Vahest teete sellise testi ja selgitate välja parima?

KERT

[DIGI] VASTUS: Hea mõte, läks meie ideedefaili kirja ja ilmselt juba lähemal ajal tõmbame selle seal välja, et üks korralik test teha. Suur tänu!

Mulle Symbian meeldis

Paljud kiruvad Nokiat ja ennustavad väljasuremist. Minule Nokia telefonid meeldivad ja selline halvustamine häirib. Eriti meeldis just Symbian, mis on kena loogiline OS. Kahju täitsa, et sellest loobuti. Kui aga Windows Phone on nii kapriisne ega luba vanematele mudelitele uuendusi, siis näiteks Androidi-telefonide omanikel on vähemalt võimalik olemasolev tarkvara mõne alternatiivse vastu vahetada. Kas Windowsi-Nokia puhul ei saaks sama trikki kasutada?

Teiseks, mis küll teeb telefoni tarkvaraversiooni nii hirmus tähtsaks? Eks ikka sellele versioonile saada olevate rakenduste valik. Kas te saaksite teha mingi ülevaate Windows Phone 7 rakendustest: sellest, kust neid leiab, võrdlusi Androidi ja iOS-i vastavate valikutega jne. Ehk siis – kas Nokia on ikka nii halb telefonitootja, nagu nüüd on popp kiruda?

KÄRT

[DIGI] VASTUS: Sa oled vist küll ainus inimene maailmas, kellele Symbian nii kangesti meeldib. Lõpuks oli tegemist ikka juba paraja õnnetusega, olgem ausad. WP7 rakendusi meie kolleeg Martin jõudumööda testib ja kindlasti suureneb nende testide hulk uue Windows Phone 8 väljatulekuga sel sügisel.

Kaks ühes?

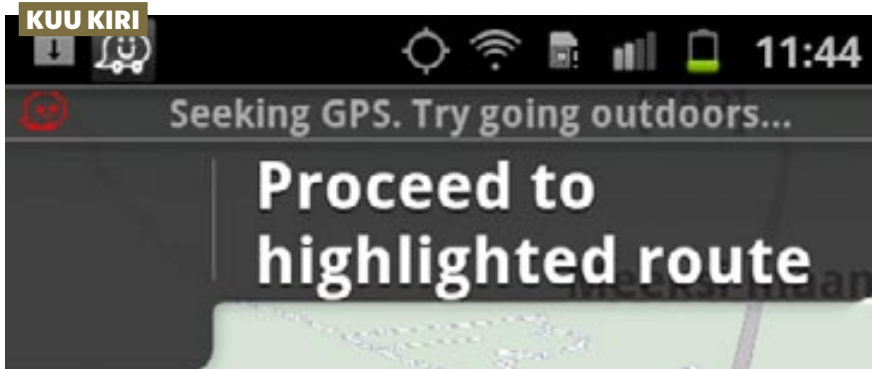
Kui tellin ajakirja [digi] paberikandjal, kas saan siis ka automaatselt õiguse kasutada iPadi-versiooni? Ootan vastust!

TEO

[DIGI] VASTUS: Ei saa, sa pead valima, kumba tahad lugeda ehk soovitate ühest loobuda ja teine tellida. Me hea meelega teeksite nii, et saaks, aga probleem on selles, et ilmselt telliksid siis kõik rahumeeli paberversiooni edasi ja annaks selle sõbrale või lihtsalt jäta kühugi vedelema, aga meie teeme kulutusi kahele platvormile korraga.

Tehke venekeelne [digi] ka

Tere! Mulle väga meeldib teie ajakiri ning uus rakendus ka. Teeksin ühe ettepaneku: ajakiri võiks olla ka vene keeles. Kui vaadata prae-

Inimesed, kasutage Waze'i!

Juulinumbris kirjutasite erinevatest tasuta navirakendustest. Nende hulgas oli ka Waze (mis reaalsuses on väga varases beetaaadiumis). Kirjutasite, et Räpinast teie kontorissee juhataja ei osanud. See on ka loogiline. Hetkel puuduvad kaardid majad ning seepärast ka majade numbrid. Seega saab navigeerida vaid tänava täpsega.

Samuti kutsuks üles inimesi kasutama Waze'i rakendust (nii Androidil, Symbianil kui ka iOS-il). Mida suurem kasutajaskond, seda täpsemalt ja kiiremalt oskab Waze teid juhatada. Samuti aitab suurem kasutajaskond kaasa sellele, et Eesti kaart saaks aina täpsemaks. Isegi kaardiarendajal ikka tekib mingi näpukas, et ristmik jääb ühendamata või kuhugi teele pööramine jääb keelatuks. Kui oleks rohkem kasutajaid (kes saavad sõidu ajal raporteerida kaardi vigadest), saaks ka need vead kiiremini parandatud.

Waze'il on veel mitmeid plusse. Näiteks saab teavitada politseipatrullidest (mis muidugi ei tähenda, et kui kaardil märged pole, võib nagu segane kihutada), ummikute korral annab Waze sellest teada ning juhatab ummikust mööda (Waze jälgib kogu aeg kõigi sõidukiirusi ning kui kiirus muutub tavapärasest märgatavalt aeglasemaks, antakse ummikuhoiatus), samuti saab teavitada teetöödest jne. Ühesõnaga, selline inter-

aktiivne kaart, mida teised navirakendused vähemalt Eestis ei paku.

Tulemas on ka tanklate kaart, kust saab leida endale lähima ja soodsaima tankla.

NB! Jalgrattaga, lennukiga ja ühistranspordiga pole eriti soovitatav seda rakendust kasutada: näiteks jalgratta puhul hakkab ta liiga aeglase liikumiskiiruse pärast ummikuid tekitama ning ka siis, kui buss peatuses peatub, antakse sellest teistele märku kui ummikust. Priit

[DIGI] VASTUS: Aitäh asjaliku kirja eest, Priit. Meile endale ka Waze meeldib, aga samas tuleb testi teinud Kaido Einamaga nõus olla, et navigeerimine on temaga vähemalt Eestis ikka päris vaevaline ja usalda teda küll mitte kuidagi ei saa. Küllap areneb ka Waze mingil hetkel korralikuks või tekib see sotsiaalne pool näiteks Google Mapsi kuidagi sisse, mis tähendaks muidugi kohe kasutajate arvu suurt hüpet ja teeks sellise sotsiaalse kaardisüsteemi mõttekamaks. Vaevalt hakkavad kümned tuhanded uued kasutajad Eestist lähemal ajal Waze'i alla tõmbama ja seda regulaarselt kasutama, seda me ei usu. Seega oleks tore, kui rohkem inimesi seda kasutaks, aga karde-tavasti on Waze'i kasutajaskond vähemalt sellisel kujul üsna maksimumi lähedale ronninud. Sulle anname aga auhinna Logitech'i klaviatuuri Solar K760. Tule järele.

gust olukorda, siis pole Eestis ühtegi venekeelset ajakirja, mis hõlmaks IT-valdkonda. Arvan, et antud uuendusega saaksite oma lugejate arvu suurendada ca 30% võrra. Tervitades

MAKSIM

[DIGI] VASTUS: Paar aastat tagasi me proovisime seda, pannes [digi] ja Autolehest kokku ajakirja Tehnika Dlja Vseh, aga sellel väljaandel ei läinud piisavalt hästi, et oleks olnud mõtet edasi teha.

JÄRGMISE KUU AUHIND

Niisiis, olemegi juba oktoobris ja see tuleb üks oluline kuu, sest üle pika aja ilmub uus Windows ehk Windows 8. Meie tahame tavapärase tagasiside ja ideede kõrval nüüd ka teada, mida teie sellest arvate ja kas uus kandiliste ruudukestega Windows meeldib teile või mitte? Saatke kirju, me ootame! Ja auhinna ootavad ka.

PENTAX
A RICOH COMPANY

SINU PILDISTAV KAASLANE

K-30 Ilmastikukindel korpus / 16 megapikslit CMOS sensor / SR värinastabilisaator / sarivõte 6 kaadrit sekundis / Prime M pildiprotsessor / 3" ekraan / Full-HD video

Vaata lähemalt ► www.pentax.ee ja osale ka Pentax Aasta Portreefoto konkursil. Konkursi peauhinna võitja sõidutame eksklusiivsele fotoreisile Perusse!

K-30 hind alates 749€ / www.photopoint.ee

Photo Point

UUS JA VANAD

Kas iPhone 5 on endiselt maagiline?

Siin ta siis on, kauaoodatud iPhone 5. Paljude arvates pettumus, aga faktiliselt siiski ilmselt maailma kõige paremini disainitud ja kõige kvaliteetsemalt ehitatud telefon, mida müüakse kahtlemata miljooneid. Testime seda järgmises numbris ja ütleme oma hinnangu. Hetkel saame öelda nii palju, et uus telefon on imeõhuke, viiendiku võrra vanast õhem, ning kaalub vaid 112 grammi vana telefoni 140 asemel. Kõige selle juures on tal veidi pikem (aga mitte laiem) ekraan ning 4G, mis Euroopas veel eriti ei tööta.

iPhone 4S

Vana iPhone 4S jääb endiselt müügil, kuigi madalama hinnaga ja sellest võib saada tõeliselt hea ost. Telefon on veel praegugi turul selgelt liidrite seas ega ole mitte kuidagi tehniliselt või moraalselt vananenud. Jah, uuel on kuni poole kiirem protsessor ja veidi pikem ekraan, aga 4S saab samuti endale täisfunktsionaalse iOS 6 ja käib veel aastaid hästi.

Samsung Galaxy S3

Samsungi 4,8tollise ekraaniga lipulaev on üks väheseid, mis müügi mõttes iPhone'i vastu saab. Kui näitajaid võrrelda, siis ehtsamsunglikult on Galaxy S3 ka uuest iPhone'ist paljuski üle, aga koostekvaliteet, materjalid ja disain on suuresti Apple'i kasuks.

iPhone 3GS

Vana hea ümarate servadega iPhone 3GS kaob ametlikult müügil. Seega on uue iPhone'i turuletulekuga kõik ümarate vormidega iPhone'id nüüd ametlikult ajalugu. Kellel aga 3GS käes, saab iOS 6 peale panna küll, kuigi suurem osa uutest lahendustest seal ei tööta ja ilmselt jookseb see vanal telefonil talumatult aeglaselt.

VÄRSKED KÜSIMUSED

3 küsimust PC-järgse ajastu kohta

? Viimasel ajal räägitakse, et me elame PC-järgsel ehk post-PC ajastul. Mida see tähendab?

D See tähendab, et paljude firmade arvates on see ajastu läbi, kui personaalarvuti ehk laua- või sülearvuti oli kuningas, ja kätte on jõudnud või jõudmas uus ajastu, kus inimestel läheb neid traditsioonilises mõttes arvuteid üha vähem vaja ning pigem kasutavad nad nutitelefone ja tahvelarvuteid.

? Aga mis vahet seal on, mida nad kasutavad? Arvuti on ju ikka arvuti ja peasi, et ma oma asjad tehtud saan.

D Jah, see on tõsi. Pigem ongi post-PC ajastu puhul küsimus selles, kas kunagised arvutiajastu hiiglased, nagu HP, Dell ja teised, saab nüüd maha kanda kui vaevu veel kasvaval või pigem juba paigalseisval turul tegutsejad (arvutite turg pole kahel viimasel aastal eriti kasvanud, samas kui telefonide ja tahvelarvutite oma on üles sööstnud). Post-PC ajastu trummi löövad kõige kõvemini just Apple ja Google, kelle jaoks on uus aeg olnud edukas.

? Kas see kõik minu jaoks ka midagi tähendab?

D Kindlasti. Kõige tõenäolisemalt just seda, et sa peaksid uue mõtteviisi omaks võtma ja süli avalgi vastu võtma ideed, et nutitelefoni, tahvelarvuti ja pilveteenused on su sõbrad. Jah, suure osa tööd teed sa endiselt suure arvutiga, kus võib-olla on isegi Office ja nii edasi, aga arvuti tähtsus su elus kahaneb kiiresti. Seda muidugi juhul, kui kogu sellel post-PC jutul üldse alust on.

Kolm uut tahvelarvutit

Sügisese IFA elektroonikamessil tutvustati uusi ja huvitavaid tahvelarvuteid. Viskame neile ruttu pilgu peale

Tahvelarvuti	Kindle Fire HD 7	Sony Xperia Tablet S	Kindle Fire 2
Ekraan:	7 tolli, 800 x 1280 pikslit, LCD ★★★★★	9,4 tolli, 800 x 1280 pikslit, LED LCD ★★★★★	7 tolli, 1024 x 600 pikslit, LCD ★★
Protsessor:	1,2 GHz kahetuumaline A9 ★★★★★	Tegra 3 + neljatuumaline 1,3 GHz Cortex-A9 ★★★★★	1,2 GHz kahetuumaline A9 ★★★★★
Mälu:	16 GB ★★★★	16/32/64 GB ★★★★★	8 GB ★★
Kaal:	394 g ★★★★★	570 g ★★★★★	400 g ★★★★★
Operatsioonisüsteem:	Android 4.0 ★★★★	Android 4.0 ★★★★	Android 4.0 ★★★★
Hind:	umbes 250 eurot ★★★★★	umbes 500 eurot ★★★★★	umbes 200 eurot ★★★★★
Kokkuvõte:	★★★★	★★★★	★★★

NUMBRID KASTIS

1 300 000 000

dollari võrra ähvardatakse NASA eelarvet lähitulevikus kärpida

417 000 000

teaduseelarvest

346 000 000

kosmoseprogrammide arvelt

1

tunniga müüdi iPhone 5 eeltellimused kõik ära

2 000 000

tükki

20

korda kiiremini, kui see juhtus iPhone 4S-i puhul

10

vatti on kõige voolusäästlikuma Inteli uue platvormi Haswell protsessori voolutarve

17

vatti tarbib sarnane protsessor voolu praegu

12 000 000

Apple'i iOS-seadmete unikaalset UDID-koodi lekkisid häkkerite kätte või nad varastasid need

1 000 000

neist postitati avalikult ka internetti ning hea tahtmise korral on võimalik nende järgi vähemalt osa kasutajaid tuvastada

0

võimalust on sul endal oma seadme UDID-koodi muutmiseks, sest need on teha-

Uued iPodid

Peale uue iPhone'i tutvustas Apple ka uut, seitsmenda generatsiooni iPod Nano ja viienda põlve Touchi. Nano on uuesti piklik ja mängib peale muusika ka videot. Me ei pea ütleva, et see on üliõhuke, sest 5,4 mm on seda kohe kindlasti. Touch on natukene vigurim, sest praktiliselt on ikkagi tegu uue iOS 6 enamikke võimalusi kasutava A5 protsessori, Siri ja 4tollise Retina-ekraaniga.

Kõige suurem OLED-teler

LG esitles maailma kõige õhemat ja suuremat, 55tollise ekraaniga OLED 3D-telerit 55EM9600, mis on kõigest 4 mm paks ja kaalub 7,5 kg. OLED-telerile annavad eelise isevalgustuvad pikslid, mille kolmele põhivärvile on lisatud valge aluspiksel, mistõttu näivad kolm põhivärvi iga nurga alt vaadates realistlikud. Teleri hind ja müügiletuleku aeg pole veel teada.

Esimesed kliendid läksid New Yorgis 5. avenüül asuva Apple'i poe juurde uue iPhone'i järjekorda esmaspäeval ehk tervelt viis päeva enne telefoni müügiletulekut! Neil on seal mitu ööd-päeva oodata, aga ehk on see vähemalt lõbus ja meeldejääv kogemus?

FOTO: SCANPIX

ses juba seadmesse sisse raiutud ja jäävad sinna igaveseks

20

protsenti kõigist USAs internetti kasutavatest naistest on Pinteresti liikmed, väidab üks hiljutine uuring

23 000 000

kasutajat on saidil kokku

64

protsessoriga superarvuti ehitasid Southamptoni ülikooli insenerid Raspberry Pi

mini arvutist ja Lego-klotsidest

1

TB salvestusmahtu on selles arvutis, 16 GB SD-kaartide kaupa

1

seinakontaktist võtab see arvuti voolu

3100

eurot läks see kokku maksmaks

10

aasta vanuseks said Roomba robottolmuimejad septembris

952 543 977

kg tolmu on Roombad selle aja jooksu kokku kogunud

262 500

elevanti kaaluvad sama palju

10,4

Eiffeli torni teeb see kokku

Ilusad Win8 HTC-d

HTC Windows Phone 8 operatsioonisüsteemiga telefonid saavad nimeks 8X ja 8S. 8X on Qualcomm S4 1,5 GHz kahe-tuumalise protsessori, 4,3tollise HD Super LCD 2 ekraaniga ja kaetud Gorilla Glass 2-ga, taga on 8 Mpx, ees 2,1 Mpx kaamera. 8S on 4tollise LCD 4 ekraaniga, mida kaitseb Gorilla Glass, sellel on Qualcomm S4 1 GHz kahe-tuumaline protsessor ja 5 Mpx kaamera.

Paberfotod Canonilt

Canon teatas kahe uue A3+-formaadis PIXMA-fotoprinteri turuletulekust. Mõlemad mudelid sobivad neile poolprofessionaalsetele ja amatöörfotograafidele, kes soovivad kodus või studios profikvaliteediga fotosid printida. Uusi mudelid PIXMA PRO-100 ja PIXMA PRO-10 ühendab Canoni EOS-sarjast inspireeritud stiilne disain, eraldi tindikassetid ja WiFi-ühendus. Eestis alates novembrikuust.

LÜHIDALT

Nintendo Wii U esimese päeva mängud:

New Super Mario Bros. U

Call of Duty: Black Ops 2

Nintendo Land

ZombiU

Mass Effect 3: Special Edition

Rayman Legends

FIFA 13

Trine 2: Director's Cut

Toki Tori 2

Nano Assault Neo

Eklusiivsed mängud, mis tulevad hiljem:

Bayonetta 2, Lego City: Undercover, Pikmin 3, Wii U Zelda, Batman: Arkham City Armored Edition, Scribblenauts Unlimited, Rabbids Land, Wii Fit U jpt

Nintendo tuleb uue hooga

Veel veidi aega tagasi oli palju segadust selle ümber, millal ja mis hinnaga uus Nintendo Wii U mängukonsool välja tuleb, rääkimata sellest, mis komponendid selle seest täpselt leida võib.

Nüüd on aga kõik selge. Euroopas tuleb Wii U müügile 30. novembril ja kahes versioonis. Odavam, 339 eurot maksev baasversioon on valge ja sellel on 8 GB sisemälu, kallim on musta värvi, maksab 399 eurot, sellel on 32 GB sisemälu ja lisaks tuleb kaasa alus konsooli hoidmiseks ja tahvelpuldi laadimisdokk. Tavalist konsoolipulti meenutav Pro Controller tuleb mõlemal puhul juurde osta ja selle hinnaks on 60 eurot, kuid HDMI-kaabel on kaasas mõlema versiooniga.

8 GB ja 32 GB sisemälu võib tunda vähe, võrreldes teiste konsoolidega, kuid see on lihtsalt laiendatav SD-mälukaardiga või välise kõvakettaga. USB pesi on kokku neli, pooled ees ja pooled taga. Mängud tulevad Nintendo enda optilise ketta formaadis, kettale mahub kuni

25 GB andmeid. Nintendo Network saab olema koht, kus mängu osta ja mitmikmängu mängida ning sinna tuleb ka *accomplishment*-ide tugi, mis on Nintendo vaste PS3 trofeeudele ja Xbox 360 *achievement*-idele.

Kogu aeg on räägitud, et võib-olla jõudluse poolest jääb Wii U isegi PlayStation 3-le ja Xbox 360-le alla. Nende suud peaks kinni panema teadmine, et sügise oodatud mäng „Call of Duty: Black Ops 2” jookseb sellel 1080p ehk Full HD peal stabiilselt 60 kaadrit sekundis. Sellest parema tulemuse võib saada üksnes arvutiga.

Tahvelpuldi nimi on GamePad, sellel on 15,7 cm diagonaaliga 854 x 480 puutetundlik (survetundlik tehnoloogia) ekraan, mis on võimeline kaituma nii teleriekraani toetava lisaekraanina kui ka omaette

ekraanina. Sisse on ehitatud nii liikumisandur kui ka güroskoop, lisaks saab seda kasutada tänu IR-pordile teleri jpm universaalpulдина, sel on 0,3 Mpx kaamera ja NFC tugi.

Wii U ühildub kõikide vanade Wii lisaseadmetega ja ka Wii mängudega, kuid mitte GameCube'i mängudega, mida saab küll Virtual Console'i abil siiski mängida. Esimese päeva ehk nende mängude nimekiri, mida saab Wii U väljatulekupäeval mängida, on äärmiselt pilkupüüdev. Kõik me teame, et Nintendo oskab mängu teha, ja teame Mario mängu, mis tulevad uue konsooliga samuti välja, kuid ree peale on saadud ka teised mänguarendajad, eelkõige Ubisoft, Electronic Arts ja Namco Bandai, kellelt kõigilt on oodata hulgaliselt mängu ka pärast konsooli ilmutumist.

SONY
make.believe

EISA on 20 Euroopa riigi 50 suurema tehnika-ajakirja peatoimetajatest koosnev ühing, mis valib igal aastal parimad koduelektroonika tooted.

Euroopa parimad on valitud

2012-2013 EISA poolt auhinnatud Sony tooted:

CYBER-SHOT DSC-RX100

Euroopa aasta 2012-2013 edasijõudnud kasutaja kompaktkamera

Klassikaliselt minimalistliku konstruktsiooniga kaamera, mis pakub tänu suurele 1" sensorile, valgusjõulisele optikale ja RAW-pildiformaadile kompaktkamerale tavatut paindlikkust ja kvaliteeti.

CYBER-SHOT DSC-HX20V

Euroopa aasta 2012-2013 reisikaamera

20x zoom, väiksed mõõtmed, 18.2 miljoni piksliga ning suure ISO ulatusega sensor, suurepärase automaatika, loovrežiimid, kiire sarivõte ja kõrgresolutsioonis video on omadused, mis teevad sellest parima reisikaamera.

BRAVIA KDL-55HX850

Euroopa aasta 2012-2013 3D teler

Tasakaalustatud värvid, suurepärase kontrast ja kiire kaadrisagedus tagavad rabavalt hea pildikvaliteedi. Ideaalne teler 3D filmide fännile. Taustavalgustuse hämardamise tehnoloogia annab eriti hea detailrihkuse pildi tumedates osades.

ALFA SLT-A57

Euroopa aasta 2012-2013 peegelkaamera

Poolläbipaistva peegli tehnoloogia kasutamine annab sellele kaamerale oma hinnaklassis muljetavaldavad omadused: pidev jälgiv teravustamine filmimisel, Full HD 25/50p video ja sarivõte 12 kaadrit sekundis.

Sony Center

www.sonycenter.ee

Sony Center Kristiine

Endla 45, Tallinn
tel +372 66 505 66
E-P 10.00-21.00

sckristiine@miterassa.ee

Sony Center Solaris

Estonia pst. 9, Tallinn
tel +372 66 313 66
E-P 10.00-21.00

sosolaris@miterassa.ee

Sony Center Tasku

Turu 2, Tartu
tel +372 73 055 30
E-L 10-21.00 P 10-18.00

sctasku@miterassa.ee

LÜHIDALT

Maatriks või mitte?

Pärast „Maatriksi“ linastumist 1999. aastal on ilmselt igaüks ühel või teisel hetkel arutlenud, kas meie maailm on tõeline või mitte. NASA teadlane Rich Terrile püüab sellele vastust anda oma peatselt ilmuvas raamatus. Tema teooria kohaselt ei saa seda välistada, kuna paljud pisikesed anomaaliad meie maailmas on väga sarnased nendele, mida me leiame arvutitest. Mida me üldse teha saaksime, kui see teooria kin-
nitud leiab?

Kristallkuulid elektritootma

André Broessel, Barcelonas tegutsev arhitekt, on võtnud sü-dameasjaks leida lahendus päikeseenergia maksimaal-seks ärakasutamiseks. Ta on oluliselt tõstnud elementide efektiivsust sellega, et on need liitnud vedelikuga täidetud keradega, mis töötavad nii läätседena kui ka kujundus-elementidena, mida ta püüab oma muudesse projektidesse sisse tuua. Sellised kuulid on tunduvalt soodsamad kui mehaaniliselt pööratavad elemendid ja tunduvalt tõhusamad kui mittestatsionaarsed.

Kolmanda planeedi asukate saladus

1964. aastal jõudis potentsiaal-seid võõrsivilisatsioone otsinud Nõukogude teadlane Nikolai Kardashev järeldusele, et ilmaruumi vanemad asukad võivad omada miljonite või isegi miljardite aastate pikkust edu-maad, tänu millele võib meil nendega otse lävimiseks olla väga vähe šansse.

Sestap pakkus ta välja süs-teemi (Kardashevi skaala), mille alusel jagatakse tsivilisatsioonid energiatarbimise järgi tüüpideks, ja postuleeris, et sama tüübigrupi liikmed peaks olema võimelised omavahel lävima.

Asja teeb huvitavaks see, et inimkond, olles endiselt 0-tüüpi tsivilisatsioon, on kohe-kohe koputamas 1. tüübi uksele. Kardashevi arvamusel peaks see juhtuma juba lähema saja aasta jooksul.

Raymond Kurzweili tehnoloogiasingulaarsuse teooria on veelgi optimistlikum, pakkudes, et see juhtub 2045. aastal. Igal juhul saab üleminek toimuma lühikese aja jooksul hüppeliselt, tuues kaasa suuri muudatusi pea kõikides valdkondades, ning osade asjatundjate hinnangul ei saa välistada võimalust, et *Homo sapiens* leiab sellel pe-

rioodil kauaoodatud võimaluse enda sootuks olematusse pühkimiseks.

Mida tähendab esimest tüüpi tsivilisatsiooniks saamine? Laiemale üldsusele tähendab see seda, et luuakse esimesed püsiasustused väljaspoolt Maad, arvatud ületavad võimsuse ja analüüsivõime poolest inimaju, inimese eluiga pikeneb mitmekordseks ning kui rohelised mehikesed eksisteerivad, siis on nad sunnitud lõpetama lehmade kimbutamise ning enast ametlikult tutvustama.

Lisaks tähendab see ka seda, et firmad, mis hetkel tegelevad kosmose, tuumaenergeetika, infotehnoloogia, kommunikatsiooni ja biomeditsiini/geneetikaga on siis käsi küünarnukini kullas.

Muide, kas olete lugenud vendade Strugatskite raamatut „Väljasõit rohelisse“?

Seal kirjeldatu on potentsiaalne kontaktisenaarium 3. tüübi tsivilisatsiooniga. Kardashevi sõnul on meil kuni miljon aastat aega.

ISTOCKPHOTO

Et elekter liiguks libedalt

Tänapäeva elektroonikaseadmed on triiki täis jahutuskanaleid, radiaatoreid, ventilaatoreid ja teinekord isegi vedelikutorusid. Intel on otsustanud, et sellest ei piisa, ning hetkel katsetab protsessoritootja kogu elektroonika uputamist spetsiaalsesse elektrit mittejuhtivasse sünteetilisse õlisse. Kui eksperimendid osutuvad edukaks, siis võib oodata, et sellist jahutust rakendatakse ka mujal.

Tulevikukütuse hinnad kontrolli alla!

Üheks võimalikuks universumis reisimise võimaluseks peetakse antiainel toimivat mootorit. Kuid kogu inimkond on seniajani suutnud toota vaid 10 nanogrammi hirmkallist antiainet, kuid selleks, et sõita Jupiterile, kulub 1,16 grammi. NASA soovib siiski mitte muretseda, sest umbes 50 aasta jooksul peaks see mure olema lahendatud. Pole hullu, ootame.

iPad ja Kinect

2010. aasta oli ju alles äsja, aga ometi tundub, nagu oleksid sel aastal müügile tulnud tooted juba igivanad. 2010. aastast on ju pärit mobiiltelefonid Sony Ericssoni Xperia X10 ja Nokia N8, aga kes neid enam mäletab?

2010. aasta tähttoode oli kahtlemata iPad. Jaanuaris välja kuulutatud ja aprillis müügile tulnud tahvelarvuti ei olnud sugugi mitte esimene tahvelarvuti, kuid just Apple oli see firma, mis suutis tahvelarvuti teha nii lihtsaks ja mugavaks, et see saavutas kiirelt tohutu populaarsuse. Sisuliselt võib tahvelarvutite õige ajaloo alguspunktiks pidada 3. aprilli 2010.

Esimese põlvkonna iPadil oli vaid 256 MB operatiivmälu ning 1 GHz Apple'i A4 protsessor, mida on häbematu vähe

võrreldes uuemate mobiiltelefonidega, kuid Apple tegi õige otsuse anda seadmele hea värviedastusega ekraan ning lihvida iOS operatsioonisüsteemi selliseks, et see just täpselt sellel riistvaral sujuvalt töötaks. Need on need kaks asja, mille tähtsusest pole paljud tahvelarvutite tootjad tänaseni arusaanud. Uusima iPadi ekraani eraldusvõime on 2048 x 1536 pikslit, mis teeb sellest väga hea, mugava ja kerge töövahendi kõigi jaoks, kel on vähegi vaja elektroonilisi tekste lugeda või kõrgekvaliteedilisi pilte vaadata. iPadi tähtsust tehnoloogiamailmale uue suuna andmisel on raske üle hinnata.

2010. aastast on pärit veel üks huvitav seade, mis pole küll nii laialt kodukasutajate lauda-

del levinud, kuid mille potentsiaal on märkimisväärne. Selleks seadmeks on Microsofti Kinect, seade, mis võimaldab tuvastada žeste ja liikumist.

Kinecti eripäraks võrreldes tavalise veebikaameraga – mis vastava tarkvara abil samamoodi suudaks žeste tuvastada – on see, et Kinectil on ka sügavussensorid, mis võimaldavad objekte jälgida ja kaardistada kolmemõõtmelistena. Selline tehnoloogia pole uus, kuid Kinect on esimene laiale tarbijakonnale mõeldud seade.

Kinect oli algselt mõeldud arvutimängude mängimiseks, kuid nutikad programmeerijad on selle tööle rakendanud väga erinevates valdkondades, sh meditsiinis ja videojäljimisüsteemides.

KAS TEADSID, ET ...

Fakte tahvelarvutite kohta

1 Tahvelarvuti tähendus on muutunud

Kümme aastat tagasi ei tähendanud tahvelarvuti sugugi seda, mida see tähendab praegu: õhuke suur ekraan, millele saab sõrmedega kõike juhtida. Tahvelarvutite nime all müüdi ühe pöördhingega sülearvuteid, millele ekraani sai keerata tagurpidi klaviatuuri peale nii, et moodustus paks ja kohmakas plokk, millele sai spetsiaalse pliiatsiga joonistada. Selliseid imelikke arvuteid on müügil veel praegugi, näiteks Lenovo ThinkPad X230T.

2 Microsoft Tablet PC

Selle nime tahab peitub spetsifikatsioon, mille töötas 2001. aastal välja Microsoft ning mis kirjeldab nõudmisi, millele peab vastama puutetundliku ekraaniga ja pliiatsiga juhitav arvuti. Puutetundliku ekraani jaoks oli olemas isegi spetsiaalne Windows XP versioon: Windows XP Tablet PC Edition. Windows Vista ja Windows 7 toetavad muide samuti puutepliiatsiga töötamist.

3 Ka Nokia on teinud tahvelarvuteid

Nokia N770 (aastast 2005) ja N800/N810 (aastast 2007) olid umbes 14 cm laiad, 8 cm kõrged ja 2 cm paksud ekraaniga seadmed, mis olid Nokia arusaamist mööda mõeldud mugavaks interneti sirvimiseks Nokia enda operatsioonisüsteemi Maemo abil. Paraku olid need aeglased kohmakad seadmed, mis jäid jalgu järjest paremaks muutuvatele nutitelefonidele.

4 iPad on endiselt populaarseim

Hoolimata sellest, et poest on saada kümneid ja kümneid väga erinevaid Androidiga tahvelarvuteid, on iPad endiselt populaarseim tahvelarvuti. 2012. aasta esimeses kvartalis müüdi 18,2 miljonit tahvelarvutit, millest 65% ehk 11,8 miljonit olid iPadid. Üheks iPadi edu põhjuseks on kindlasti saada oleva lisavarustuse hulk. Androidi tahvlite jaoks pole lisavarustuse valida praktiliselt mitte midagi.

2010: Miljonid inimesed õppisid häädama ühte häädamatut senitundmatut Islandi kohanime

KÕIGE-KÕIGE

Maailma kõrgeim hoone

4. jaanuaril avati Dubais maailma kõrgeim ehitis Burj Khalifa. 829,4 meetrit kõrge ehitis on kõrgeim inimeste ehitatud asi inimkonna ajaloos.

KRIIS

Vigurvänt vulkaan

Veebruaris purskama hakanud Islandi vulkaan Eyjafjallajökull seiskas aprillis nädalaks suure osa üle Põhja-Euroopa kulgevast lennuliiklust.

TEADUS

Antimateeria

CERNi teadlastel õnnestus murdosa sekundi jooksul magnetväljas paigal hoida 38 antive-siniku aatomit. Varem pole antimateriat säilitada õnnestunud.

Noh, sõber, lähme teeme pärast esitlust ühe Valli baaris ühe Millimallika?

10 asja, mida teada uute Nokiate kohta

1

Lumia 920

Uusi Lumiaid on kaks tükki ning olulisem neist on loomulikult see kallim ja suurem ehk Lumia 920. Sellest leiab ka enamiku põnevamaid uuendusi nagu Pureview' kaamera ja juhtmeta laadimine.

2

Lumia 820

Väiksem vend, Lumia 820, on suuremas osas samade näitajatega kui 920, ainult ekraan on veidi väiksem ja kahjuks väiksema eraldusvõimega (800 x 480), samuti on kaamera veidi nõrgem, aga ikkagi 8 Mpx. Olenevalt hinnast võib see olla päris ahvatlev ost.

3

Uued ekraanitehnoloogiad

Lumia 920 ehteks on ekraan: 4,5-tolline 1280 x 768 piksliga IPS LCD. Selle pikslitihedus on isegi veidi suurem kui iPhone'i Retina-ekraanil ning lisaks on Nokia pannud sinna asja nimega PureMotion HD+, mis hoolimata

tobedast nimest töötab olla päris kasulik, tehes ekraanipildi liigutamise ja kerimise senisest palju sujuvamaks.

4

Pureview' kaamera või mitte?

Nokia nimetab Lumia 920 kaamerat Pureview'ks, aga tegelikult ei ole sellel mitte midagi pistmist selle Pureview' kaameraga, mida me ka [digis] testinud ja väga kiitnud oleme. Küll aga on sellel kaameral suur ava (f/2.0) ning optiline stabilisaator, mis peaks võimaldama hämaras väga häid pilte teha ning sujuvat videot salvestada.

5

Juhtmeta laadimine

Üks põnev uus tehnoloogia on juhtmeta vaba laadimine: Lumia 920 saab asetada spetsiaalsele laadimisalusele, läbi mille ta akut laadima hakkab. Nokial on kokkulepped mõnede kohvikutega, kes sellised alused oma laudadele panevad, samuti näidati Bluetooth-kõlarikomplekti, millele

asetatud telefon hakkab laadima. Kui suur on juhtmevaba laadimise tegelik võlu, selgub ilmselt telefoni testides.

6

Kasuta kas või kindaga

Uus ekraanitehnoloogia võimaldab Lumia 920 ka kindaga kasutada, mis siinses karmis kliimas tuleb kahtlemata ainult kasuks. Kas see tähendab ka, et taskus olev telefon hakkab ise helistama, seda saame ilmselt näha.

7

4G telefonis

Väga vähe on praegu neid telefone, kui üldse, kuhu oleks 4G sisse ehitatud, aga Lumiaid saavad sellised olema. Ühekorraga on need EMT ja Elisa 4G-levialade kaardid kohe täitsa oluliseks muutunud.

8

Windows Phone 8

Esitlusel kulutati päris palju aega, et näidata, mida kõike uus Windows Phone 8 võimaldab, aga peami-

ne küsimus on siiski, et kus see siis on. Lumiate turuletuleku viivituse põhjuseks peetakse ka asjaolu, et Windows Phone 8 lihtsalt ei ole veel valmis ja Microsoft jokatub.

9

Kunas tulevad ja kui palju maksavad?

Vastus on, et keegi ei tea, avalikult pole Nokia midagi öelnud. Siit-sealt on lekinud infokilde, et sügise jooksul peaks tulema, osadel turgudel novembris, aga kuhu Eesti turg selles asetub, ei ole teada.

10

Kas Nokia on päästetud?

Uusi Lumiaid on nimetatud ka Nokia viimaseks võimaluseks. Võib-olla on see nii, võib-olla mitte, aga hetkel ei ole võimalik küll mitte midagi selle kohta öelda, kas Nokia suur langus on nüüd läbi ja neil hakkab paremini minema. Mingit silmnähtavat konkurentsieelist neil ei ole, aga samas on tegemist väga lahedate ja omanäoliste telefonidega.

Top 5 toidublogi

1 Siit nurgast ja sealt nurgast on Eesti üks parimaid toidublogisid, kus kokkab, kirjutab ja pildistab Mari-Liis. Blogist leiab laia valiku retsepte koos isuäratavate piltidega ja mis kõige tähtsam: retsepte ilmub sinna järjekindlalt kogu aeg juurde. siitnurgastjasealtnurgast.blogspot.com

2 Tassikese autoriks on Marju, kes peale laia retseptivaliku ja suurepärase piltide paneb kõige selle juurde veel magustoiduks suurel hulgal positiivset emotsiooni. Retsepte ja emotsioone tuleb juurde sagedamini, kui jõuab neid, ja nendegi seast ainult põnevamaid, ise ära proovida. www.tassike.ee

3 Sööme silmadega on samuti blogi, kus uuendusi kaua ootama ei pea. Nagu nimi juba vihjab, siis piltide kvaliteet viib keele alla ja kõht on täis juba enne, kui jõuad ise midagi järele proovida. Paljudel Dagrise retseptidel on põnevad taustalood, mis annavad toiduvalmistamisele vürtsi juurde. n2ljarotid.blogspot.com

4 Hea toit on küll hea toidublogi, kuid viimasel ajal on söögitegemine jäänud vist harvemaks ja retsepte enam nii sageli ei ilmu kui varem. Samas on kõik, mis Merit lauale toob, endiselt sama isuäratav, kui see on kogu aeg olnud. www.heatoit.com

5 Aet teeb kõõgis selliseid sööke, mis näevad pildil fantastiliselt välja ja maitsevad järeletehtuna vähemalt sama hästi. Suvel on küll söögitegemise suuremad pausid tekkinud, aga pole midagi, sest tasub üle vaadata ka neid retsepte, mis varem ilmunud. maitseelamused.blogspot.com

10 uuendust iPhone 5-s

1 Suurem ekraan
Läks nii nagu arvati ehk uue iPhone 5 ekraan on veidi pikem, kuid mitte vanast laiem. See teeb külgede suhteks nüüd ligi 16 : 9 nagu laiekraanteleritelgi ja võimaldab ekraanile lisada juurde näiteks ühe ikoonirea. Apple väidab, et nad tegid ekraani suuremaks nii, et telefoni on endiselt sama mugav kasutada. Eks näis.

2 Kiirem protsessor
iPhone'is on nüüd Apple A6 protsessor, mis on vanast märksa kiirem ja ka graafikajõudlus on palju parem, Apple'i väitel lausa kuni kaks korda parem.

3 Parema kaamera
Fotode tegemine on nüüd 40 protsenti kiirem ning hämaras tehtud piltidel peaks vähem müra olema. Apple on lisanud ka lihtsa panoraamfotode tegemise võimaluse ja muid tarkvaralisi uuendusi. Ka telefoni esipaneelil olev kaamera on nüüd parem: 720p.

4 Uus laadija
Aastaid vastu pidanud laia otsaga laadimiskaabel on ajalugu. Selle asemel on palju väiksem Lightning connector, mis hoolimata ilusast nimest ja disainist on üks ebastandardne kaabel. Vanadele seadmetele saab osta ülemineku, mis maksab USAs 30 dollarit tükk.

TOP 5

5 fakti uue PlayStation 3 kohta

1 Õhem ja kergem
Uus PlayStation 3 Super Slim on võrreldes 2006. aasta originaalversiooniga poole õhem ja poole kergem.

2 Kaks versiooni
Uuest PlayStationist on mitu versiooni. Tavaversioon tuleb musta või valgena, kõvakettaks kas 250 või 500 GB ketas.

Uued telefonid on pikemad kui Apple'i juht Tim Cook.

5 Õhem ja kergem
Uus iPhone on 18 protsenti õhem kui vana ning 140 grammi asemel kaalub uus vaid 112 grammi ehk tõesti tunduvalt vähem. Aku vastupidavus pole väidetavalt selle juures aga sugugi kannatanud.

6 Uued kõrvaklapid
Kelle jaoks rohkem, kelle jaoks vähem tähtis, aga ka tuntud headuses valged kõrvaklapid on saanud täiesti uue välimuse ja peaksid olema ka parema heliga kui vanad. Testijad on seda ka juba kinnitanud, aga soovivad ikkagi sul endale paremad osta, kui sa päris head heli oma telefonist kuulata tahad.

7 Kõrvaklapipesa on teises kohas
Juba veidraks läheb see pisikesete uuenduste üleslugemine, aga olgu kirja pandud: kui enne asus kõrvaklapipesa telefoni ülaosas, siis nüüd on see all laadijaaugu kõrval. Saite nüüd!

8 4G või mitte 4G?
iPhone 5 on esimene iPhone, mis toetab 4G-võrke, aga ... olulisemad Euroopa sagedused on mängust väljas, nende tuge ei ole. Arvatakse, et Apple ootab ära, kuni 4G Euroopas ka päriselt kasutusele tuleb, ja siis järgmise mudeliga toob ka Euroopa sageduste toe. Hetkel pole võimalik öelda, kas ta siinsetes 4G-levialades üldse ei toimi või teatud sageduste juures siiski toimib.

9 Uus iOS 6
Pole vaja muretseda, ka vanad seadmed saavad iOS 6 uuenduse, aga olgu siis öeldud, et kohe-kohe tuleb ta välja. Google Maps kaob ära, Apple'i enda kaardirakendus tuleb asemele. Väiksemaid ja ilmselt olulisi muudatusi on veel kuhjaga.

10 Test varsti
Väga suure tõenäosusega on testi oodata meie oktoobri numbris.

UUDISTE EDETABEL

1 Põhikoolile hakatakse programmeerimist õpetama

Tiiger hüppab jälle ja seda on ka välismeedia tähele pannud. Põhjuseks Tiigrihüppe Sihtasutuse plaan hakata põhikooliõpilastele programmeerimist õpetama. Septembrist algavad õpetajate kursused, siis jätkatakse algkooliga, uuest aastast põhikooliga ja valikkursustega gümnaasiumiosale.

2 Fujifilm X-E1 toodi avalikkuse ette

Tegemist on juba teise vahetatavate objektiviidega kaameraga sel aastal. Nagu eelkäijal FUJIFILM X-Pro1 on ka X-E1 sama 16 Mpx APS-C X-Trans CMOS sensor koos tippklassi OLED-ekraaniga elektroonilise pilditsijaga.

3 Steam laseb poekandidaate hääletada

GOG.com'i kasutajad teavad toredast võimalusest anda hääli mängudele, mida sooviks poes näha. Ka Kickstarter on näidanud mängurite soovi arvestamist, kui nad oma raha arenduseks annavad. Nüüd astub Steam kena sammu samas suunas, lastes mänguritel hääletada Steamikandidaatide üle.

4 Dropbox on muutunud kaks korda turvalisemaks

Kaks korda sisselogimist kinnitada on palju turvalisem kui omada ühte konto parooli. Nüüdseks on taolise tippurvalisusega liitunud ka Dropbox. Turvakoodi saamiseks peab Dropboxile andma telefoninumbri, saadetakse SMS, kus asub turvakood. Lisaks antakse pikk tähtedest koosnev kood juhul, kui telefon läheb kaotsi koos teise turvakoodiga.

5 Apple võitis Samsungi USA kohtus

Vandekohtunikud leidsid, et Samsung on tahtlikult ära kasutanud Apple'i patente ning iPhone'i välimust. Vandekohtunikud leidsid, et Samsung võlgneb Apple'ile 1,05 miljardit dollarit.

Mida peidab endas Sony imekaamera?

Uskumatu saavutus

Seda oleme juba näinud küll, et kaameratootjad arendavad suurtel kiirustel ja hulgakaupa väikesse kompaktkamera kesta suurte sensoritega nn hübriidkaameraid, aga seni pole veel keegi hakkama saanud sellise trikiga, et oleks sinna lausa täiskaadersensori pannud. Sony nüüd sai. Sisuliselt on RX1 näol tegemist väikesesse kesta surutud Alpha 99 peegelkaameraga!

Suur sensor

Kaamera südameks on 24,3megapiksline Exmor CMOS sensor, mis ongi kohe täpselt sama sensor, nagu on Alpha 99-s.

Terav toru

Sensori kõrval on kaamera teiseks uhkuseks kahtlemata 35 mm f/2.0 avaga Carl Zeissi objektiiv, mis ilmselt on ka väga terav, nagu selle firma kallima klassi toodang üldjuhul on.

Suur ekraan

Kaamera tagaküljel on maailma vaatamiseks kolmetolline ekraan, aga kes soovib vana head klaasi, saab optilise pilditsija juurde osta.

Tõeline kompaktkamera

RX1 metallise korpuse mõõtmed on 11,3 x 6,5 x 7 cm ehk tegemist ei ole just kõige väiksema kompaktkameraga, aga ikkagi võib öelda, et ta on piisavalt väike selleks, et oleks mugav kaasavõtta.

Uskumatu hind

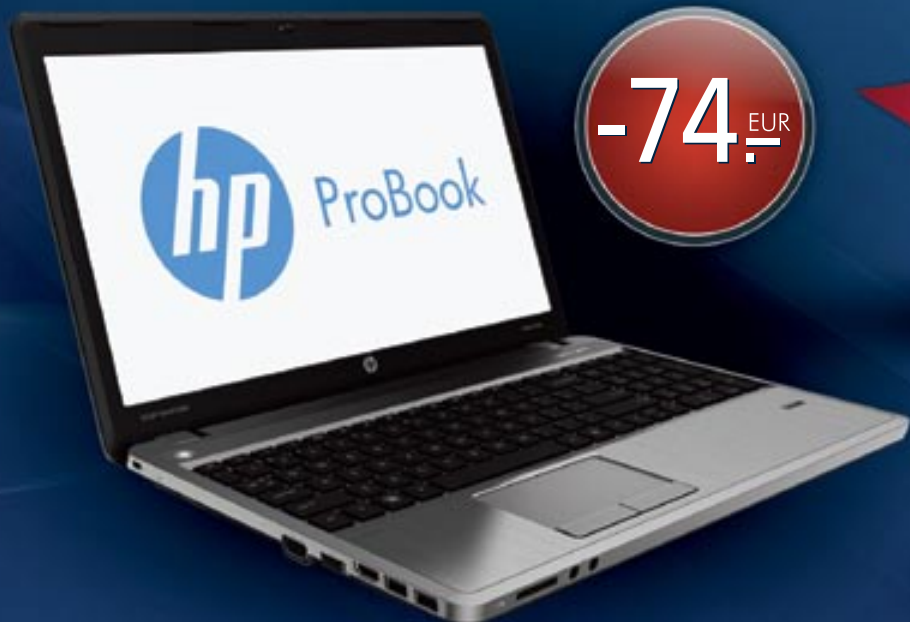
Hetkel tundub, et RX1 hakkab Euroopas maksma jupp maad üle 3000 euro, mis on muidugi ulmeline hind. Optiline pilditsija lisab sellele kõvasti juurde ning isegi metallist pöidlatugi ja nahast ümbris kaamerale hakkavad väidetavalt USAs maksma kumbki 250 dollarit, Euroopas seega kindlasti mitusada eurot. See kaamera pole nõrga närvilistele.

Sülearvuti HP ProBook 4540S

Suur jõudlus, head turvaomadused ja vastupidav disain teevad temast usaldusväärse kaasläse nii tööl kui kodus.

-74,- EUR

Tavahind 649,-

575,00

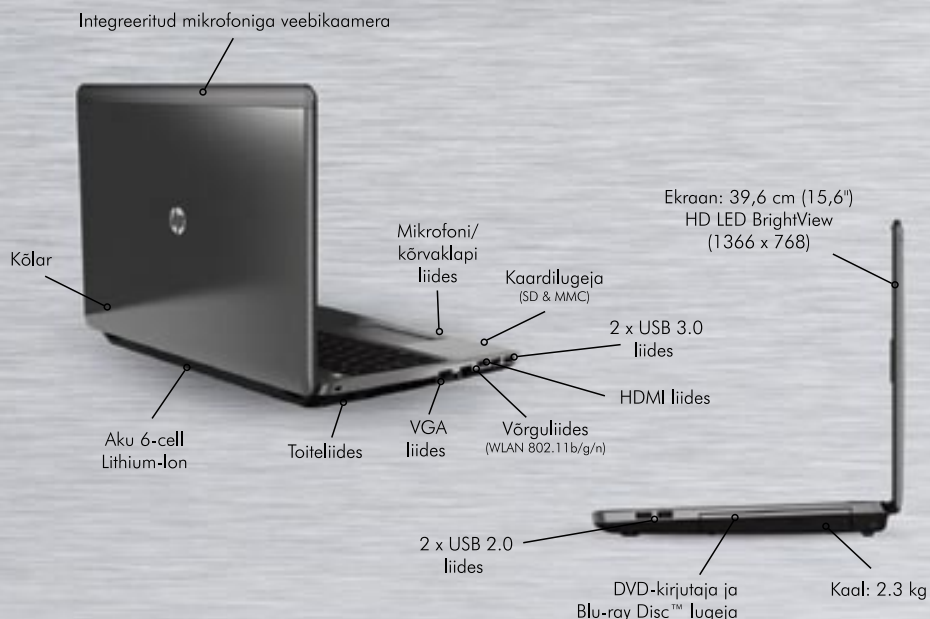
Kuumakse 48 kuuks **13 EUR**

Tehnilised näitajad:

Alumiiniumkorpus
Pritsmekindel klaviatuur
Kõvaketta pörotuskaitse

- > Protsessor Intel Core i3-2370M 2,4GHz
- > Ekraan 15.6 HD (1366 x 768) WLED
- > Mälu 4GB DDR3-1333
- > Kõvaketas 320GB 7200rpm SATA
- > Optiline seade DVD-/RW
- > Bluetooth, WLAN 802.11b/g/n
- > MS Windows 7 Home Premium 64bit
- > Garantii 1 aasta

www.byroomaailm.ee
telli internetipoest

info@byroomaailm.ee
telli e-postiga

600 5100
telli telefoni teel

BÜROOAAILMA KAUPLUSED

TALLINN:

Peterburi tee 92e
tel. 600 5133
E-R 8.30 - 18.00
L 10.00 - 16.00

TALLINN:

Liivalaia 29
tel. 641 2121
E-R 8.30 - 17.30

TALLINN:

Kadaka tee 1
tel. 656 3690
E-R 8.30 - 18.00
L 10.00 - 16.00

TARTU:

Rebase 12A
tel. 734 3474
E-R 8.30 - 18.00
L 10.00 - 16.00

PÄRNU:

Lai 10
tel. 446 4406
E-R 8.30 - 18.00
L 10.00 - 16.00

JÕHVI

Keskväljak 4
tel. 337 0297
E-R 9.00 - 18.00
L 10.00 - 16.00

NARVA:

Pushkini 22
tel. 359 2092
E-R 9.00 - 18.00

VALGA:

Aia 18
tel. 763 5473
E-R 8.30 - 17.30

EESTI TOP 10

September 2012

- 1 Guild Wars 2
- 2 Sleeping Dogs
- 3 FIFA 13
- 4 F1 2012
- 5 Assassin's Creed III
- 6 Hitman Absolution
- 7 World of Warcraft: Mists of Pandaria
- 8 Borderlands 2
- 9 Darksiders 2
- 10 NBA 2K13

Pilt on niivõrd sujuv ja nii detailne, et tegu võiks olla lausa järgmise generatsiooni mänguga.

Uus „Metal Gear”

Üks mängumaailma oodatuid hiilimis- ja märulimänge – „Metal Gear Solid 5” – selle generatsiooni konsoolidele ei jõua. Selle asemel aga kuulutas sarja looja Hideo Kojima välja selle mängu proloogi, mis jõuab tema sõnul veel selle põlve mänguseadmetele, kuigi pole täpselt teada, millele ikkagi. „Metal Gear Solid Ground Zeroes”, mis

peaks ilmuma järgmisel aastal, näeb välja nii hea, et spekulatsioonid järgmise põlve üle on paratamatud. Uus, Kojima Productionsi enda väljaarendatud Fox Engine teeb sellest igal juhul kõige ilusama „Metal Gear”. Loo kohta on välja tilkunud niipalju, et tegu on tõenäoliselt „MGS: Peace Walker” järgjega, kus mitte ei olda Solid Snake’i,

vaid tema kunagise ülemuse (ja need suhted lähevad veel keerulisemaks) Big Bossi rollis, kelle ülesandeks on tungida vangilaagrisse Kuubal. Erinevalt sarja varasematest mängudest, mis ka on olnud suhteliselt avatud, on seekord tegu täiesti avatud maailmaga, kus eri võimalusi ülesannetele lähenemiseks rohkem kui kunagi varem.

ÜHE LAUSEGA

„KILLZONE TRILOGY” on 23. oktoobril ilmuv kogumik, kus sees on kõik kolm „Killzone’i” sarja FPSi, ja ilmub see üksnes PS3-le.

OLI TEADA, ET ROLLIMÄNG „DRAGON AGE 3” on töös, kuid on teada ka väljalaskeage ja alapealkiri, vastavalt 2013. aasta lõpp ja „Inquisition”.

„HALF-LIFE’I” fännide tehtud uusversioon „Black Mesa” on lõpuks valmis ja tasuta allalaaditav lehelt blackmesasource.com.

METSIKU LÄÄNE FPS „CALL OF JUAREZ” saab järgmisel aastal neljanda osa – „Gunslinger”.

„ANGRY BIRDSI” tegija Rovio uus mäng paneb alates 27. septembrist sead lendama: „Bad Piggies” ilmub Androidile, iOSile ja Macile.

KALENDER

Oktoobris läheb sügisene tulevärk lahti

12 XCOM: Enemy Unknown

Legendaarse 1990ndate strateegiamängu uusversioon, mis seab käigupõhise strateegia ja rollimängu. Vanade osade fännid on äraootaval seisukohal.

12 Dishonored

Bethesda uus läbi silmade vaates hiilimismäng tundub äärmiselt paljulubav. Kellele *steam-punk*, industriaal ja supervõimed kõlavad muusikana kõrvus, siis neile on mäng kohustuslik.

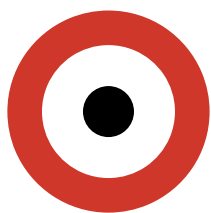
25 Medal of Honor: Warfighter

Electronic Artsi „Medal of Honor” uus osa on tekitanud juba paraja skandaali. Näiteks on püütud selle FPSi abil reklaamida relvi. Jah, päris relvi.

30 Assassin's Creed III

See sari vist tutvustamist ei vaja ja tundub kolmandas täispikas osas sama värskes kui alguses. Konsoolidel saab seda mängida juba oktoobris, arvutitel peab ootama 23. novembrini.

KLICK

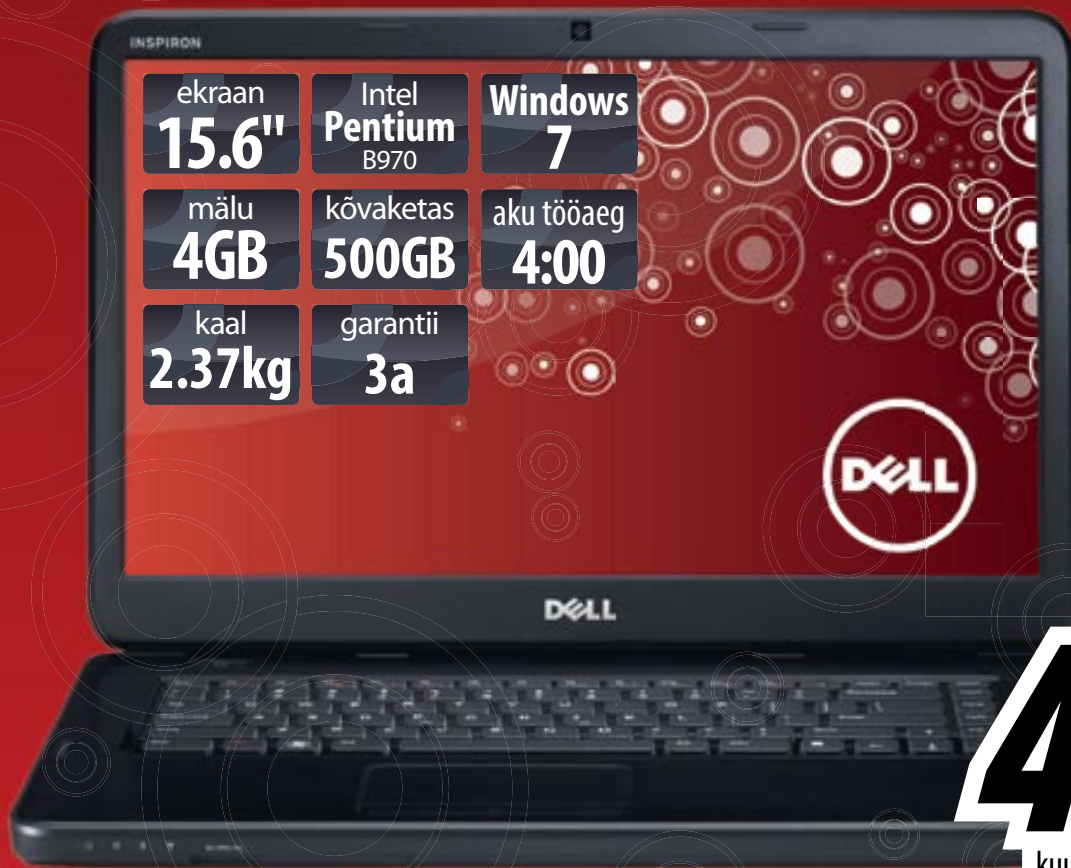
SINU DIGIPOOD

DELLi
PARIMAD

Võimekas ja töökindel!

DELL Inspiron N5050

- DVD-kirjutaja
- kuni 1696MB Intel HD graafika
- WiFi • 3xUSB • HDMI • VGA

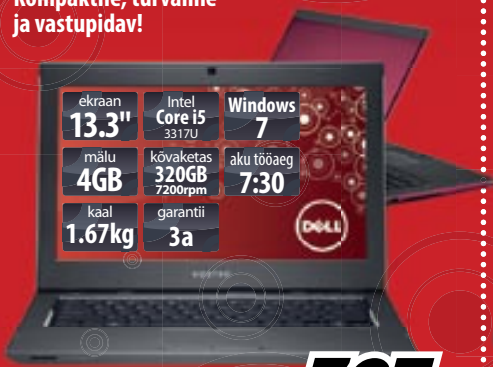
ekraan 15.6"	Intel Pentium B970	Windows 7
mälu 4GB	kõvaketas 500GB	aku tööaeg 4:00
kaal 2.37kg	garantii 3a	

Müügil must ja punane mudel.

499.-

kuumakse alates
48 kuud **12.63€**

Kompaktne, turvaline
ja vastupidav!

DELL Vostro 3360

- kuni 1696MB Intel HD 4000 graafika
- WiFi • Bluetooth 4.0 • 3xUSB3.0 • VGA • HDMI

725.-

kuumakse alates
48 kuud **18.35€**

Kompaktne, turvaline
ja vastupidav!

DELL Vostro 3460

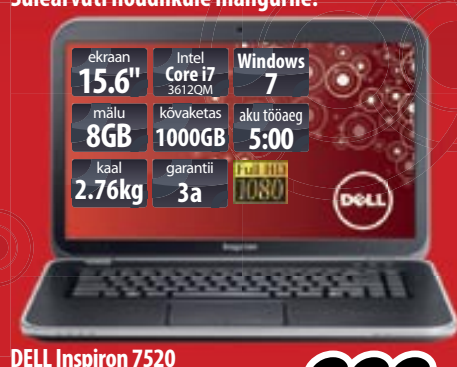
- DVD-kirjutaja • kuni 1696MB Intel HD 4000 graafika
- WiFi • Bluetooth 4.0 • 4xUSB3.0 • VGA • HDMI

Vaata lisaks www.klick.ee/dell

749.-

kuumakse alates
48 kuud **18.96€**

Sülearvuti nõudlikule mängurile!

DELL Inspiron 7520

- DVD-kirjutaja • taustvalgustusega klaviatuur
- kuni 6350MB/2GB eraldiseisev
- AMD Radeon HD 7730M graafika • WiFi • Bluetooth 4.0
- 4xUSB3.0 • HDMI • VGA

999.-

kuumakse alates
48 kuud **25.29€**

Mahatõmmatud hindade näol on tegemist toodete tavahindadega. Kampaania kestab 01.10.2012 - 31.10.2012. Kaupa on piiratud koguses. Kõik pildid on illustriivsed.

www.klick.ee osta kodust lahkumata. Kaup kätte 2-5 tööpäevaga, kiire ja mugav järelmaks.

TALLINN: Viru Keskus ☎ 6668160 | ✉ viru@klick.ee; Kristiine Kaubanduskeskus ☎ 6668116 | ✉ kristiine@klick.ee; Rocca Al Mare kaubanduskeskus ☎ 6668155 | ✉ rocca@klick.ee; Ülemiste Kaubanduskeskus ☎ 6668159 | ✉ ulemiste@klick.ee; Järve Kaubanduskeskus ☎ 6668154 | ✉ jarve@klick.ee; Lasnamäe Centrum ☎ 6668128 | ✉ mustakivi@klick.ee; Mustika Kaubanduskeskus ☎ 6668151 | ✉ kadaka@klick.ee; Sikupilli Kaubanduskeskus ☎ 6668156 | ✉ sikupilli@klick.ee; Pirita Selver ☎ 6668158 | ✉ pirita@klick.ee; TARTU: Tasku keskus ☎ 666 8163 | ✉ tasku@klick.ee; Lõunakeskus ☎ 6668153 | ✉ lounakeskus@klick.ee; Kaubanduskeskus Eeden ☎ 6668164 | ✉ eeden@klick.ee; PÄRNU: Kaubamajakas ☎ 6668152 | ✉ parduapiniidu@klick.ee; VIILANDI: Viljandi Centrum ☎ 6668166 | ✉ viljandi@klick.ee; JÕHVI: Kaubanduskeskus Tsentraal ☎ 6668168 | ✉ johvi@klick.ee; RAKVERE: Põhjakeskus ☎ 6668177 | ✉ rakvere.pohjakeskus@klick.ee; VALGA: Valga Maxima ☎ 6668121 | ✉ valga@klick.ee; PAIDE: Ringtee 2, ☎ 6668124 | ✉ paide@klick.ee; KURESSAARE: Auriga Keskus ☎ 6668117 | ✉ kuressaare@klick.ee; VÕRU: Kaguskeskus ☎ 6668173 | ✉ voru@klick.ee.

IFA 2012: OLED on kohal!

- 1 Nii LG kui Samsung näitasis tänavusel IFA messil enam-vähem tootmisvalmis OLED-telereid. Need on imeõhukesed (LG-l näiteks 4 mm) ning pildikvaliteet, mis seal salata, on vapustav. Kontrast on meeletult suur, must on väga must ka suures heleda valgusega saalis ja värvid on rikkalikud. Esimesi oodatakse poodidesse juba sel sügisel. Eks ole näha, kas nad näitavad head pilti ka pärast kaheaastast kasutamist või mitte.
- 2 Kui teiste hulgas silma paista on raske, tuleb teha midagi drastilist, näiteks üllilai 21 : 9 kuvasuhtega ekraan. Nagu näha, võib uue Windows 8-ga sellel täitsa mõte sees olla ja mängimine võib ka lahe olla, kui ainult mängud seda toetaksid, mida nad muidugi ei tee.
- 3 Kummalisi moodustisi tahvelarvutirindelt: Sony katsetab, kuidas ekraani ja klaviatuuri ühendada.
- 4 Jah, Marley kõrvaklapid. Spetsiaalselt Bob Marley kuumamiseks. Jamaika värvides.
- 5 Sangean otsib oma lahedatele raadiotele muide edasimüüjat.
- 6 Kellegi boksis oli väljas ka läbipaistev teler, mis tõesti oligi läbipaistev: teleri taha pandud käsi ilmus siluetina ekraanil nähtavale.
- 7 Samsungi uus Androidiga kaamera tundus lahe, aga tarkvara on väga toores: kõik oli aeglane ja jooksis mitmel korral kokku.
- 8 Klaviatuurist lahutatud ekraane leidis Windows 8 peatse ilmumise puhul vist küll igast boksist. Siin näide Dellilt, aga vahet pole, nad on kõik ühesugused.
- 9 Eesti arendustöö IFA-l: Elioni, Nortali ja Samsungi koostöös pandi Elioni digiboks otse Samsungi nutiteleri sisse. Varsti on Eestis müügil, siit läheb see edasi aga ka Põhjamaadesse. Kõva saavutus!
- 10 Panasonic on lahe. Esiteks on nende telerid hea pildiga ja teiseks seabid nad aktiivselt 4K ja isegi 8K rindel. Siin näidiseks 20tollised 4K eraldusvõimega kuvarid, mille pilt oli tõesti väga, väga, väga, väga terav.

LÜHIDALT

Profikvaliteet soodsa hinnaga

Fujifilm on kas väga nutikas või väga rumal firma. Nende välja hõigatud uus hübriidkaamera X-E1 on sisult peaaegu identne kalli ja meie ajakirjaski kiidetud kaameraga X-Pro1. Sensor on sama, korpusel paiknevad rattakesed samuti ja nuppude paigutuski on sarnane. X-E1 on optilise pildiotsija asemel elektrooniline ning sel on olemas X-Pro1-l puuduv sisseehitatud välklamp.

Objektiiv-kerekork

Olympus tutvustas Photokinale uusi kaameraid PEN E-PL5 ja E-PM2, mis on kahtlemata samuti huvitavad ja toredad kaamerad, kuid suurim üllatus Olympuse uuest tootevalikust on siiski 15 mm F8 objektiiv, mis on nii õhuke, et lisab kaamera paksusele juurde vaid 9 mm. Veidi rohkem kui 100 eurot maksev korkobjektiiv sobib kõikide m4/3 kerede ette.

Raskekahurvägi

Aasta oodatumaks fotosündmuseks oli kahtlemata septembris Kölnis toimunud fotomess Photokina ja omakorda selle üheks keskseimaks uudiseks olid kindlasti Canoni ja Nikoni uued täiskaaderpeegelkaamerad, vastavalt siis Canon EOS 6D ja Nikon D600.

Uute täiskaaderkaamerate tulekus poleks iseenesest ju midagi imestamisväärset, kuid mõlemad kaamerad on erilised selle poolest, et nende hind jääb

arvatavalt umbes 2000 euro kanti. Pühapäevapildistaja jaoks on see endiselt kallis, kuid edasijõudnu jaoks, kes pole seni täiskaadriga kaamerat ostnud selle pärast, et nende hinnad on pigem 3000–4000 euro juures, on see väga hea uudis.

Canon EOS 6D on 20megapikslise sensoriga, 11 automaatteravustamispunkti, 4,5 k/s sarivõttega ning ISO-tundlikkusega 100–25 600 (laiendatav kuni 102 800). 3,2tolline ek-

raan on 1 040 000 pildipunkti ja optilise pildiotsija katvus on 97%. Sisseehitatud välklampi 6D-l ei ole, kuid on sisseehitatud WiFi võimekus.

Nikon D600 on 24megapikslise sensoriga, 39 automaatteravustamispunkti, 5,5 k/s sarivõttega ja ISO-tundlikkusega 100–6400 (laiendatav kuni 25 600). Ekraan on samuti 3,2tolline, kuid pildipunkte on vähem, 921 000. Optiline pildiotsija katab kaadri 100%.

Pentaxi uus minikaamera

Pentax tegi lõpu kuulujuttudele, nagu jääks nende pentsik mudel Q ainsaks omataoliseks. Uus mudel Q10 on uuema, 12,4megapikslise sensoriga ning firma teatel on tuntavalt parandatud ka teravustamiskiirust. Muus osas on Q10 endiselt sama väike ja vahva mängukaamera mõõtu fotoaparaat. Suuremat huvi Q10 vastu peaks tekitama ka varsti müügile jõudev K-bajoneti adapter.

Odav vigurobjektiiv

Lensbaby objektiive pole fotohuvilistele tuvustada vaja, need on objektiivid, mis võimaldavad fookust suunata kaadris suvalise kohta nii, et teised sama kaugel asuvad objektid jääksid udused. Lensbaby uus 50 mm F5,6 objektiiv maksab napilt 100 eurot ja see on kummist, olles põrutus- ja väntsutuskindel. Spark on soodne võimalus tavapärasse pildistamisse midagi uut tuua.

Gateway 500

Dension Gateway 500 tagab **täieliku ühilduvuse** auto audiosüsteemi ja sinu digitaalse andmekandja vahel, olgu selleks siis **iPod, iPhone, nutitelefon**, MP3-mängija, **USB-mälupulk** või tavaline **Bluetoothiga telefon**, millel armastad muusikat hoida.

Dension Gateway 500 töötab kõigis autodes, mis kasutavad kasutavad kiudoptikal põhinevat MOST-süsteemi. Just nagu iga teine Gateway toode, imiteerib Dension Gateway 500 auto CD-vahetajat (BMW-des ka tehase iPodi liidest) ning seda juhitakse raadio kontrollpaneelist. Kuna süsteem on digitaalselt integreeritud, edastab Dension Gateway 500 kõrgeimat võimalikku helikvaliteeti. Mugavust lisab seadme täielik juhtimisvõimalus autoraadio paneelilt.

nauding...

Lõppematu muusika
Täiuslik helikvaliteet

esteetika...

Märkamatu ühendus
tehase raadio
ja seadme vahel
Muutumatu auto interjäär

mugavus...

Telefoniraamat ja muusika nimekiri kuvatakse autoraadio ekraanil. Menüüs lehitsemine toimub raadionuppude või autoroolil olevate nuppudega. Aktiveerib Bluetooth käed-vaba telefoniseadme.

funktsionaalsus...

Kõvaketta ühenduvus
CD-vahetaja säilitamise võimalus
Ühendatud seadmete laadimine

Paigaldajad:

Tallinn: www.autosound.ee; www.alptom.ee;
www.autotaht.ee; www.carmus.ee

Tartu: www.alarm.ee; www.audiogrupp.ee;
www.gtstudio.ee

Pärnu: www.extremeaudio.ee

Rakvere: Gardi Elektroonika 5052065

www.dension.com

Võluri lahkumine

Apple üllatas taas. Ettevõtte, mis vaat et iga oma tootesitlusega on loonud uusi tööstusharusid või pööranud olemasolevaid pea peale, otsustas seekord mitte üllatada.

Tehnoloogiahuvilised ohkasid pettunult. Ning eks seegi ole märk Apple'i ebaharilikust staatusest, sest pole ju palju neid fimasid, mis tekitaksid pettumuse näidates ainult ... ajaloo tehniliselt kõige vingemat nutitelefoni. Sest seda iPhone 5 ju on. Kiirustestides ületab ta vist kõiki konkurente ning on ometi samas ka kõige õhem nutitelefoni, lisaks veel üks kergemaid. Rääkimata Apple'i toodetele nii omasest luksustlikust disainist ja koostekvaliteedist.

Pärast Võluri lahkumist ei ole enam oodata selliseid üllatusi, mis kõigil silmad särada paneks ja jõuludele sarnase ootusärevuse tekitaks

Kuid esitluse tõmbenumber, kauaoodatud iPhone 5 vastas esiteks kõigile eelnenud kuulujuttudele ning teiseks ei lisanud ühtegi senitundmatut funktsiooni või omadust. Oma lausa haiglaste salatsemisega tuntuks saanud Apple'i lähiajaloo on selliseid juhtumeid muide üsna vähe.

Miks siis seekord nii läks? Ekspertide arvamused võib laias laastus kaheks jagada. Ühtede

arvates on Apple lihtsalt väsinud. Nende arust ei vasta tõeale Steve Jobsi julge väide, et tema suurimaks elutööks ei olnud mitte iPhone või Mac, vaid hoopis täiesti uutemoodi firma – Apple kui igiliikurina toimetav innovatsioonimasin. Selle teooria järgi said Apple'i edulood võimalikuks tänu Jobsi kui hullu geeniuse hirmuvalitsusele ning nüüd on kunstnikuhinge poolt juhitud visiooni asendanud lõpututes komiteedes igavate „ülilkondade“ poolt langetatud arad otsused.

Teiste meelest on nutitelefoni kui tooteliik Apple'i arvates nüüd lihtsalt valmis. Noh, umbes nagu iPod, mis oma klassikalise juhtrattaga elas üsna samataolisena üle kogu MP3-mängijate ajajärgu. Nende arvates on tegemist Apple'i sihikindla strateegiaga. Samsung võib turule tuua kas või 100tollise ekraaniga telefoni, mille kasutajaliides on optimeeritud ninaga kasutamiseks, kuid Apple ei hakka sellega võistlema, vaid ajab rahulikult oma rida edasi, pakkudes oma klientidele jätkuvalt üsnagi ühetaolist toodet, seda tasapisi tibusammude kaupa parendades.

Minu arvates on Apple'i tugevuse suurimaks märgiks olnud siiski võime üllatada ja panna inimeste silmad särada, tuua meelde lapsepõlve jõuluõhtust tuttava õhina ja ärevustunde. Kõigi lootuste kiuste kardan kahjuks, et pärast Võluri lahkumist selliseid jõuluõhtuid enam ei tule ning pettunud jõmpsikad lahkuvad peagi jõulukuuse alt.

Mart Parve
kolumnist

KUU PLUSSID

Google+ elab veel?

Google'i inseneriosakonna pea Vic Gundotra teatas, et Google+ ületas igakuise 100 miljoni kasutaja piiri. Palju õnne, Google+ kasutajad!

Selgroog

Valge Maja palus Google'il YouTube'ist eemaldada moslemeid ärritav video, kuid Google keeldus seda tegemast ja imestas, et valitsus ametlikult tsensuuri toetab.

Progetiiger

Tiigrihüppe Sihtasutus algatas projekti „Progetiiger“, mille raames saavad kõik 1.-12. klassi õpilased võimaluse õppida programmeerimist. Eesti IT-riigiks!

TSITAADID

„Aastal 2012 puudub mõnedes kohtades endiselt veel internetiühendus. Sellises olukorras ei saa ju majandust arendada!”

Sellise avaldusega tuli lagedale Walesi parlamendisaadik, kes kurtis, et korraliku lairibaühenduse puudumine pidurdab regioonide majanduslikku arengut ja ühenduseta alade liikvideerimine tuleks tõsta prioriteetseks teemaks.

„Me ei salvestanud seda reklaamvideot tegelikult telefoniga.”

Nokia oli sunnitud üles tunnustama, et uue telefoni Lumia 920 kaamera pildistabilisaatori võimalusi reklaamivideo oli salvestatud hoopis peegelkaameraga, mitte aga telefoniga.

Maksa, et võita

Martin Mets
toimetaja

Viimasel ajal kohtab arvutimängude turundamises aina enam valemit, kus mäng on tasuta, kuid selleks, et seal mängus jõudsalt edasi liikuda või teiste mängijate ees eelseid saada, tuleb raha maksta. Isegi paljukirjutud Facebooki mäng „Farmville 2” on selline: lööd oma põllud püsti ja kõik on tore, kuid tunni aja pärast on sul kiireks edasiliikumiseks vajalik vesi otsas ja siis on valida, kas mängu kõrval ise veeteerida ja oodata või raha maksta ja asuda pangedega kastma.

Enam-vähem sama lugu on omaaegse majandus- ja ehitusstrateegiaga „The Settlers Online”: mäng hakkab venima ning kui tahad edasi mängida, pead maksta. See nähtus lebib ühesuguse kiirusega nii tavaliste arvutimängude kui ka brauserimängude seas ja enamasti nimetatakse seda terminiga Free to Play, mis on ilmselt eksitav.

Õige oleks neid mängu nime-tada mitte Free to Play, vaid Pay 2 Win ehk selleks, et võita, tuleb maksta. Kui proovida „World of Tanki” uustulnukana ja rahaga lehitamata sisse sadada, saadetakse sind sealt ruttu oma tangivrakiga koju.

Muidugi, ka ükskõik millise karbitootena müüdava mängu eest peab raha välja käima, kuid Free to Play mängudel on kome mitte võtta mängijat võrdse partnerina, vaid pigem liikuva rahakotina, kellelt mängu käigus alatute võtetega raha lüpstata.

Internet maas!
Viga ühe maailma suurima nimeserverite haldaja GoDaddy DNS-serverite ruutingu-tabelites viis kuueks tunniks internetist maha ligi 53 miljonit domeeni.

TAGASISIDE

Mida arvatakse iPhone 5 kohta?

+ Pole paha

Sotsiaalmeedia analüüsifirma Crimson Hexagon analüüsis 1,4 miljonit iPhone 5 kohta käivat Twitteri sõnumit ja leidis, et 38% neist olid positiivselt häälestatud, 31% olid neutraalsed ja 11% negatiivsed. iPhone 4S-i kohta oli selle väljatulemise ajal vastavalt 26% positiivselt ja tervelt 49% negatiivselt häälestatud Twitterikasutajaid.

O Üliäge, aga kohutavalt igav

Wired kirjutab, et kuigi iPhone 5 on kiireim ja vingeim kui ükski varasem iPhone, on see siiski Apple'i poolt kindla peale minek ja see on kohutavalt igav. Uus iPhone on umbes sama erutav kui põksuda 40kilomeetrise tunni kiirusega läbi väikekodanlikult korraliku aedlinna. Apple'it valdab disainiväsimus ja see muudab ka uue iPhone'i läbinisti tavaliseks.

- Apple kui tehnoloogiastagnant

Apple pole mitte meister innovatsioonis, vaid stagnatsioonis. Sellise arvamuse ütles välja Betanewsi kolumnist Derrick Wlodzars ja temaga on nõus mitmed teised IT-inimesed ja tehnoloogiaanalüütikud. Mõelda vaid, iPhone 5 ekraanile mahub nüüd nelja ikoonirea asemel viis! Häh. Kus on NFC? Kus on kõrge eraldusvõimega ekraan, mis Samsung Galaxy SIII-le koha kätte näitaks? Seda ei ole. Apple on muutunud laisaks.

SCANPIX

KUU MIINUSED

- Ebaturvaline Android
Duo Security läbi viidud uuringust selgus, et ligi 50% Androidiga telefonidest on paikamata turvaaukudega. See olevat veel isegi konservatiivne hinnang.

- Ohustatud privaatsus
Internetti lekkis miljon Apple'i seadmete unikaalset tunnuskoodi, mille alusel saab seadme kasutajat üheselt tuvastada ja tema tegevise jälgida.

Miljon mõnusat mulli

Meie peres kulub mullivett ikka liitrites ja liitrites, seega olen ammu mäginud mõttega, et soodsam ja keskkonnasõbralikum oleks ehk gaseeritud vee automaati investeerida. Eestist võib küll vaid läbi häda leida kolme erineva tootja mulliveemasinaid, nii et valik pole suur. Aga ehk ajab asja ära? Võrdleme!

AQVIA Exclusive

Stiilne, kompaktna ja mugav mulliveemasin. Ühest balloonist jagub 60 liitri vee jaoks.

AQVIA Balance

Eelneva masina soodsam ja robustsem variant. Kergem ja mobiilsem. Balloonist saab 60 l vett.

Kosmologik Aquablue

Veeühendusega automaat, mis lisaks mullidele valmistab ka kuuma, toasooja ja külma vett 16 liitrit tunnis. Kümme korda odavamast kallim ja raskem.

Mis see on?

Lisainfo

Hind

Suti alla poole meetri kõrge ja kaalub 3,7 kilo. Terasest stiilne kest. Saab valida ise süsihappegaasisalduse.

145 €, Euronics

Saab valida sobiva süsihappegaasisalduse. Kaalub 2,5 kg ja kõrgust samuti natuke alla poole meetri. Plastist.

95 €, shoppa.ee

Mõeldud staatiliseks, veeühendusega. Kaalub 22,1 kg. Saadaval kolmes värvitoonis (hõbedane, sinine, must).

949 €+km, coffeebean.ee

Lõpuks ometi tõeliselt uudne äratuskell

Hommik. Pimedus, vaikne nohin. TRÄÄT-TRÄÄT-TRÄÄT! Nüüd lõpuks on meilgi lootus normaalsematele hommikutele, sest Larki kell äratab sind hoopis käepaelaga, mis vaikselt õigel hetkel vibreerib, teised saavad edasi magada. Ühendub iPhone'iga, maksab umbes 100 eurot. Lisaks mõõdab pael su unerütme, aidates leida parim uneaeg. Vaata rohkem: lark.com.

USB-trükimasin ühendab kaks ajastut

Mina õppisin trükkima mehaanilisel trükimasinal. Jack Zylkin nägi ühel päeval prügikastide juurde tõstetud vana kooli trükimasinat ning otsustas talle uue elu anda.

Ta ühendas masina USB-kaabli abil arvutiga ning tulemuseks on retrofuturistlik elukas, mis on funktsionaalne arvutiklaviatuur, kuid samas säilib ka võimalus trükkida paberile (ja salvestada tekst kõvakettale). Vt etsy.com/usbtypewriter.

Tantsija ja treener Sandra Steinberg ehk Sannay jagab voodit Maciga

- 1 MacBook Air**
 Esimene minu lemmikdigividin on ühtlasi ka mu elukaaslane ja - ma ei valeta! - ka voodikaaslane, ilmselt lisaks ka mu parim sõber. Sõber kutsus Airi *****, sest ta on nii õhuke, et sobib sõbra hinnangul ainult naistele. Aga mind üldiselt see ei huvitanudki, olulisem on, et Air on nii mugav ja kindlasti absoluutselt asendamatu vidin minu elus.
- 2 Mobiiltelefon Samsung Galaxy**
 Kuigi ükskõik mis firma nutitelefoni on tarvilik. Kuna ma olen nii internetisõtlane kui ka muusikafiil, siis on väga hea, kui kõik eluks vajalik on ühes väikeses nutitelefonis kenasti koos ja minuga taskus kõikjal kaasas! Ainuke jama on see, et aku ei ole eriti vastupidav. Seega annan avaliku lubaduse abielluda inimesega, kes leiutab mulle mingi autoaku võimsusega samasuguse vidina.
- 3 Tigi-Vidin**
 Veel üks tähtis digividin. Juuksesirgendaja on ka mu igapäevase *bad-hair-day* tähtis osa, aidates kiirelt see *good-hair-day*ks muuta.
- 4 Pihukaamera**
 Üks mu lemmikvidinatest. Varjatud kaamerat ma sellega ei mängi, kuid igati mugav on oma trennide salvestamiseks ning videoloogide tegemiseks. Hetkel on mul Samsungi kaamera, kuid julgen soovitada ka Sanyo kaameraid!
- 5 Kell Vivago Ultra PC**
 Vinge vidin, mis näitab kulutatud kaloreid, aktiivsust, une kvaliteeti ja hulka. Vivago Ultra on Soome toode ning väga kasulik sportlastele või väga aktiivsetele inimestele, kes hoolitsevad oma keha, vaimu ning tervise eest!

KÖÖK

Digitaalne mõõtekann teeb retseptide järgimise veelgi lihtsamaks

Veebipood sharperimage.com pakub müügiks digitaalset mõõtekannu, mis ühendab endas klassikalise kriipsukestega kannu ja täpse köögikaalu, nii et saad ühe ja sama vidinaga kõik asjad mõõdetud-kaalutud, pingutamata eraldi aju, kui retseptis on grammide asemel untsid või milliliitrid või kõik segamini. Nõudepesumasinas pestav, töötab patareil ja konverteerib, kaalub, teisendab ja mõõdab. Hind umbes 30 eurot.

Kann on kasulik ja nägus.

KUU NUMBER

82%

e-lugeri omanikest elab linnades, leidis HipType, asutus, mis kogub ja analüüsib kõike e-raamatutega seotut. Selgus veel üks huvitav number – naised nimelt lõpetavad alustatud teose lugemise meestega võrreldes 50% tõenäolisemalt. Üleüldine tähelepanuvõime piirdub meil aga 375 leheküljega, ainult 74% inimestest suudab lõpule viia üle-400-leheküljelise raamatu lugemise.

KUU RAKENDUS

Olen küll tulihingeline tehnikafänn, kuid on asi, millest ma puudust tunnen – pastaka ja paberiga märkmete tegemisest. Kuidagi on märkmiku olulisus taandunud, saab ju kõik muud asjad nutividinatest paremini talletada. Miski ei asenda aga oma käega märkmete, jooniste, noolekete jmt abil uute ideede kirjapanekut. Siin aga tulebki appi Notability – Apple'i rakendus, mis annab märkmete tegemisele tõelise nutiajastu kuue. Näeb välja isuäratav, loodetavasti jõuab varsti ka teistele nutiplatvormidele.

Dell Optiplex 9010AIO

Hind: Hind: 999 €

Müügil: Max 1-2-3

Protsessor: Intel Core i3-2120, 3,3GHz

Mälu: 4GB DDR3

Graafikakaart: Intel HD Graphics 2000

Ekraan: 23 tolli 1920 x 1080 matt LED

Kõvaketas: 500 GB

Optiline seade: DVD RW

Ühendused: kaardilugeja, helisisend ja -väljund, 2,1 Mpx veebikaamera, gigabit LAN, WiFi, Bluetooth 4.0, 1 x Mini-PCI-Express, 4 x USB 3.0, 4 x USB 2.0, 2 x PS/2

Operatsioonisüsteem: Windows 7 Pro 64-bit, Office 2010 Starter

Mõõtmed: 38,6 x 57,4 x 6,8 cm

Kaal: 7,6 kg

Dell nagu orkester

Sageli taasavastatakse jalgrattaid ning võetakse need aastate tagant uuesti menukalt kasutusele, kui aeg sellisteks muutusteks on küpseks saanud. Üheks selliseks jalgrattaks arvutimaailmas on lühendi AIO - All-In-One - taha peituv kõik ühes arvuti.

Paljud arvutisõbrad mäletavad vähemalt visuaalselt 1980ndate keskpaiga menuarvutit Macintosh, mida võib lugeda esimeseks lauarvutite klassi AIO-ks (Apple, kus kohtukeiss on?). Uuesti tõi kuvaritesse integreeritud arvutid, nüüd juba LCD-ekraanidega, tagasi taas Apple iMac'i kujul aastatuhande vahetuse paiku, kuid PCde seas nad populaarsed polnud.

Kõik mahub kuvari sisse

Asi hakkas muutuma seoses uute energiasäästlike komponentide tekkega ning LCDde odavnemisega. Samas kasvab kogu maailmas energia hind ning igasugune kokkuhoid on teretulnud, eriti ettevõtetes, kel töökohti sadades, kui mitte tuhandetes.

Esialgu kasutasid tootjad AIO-masinate loomisel sülearvutikomponente, kuid suuremate ekraanide peene eralduse korral kippusid viimased lahjaks jääma. Pea-

legi jootsid tootjad analoogselt sülearvutitega komponente emaplaatide külge, muutes arvuti laiendamise või uuendamise tulevikus võimatuks.

Eelmisel aastal võis CeBITil näha AIO-mudeleid pakkumas pea kõiki suuremaid Aasia tootjaid, kuid millegipärast ei kiirustanud nad neid meil turustama ja tutvustama. Nüüd on siiski IT-maailma tipud oma toodetega kohal ja MAX 1-2-3 kaudu tõi esimesena oma arvuti meie testilauale Dell - Optiplex 9010 AIO.

Kui ta kastist lauale ilmus, ei oleks küll öelnud, et tegu on arvutiga: igati kena ja sire 23tolline alla 7 cm paks kuvar.

Ent selgub, et seal sees elutseb täieõiguslik Sandy Bridge'i protsessoril baseeruv arvuti, mis ei koosne mitte sülearvutikomponentidest, vaid ehtsatest lauarvutiosadest. Vaid operatiivmäluna on kasutusel sülearvutite maailmast tuntud SO-DIMM-moodulid (kahe mooduli-

pesaga on arvuti mälu võimalik viia kuni 16 GB-ni, millest kaasajal piisab täiesti.

Kui arvutil on Ivy Bridge'i (3000 seeria) CPU, siis kasutab ta mälukiirust 1600 MHz, vastasel korral 1333 MHz (v.a G6x0, mille puhul kukub see 1066 MHz peale). Olgu kõige muuga, kuidas on, aga üllatas, et see õhuke korpus pakub ulualust 3,5tollisele tavalisele 500 GB kõvakettele.

Telli sisu oma soovi järgi

Protsessoriks on madalama otsa i3-2120, mis on integreeritud Inteli HD 2000 graafikaga, kuid sellest piisas Full HD 1920 x 1080 eraldusel MKV-na pakitud informahuka (25 GB failisuurusega) filmi jookutamiseks. Tellida saab konfiguratsiooni laias valikus, alates odavaimatest kahe tuumalistest G630 ja G850 Pentiumi seeriast kuni moodsate neljatuumaliste i5-3450S, i5-3550S ja i7-3770S protsessoriteni välja, peasi et protsessori TDP ei

ületaks 65 W.

Antud arvuti sobib ka professionaalseks töökohaks: emaplaadi kiibistik Q77 koos TPM 11.2 turvamooduliga pakub täielikku Intel Vpro tuge ning kahetuumaliste CPUdega VT-x ja neljatuumaliste CPUdega VT-x, VT-d ja TXT virtualiseerimistehnoloogiate toetust.

Säästlik nagu sülearvuti

Ekraanipaneel on ka täiesti korralik (kuiagi TN+Film, on vaatenurgad talutavad): LED-valgustusega, peegeldusvaba mati pinnaga ning TNi kohta väga heade värvidega. Kontrastsus 1000 : 1 on hea ja haledusega (250 nitti) pole üle pingutatud – see on paras pikemaks töötamiseks ega tapa liialt silmi. Võrguliidesteks on gigabitine Ethernet ning WiFi ja Bluetooth 4.0 sisene moodul. Traadita võrk on liisana valitav, kuid MAX 1-2-3 arvas, et need hakkavad seda pakkuma standardvarustuses.

Arvutit toidab sisemine, mitte eraldi plokina tilpnev Active PFC 200W toiteplok, mille efektiivsus on 90% ja millel on Energy Star 5.2 tunnustus.

Tarkvara saab tellida laias Windows 7 valikus: Home Basic, Home Premium, Pro, Pro MUI ja Ultimate (kõik nii 32- kui 64-bitise versioonina) ja soovi korral ka korraliku draiveritoega Ubuntu Linuxiga. Garantii on dellilikult kolm aastat ning seda saab pikendada viie aastani. Arvuti

hind pole samuti ulmeline – 999 €.

Kes oleksid sellise AIO tarbijad ja kuhu selliseid tasuks osta? Nagu juba eelpool öeldud, on see profimasin ja seega sobilik igasse äri- või riigiasutusse töökohaks. Dell lisab veel palju tarkvaralisi turvarakendusi, millel on rauapoolne tugi. AIO energiatarve on umbes pool tavalisest kast + kuvar arvuti omast. Suure töökohtade arvu juures on igaaastane energiasääst (ja seega rahaline kokkuhoid) arvestatav.

Arvuti komponente saab tellida vastavalt oma soovidele. Saad arvuti igaks tööks sobivaks kohandada

Osta koju või mitu!

Ka kodus võiks see olla suuremaks töökohaks või siis enamjaolt noorema põlvkonna ja pereisa poolt okupeeritud mängukõlbliku arvuti kõrvale teiseks töökohaks. Stiilivennikeste veebisait UberGizmo tunnistab selle masina maailma ilusaimaks Business-PC-ks.

Koos Windows 8 ilmunisega hakkab Dell seda arvutit pakkuma ka puuetundliku ekraaniga, mis laiendab kasutajakonda ja võimalusi veelgi.

LÜHIPROOV

Kiire ja soodne SSD

Eelmises [digi] tegime suurema uuemate SSDde testi, kuid kahjuks jäid sealt kõrvale oluline tegija OCZ, kelle uued Vertex 4 seeria SSDd on sedavõrd populaarsed, et kaovad pea momentaalselt lettidelt, see kaup on jätkuvalt defitsiitne.

OCZ oli kõva sõna SSDde alal juba pikeemat aega, ent parem tahtis veel paremaks. Kui seni kasutasid OCZi tippmodelid hinnatud SandForce'i kontrollereid nagu enamik SSD-maailma tippe, siis ei tahtnud OCZ jääda rippuma teise firma tegemistest, eriti pärast mõningaid pahandusi SandForce'i SATA-3 uuemate kontrolleritega.

Nii ostiski OCZ ära ühe senise keskmiku SSD-kontrollerite vallas – Indilixi – ja asus arendama oma uut kontrollereid. Tulemus polnud ainult lubav, vaid isegi paljulubav: senisest on-kah kontrollerist suudeti luua juba tippklassi kuuluv tööloom.

Esimene tarkvara (*firmware*) oli siiski veel optimeerimata ja peatselt ilmus uusim versioon 1.5, mis tegi Vertex 4 SSDdest maailma ühe tipu, eriti mittepakitavate andmete liigutamise alal. Kellel on juba olemas Vertex 4, vaadake OCZ veebi ja tirige OCZ Toolbox.

Meie parim rauaspets Jaan Tsadurjan hindab Vertex 4 parimaks ja kiireimaks SSDks, eriti just graafika- ja videotöötajate jaoks, ning muid enam eriti ei kasutagi. Samuti pakub OCZ Vertex 4-le viieaastast garantiid (nagu veel Intel oma 520 seeriale). Ning need kettad on kiired ja hinnalt soodsad.

MEIE HINDED

Fantastiline. Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui oleksime osanud oodata.

Tippklass. Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuseb teiste seast kindlalt esile.

Harju keskmine. Plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.

Kolmepoiss. Midagi temas nagu on, ent miinused on selgelt rohkem kui plussid ning ostusoovitust talle anda ei saa.

Hoia eemale! See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündidagi.

«[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

Kas maailma parim tahvelarvuti?

Kui me [digi] paneme pealkirja sõnad „maailma parim“, on tavaliselt juttu Apple'i toodetest. Kas aga tõesti on asjad nii kaugel, et me kaalume Androidiga tahvelarvuti nimetamist maailma parimaks?

Google'i ja Asuse koostöös tehtud Nexus 7 tahvelarvuti põhjustas tormi juba siis, kui see USAs mõni kuu tagasi müügile tuli. Seni olid kõik ju Androidi-tahvleid pidanud mingiks veidraks naljaks, paremal juhul ebamäärasteks iPadi pealt maha kopeeritud seadmeteks, kus jooksis peal suurele ekraanile mittesobiv ja jõnksutades ekraanipilti keriv operatsioonisüsteem.

Korraga oli müügil aga midagi, mis oli tahvelarvuti, mis jookstas Androidi, mis oli tavalise Aasia riistvarafirma tehtud ning mis oli üle ootuste hea. Kusjuures mitte lihtsalt hea omas klassis ehk teiste Androidi-tahvlitega võrreldes, vaid kohe päriselt hea, ka iPadiga võrreldes.

Esimene arvestatav iPadi konkurent

Eestis peaks ta ka kohe-kohe poodi jõudma, nii et praegu ongi hea aeg küsida, kas Nexus 7 on siis tegelikult ka hea, milleks ta sobib ja milleks mitte ning kas peaks selle ostma.

Sa ei pruugi seda artiklit lõpunigi lugeda, võib kohe öelda, et jah, Nexus 7 on väga hea tahvelarvuti ning ilmselt on tegemist esimese Androidi-tahvliga, mis võistleb edukalt ka iPadiga ning millel on omad tugevad küljed ja see-ga põhjused seda soetada.

Kõige esimene põhjus on see, et Google ja Asus on Nexus 7-t disainides tabanud täpselt märki suurusega: märksa väiksem kui iPad, pigem ühe tavalise juturaamatu mõõtu, aga õhuke ja kerge, kaaludes vaid 340 grammi. See tähendab, et seda on väga hea ühes käes hoida, nii diivanil kui voodis vedeledes, nii bussis kui kas või tänaval jalutades. Tahvel mahub ilusti kotti ja isegi mõnedesse taskutesse. Ekraan on muidugi ka väiksem kui iPadil ja sellega peab arvestama, aga ikkagi on Nexus 7 suurus täpselt õige ja täiesti omaette argument tema ostmiseks.

Nexusel on 7-tollise mõõdu juures üsna piisav eraldusvõime, 1280 x 800 piksli, et nii pildid, tekst kui ka mängud head välja paistaksid.

Ekraan on piisavalt ere ning värvid pole üle võlli keeratud, nagu see Samsungi toodete puhul tihti on. Aku kestab väga kaua, niisama surfates lausa kuni üheksa tundi ehk üldjuhul tuleb teda laadida paari päeva tagant.

Nexuse tagumine külg on meeldivald kummisest plastist: tahvlit on hea hoida ning pole ohtu, et see käest libiseb. Samuti tundub seade üsna tugev, vähemalt ei nagise ega krigise midagi kusagilt. Ühtegi luuki ega muid logisevaid osi ei ole, on vaid USB-ühendus laadimiseks, kõrvaklapipesa, küljel sisselülitamise nupp ja helivaljuse nupud ning väikesed klemmid doki jaoks, mida veel ametlikult turul ei ole.

Kui Nexus 7 füüsisega tabasid Google ja Asus märki, siis sama võib öelda ka tarkvara kohta. Nexusel jookseb Android 4.1 ehk Jelly Bean on märkimisväärne 4.0-i edasiarendus ning pea-

Androidi tahvil tulevad välja eelised iOSi ees: ühest pilgust ekraanile piisab, et näha, mis mul kalendris kirjas on

miselt ongi tähelepanu pööratud ekraanipildi sujuvusele. Julgen esimest korda öelda, et näen Androidi jooksmas päriselt sujuvalt, pole mindeid probleeme ei menüüdes, brauseris ega enamikus rakendustes.

Et pilt täielik oleks, lisame siia juurde veel NVIDIA Tegra 3 protsessori (mis tähendab, et mängude graafika näeb välja ohohoo kui hea) ja NFC toe ning arvestame maha korraliku kaamera puudumise (on vaid väike esipaneelil olev kaamera), 3G puudumise (kuuldavasti peaks 3G-ga versioon ka millalgi ilmuma) ning mälukaardipesa puudumise (on vaid 8 või 16 GB mälu, aga adapteriga saab Nexusele näiteks

USB-mälupulga külge panna).

Ühest küljest võikski nüüd ju arvustusele joone alla tõmmata, sest asi on selge: Nexus 7 on väga hea suuruse ning koostekvaliteediga tahvelarvuti, mille jookseb täiesti sujuv ja ilus Android 4.1 ning mis on poole kergem ja poole odavam kui iPad. Kõlab hästi, kas pole?

Vaja oleks rohkem rakendusi

Aga iPadi tugevaks küljeks ei ole olnud mitte ainult riistvara, vaid pigem kõik see, mida sa temaga teha saad ehk väga suur rakenduste valik. Need on tõesti lahedad, kasulikud ning teevad iPadist praktiliselt mille iganes, mida sul vaja on: ajalehe, muusikariista, fototöötlusmasina, mängukonsooli, trükimasina, kooliõpiku ja nii edasi.

Ka siin on Android näidanud suurt edasiminekut, aga samas on see ka Nexuse kõige suurem puudus. Selgelt on näha, et arendajad ei ole Androidi-tahvli teemat tõsiselt võtnud ning rakenduste valik ei ole mitte kuidagi võrreldav iPadi omaga. Paljud rakendused on tegelikult mõeldud telefonide väiksematele ekraanidele, mis tähendab, et tekst võib olla väike või rakenduses arutult palju valget tühja ruumi.

Kõik esmavajalik on olemas ja töötab hästi: Gmail, Google Maps, täielik Chrome'i brauser, erinevad Twitteri-kliendid, Instapaper artiklite lugemiseks (üks mu lemmikrakendus Nexusel).

Tulevik on helge

Lonkab aga näiteks Facebook, mis töötab, aga on kehv, aga see on vist üldiselt Facebooki probleem Androidil. Samuti ei toimi uuel Androidil veel näiteks Postimees ega ERR, heade mängude valik ei ole mitte kuidagi võrreldav iOSiga. Ilmselt on puudu veel terve esinduslik rivi igasuguseid iPadil olemas olevaid rakendusi, millest ma pole osanud puudust tunda, aga mis oleksid Androidiga tahvlis ülimalt toredad. Eraldi tasub mainida, et Google Play poest ei saa me Eestis osta ei muusikat, filme, raamatuid, ajakirju ega midagi muud peale rakenduste. Kuniks seda pole, jääb suur osa Nexus 7 mõttest meie jaoks kättesaamatuks.

Hea on muidugi see, et peaaegu iga päev toob neid uusi rakendusi Nexusesse juurde ning, nagu öeldud, juba praegu saab temaga palju asju väga edukalt teha. Tahvlil tulevad eriti hästi välja ka Androidi mõningad eelised iOSi ees, eelkõige töölaavidinad. Näiteks piisab mul ühest pilgust ekraanile, et näha, millised uued kirjad on tulnud, mis mul kalendris on, mis toimub Facebookis ja Twitteris ja nii edasi. iOSis peab selleks iga kord mingi rakenduse avama ja pärast mõningast Androidi kasutamist ei taha enam sugugi selle klõpsimise juurde tagasi minna. Ka avatud rakenduste vahel liikumine on Androidis kiirem ja mõnusam kui iOSis: selleks on eraldi nupp, mis kuvab suurelt üle ekraani kõik lahtiolevad programmid.

HENRIK ROONEMAA

Google Nexus 7 16 GB

Hind: umbes 260 €

Müügil: küsi poodidest või telli välismaalt

Protsessor: NVIDIA Tegra 3 1,2 GHz, neljatuumaline

Ekraan: 7 tolli WXGA IPS, 1280 x 800 pikslit

Mälu: 8 või 16 GB

Ühendused: USB, WiFi, Bluetooth 3.0, kõrvaklapipesa, esipaneelil 1,2 Mpx kaamera, NFC

Mõõtmed: 19,9 x 12 x 1 cm

Kaal: 340 g

KOKKUVÕTE

Esimene Androidiga tahvelarvuti, mis iPadile realselt konkurentsi pakub. Mõnusa suurusega, hästi ehitatud, Android 4.1 on kiire ja sujuv, hind on hea.

HINNE

Mitte lihtsalt iPadi kloon

Samsung Galaxy Note 10.1 on esimene Androidiga tahvelarvuti, mille testimise ajal ma ei võtnud iPadi kordagi kätte ja mida mul oli kahju testi lõpus tagasi viia. Elu eest Apple'i järel jooksmise asemel on Samsung võtnud kokku julguse midagi veidi teistsugust teha.

Kui Samsung toodab telefone ja tahvleid, mis on Apple'i toodetega sarnased, siis on häda ja kurtmist palju – Samsung lihtsalt ahvib ega paku midagi uut. Kuid kui Samsung läheb teist teed ning teeb midagi üsnagi erinevat, kõrvutavad inimesed neid seadmeid Apple'i omadega ning kui õunafirmale omase metalli, klaasi ja minimalistlike vormide asemel on midagi teisti teostatud, tõmbub nina jälle kirtsu.

Erinevus on määrav

Apple on mõneti dikteenud kogu tarbijatehnoloogia valdkonda ning surunud konkurendid statisti rolli, pakkuma suuresti vaid „vaese mehe iPade” ja valima kahe halva vahel: kas jäljendamine või ebaedu.

Samsung on oma uue tahvelarvuti Galaxy Note 10.1-ga sellest mängust veidi väljastunud ning saanud hakkama tootega, mis on iPad'ist mitmeski mõttes otsusta-

valt erinev. Kui enne Apple'it olid lõviosa kantavate seadmete puutekraanid mõeldud kasutamiseks pliiaitsiga ning pärast iPhone'i tulekut surid pliiaitsitundlikud ekraanid praktiliselt välja, siis oma Note-seeriaga on Samsung pliiaitsid tagasi toonud. Ja tegu pole lihtsalt mingi plastpulgaga, vaid digitaalkunstnike seas kultusfirma staatuses oleva Wacom'i 1024tasemelise survetundlikkusega täppisinstrumentidiga.

Pliiaits on tõesti superhea, kuid kahjuks on üsna vähe joonistamisrakendusi, mis seda toetavad. Arvestades, et survetundlikud pliiaitsid on saadaval ka iPadile ning mitmed väga korralikud joonistamisprogrammid on neid pliiaitseid ka toetama hakanud, peaks Samsung siinkohal otustavamalt pingutama ning motiveerima arendajaid Samsungi pliiaitsile rohkem tähelepanu pöörama. Kuid tuttav kunstnik kasutab oma Note'il standardset S Note'i

Samsung Galaxy Note 10.1

Hind: pisut alla 600 €

Müügil: küsi mobiilioperaatoritelt

Protsessor: 1,4 GHz Exynos, 4 tuuma

Mälu: 16/32/64GB

Ekraan: 10,1tolline WXGA, 1280 x 800 pikslit, LCD

Kaamera: tagumine 5 Mpx, eesmine 1,9 Mpx

Ühendused: 3G, Bluetooth 4.0, 3,5 mm audioväljund, A-GPS, USB 2.0 (host), Wi-Fi a/b/g/n

Tarkvara: Android 4.0

Mõõtmed: 26,2 x 18 x 0,9 cm

Kaal: 600 g

Pliiaits avab hoopis uued kasutusvõimalused. See on väga hea uudis kunstnikele

tarkvara ning ütleb, et visandamiseks sellest täiesti piisab.

Ka välimus on Note'il väga eba-iPadiilik ja nagu eespool märgitud, ei tule üllatusena, et see tundub paljudele odav ja kole. Eriti kurdetakse plastist tagakaane üle, mis läheb kiiresti koledaks ning lisaks vetrub kahtlaselt. Kuid üllatusena märkas, et mulle selle aparadi disain meeldib. Jah, ta ei ole nagu iPad. Kuid ei, ta ei ole ka kole. Ta on teistsugune, ja see on ju vahva.

Android on valmis saanud

Vahva on ka Androidi 4.0 versioon, mis Note 10.1-s toimetab. Kui varasemad Androidi versioonid meenutasid mulle prügikühvlit, mille tegin ise 8. klassis tööõpetuse tunnis, siis alates 4. põlvkonnast on Androidi kiiduväärt avatusele lisandunud ka mugavus, hea välimus ja rodu mõnusaid funktsioone. Unikaalse lisavõimalusena saab osasid rakendusi avada ekraanil kõrvuti. Veel sel aastal lubatakse uuendust 4.1 versioonile.

MART PARVE

KOKKUVÕTE

Samsung on otsustanud teha midagi teistmoodi ja see tasub end ära. See on tahvelarvuti, mida ei pea võrdlema iPadiga.

HINNE

Kihiline võileib

Kui mõni uus tooteliik hakkab revolutsiooni tegema, siis läheb tükk aega, enne kui Sony toob lauale enda versiooni sellest. Kas mäletate, kuidas oli nende Androidi tahvlitega? Samamoodi on ka *ultrabook*'idega, sest Vaio Ultrabook T seeriaga läks päris kaua aega.

Kui Androidiga tahvlid olid rõhutatult eksklusiivsed, siis 13,3tolline Ultrabook T on mõeldud konkureerima odavama ja keskmise klassi *ultrabook*'idega. Väljanägemise järgi seda küll esimese hooga arvata ei oskaks: disainides pole Sony insenerid end tagasi hoidnud. Peale atraktiivse väljanägemise on korpus tugev ja tegelikult *ultrabook*'i kohta päris raske. Samas kompenseerib seda jällegi keskmisest pikem aku vastupidavus.

Nädalase kasutamise järel sai selgeks, et Sony odavama otsa *ultrabook*, mis alati on mingi kandi pealt kompromiss, on üks paras kihiline võileib, nii klišeelikult kui see ka ei kõla. Esiteks ei tule jõudlusest igapäevatoiminguteks puudu. Inteli i5 protsessor on kõige jaoks piisavalt kiire ja seda toetab hästi 32 GB SSD-ketta ja 500 GB kõvaketta kombinatsioon.

Sony tarkvarast pungil

Ekraan on täiesti standardne: läikega ning piksleid 1366 x 768. Muidugi see polegi mõeldud konkureerima uute Asus Zenbookidega, millel on Full HD ekraanid ja mis maksavad umbes 400 eurot enam. Värvid pole ekraanil just kõige elurõõmsamad ja näevad välja, nagu oleks paar korra pesus käinud. Ei midagi katastroofilist, kuid samas hinnaklassis on paremaid.

Nii klaviatuur kui ka puuteplaat on mõnusad. Klaviatuuri nupud on täiesti harjumuspärased, puuteplaat jagab randmetoe mõnusasti täpselt kolmeks nagu MacBook Airil ja on mugavalt suur.

Eraldi graafikakaarti ei ole ja neile, kellele see *ultrabook* mõeldud on, pole seda vajagi. Inteli Ivy Bridge'i HD Graphics 4000 jõudlusest igapäevatoiminguteks piisab. Graafikakaardi puudumine tähendab ka seda, et kuna ventilaatoril on üks komponent vähem jahutada, on arvu ti kõrvadele nauditavalt vaikne.

Vaiodega on ikka olnud nii, et need sobivad hästi inimestele, kes juba on Sony „ökosüsteemis” sees ja tunnevad end seal koduselt. Sony enda tarkvara on arvutis hulgaliselt ja seda tuleb natuke ohjeldada. Läheb veidi aega, enne kui Vaio ekraani ülaserivas peituvat menüüga harjuda. See-eest on olemas Pro Duo mälukaardi-

Testitulemused

PCMark Vantage:	7878
Mälu:	5106
TV ja filmid:	3735
Mängud:	6474
Muusika:	9729
Ühendused:	8846
Tootlikkus:	9100
Kõvaketas:	16380
Akustest:	3:30

pesa, varasemate Vaiode kasutajatele tuttav hädaabinupp Assist ja Vaio seadistatav nupp. See, kas kahe USB pesaga saab hakka, on kasutaja enda otsustada, aga näiteks hiir ja väline ketas reserveeriks need esimese hooga ära.

Täiesti korralik *ultrabook*

Mul on hea meel, et Sony on teinud *ultrabook*'i, mis võistleb teistega. See ei asu kuskil püüdmatus kõrguses ei hinna ega ülepingutatud näitajate poolest. Kui numbreid võrrelda, siis ega Ultrabook T ei tõuse eriti teiste seast esile.

Minul on plaanis lähiajal endale üks kerge ja mugav *ultrabook* osta, üsna täp-

Sony Vaio Ultrabook T

Hind:	899 €
Müügil:	SonyCenter
Ekraan:	13,3 tolli, 1366 x 768, läikega LED LCD
Protsessor:	Intel Core i5-3317U
Mälu:	4 GB
Kõvaketas:	500 GB (5400 rpm) + 32 GB MLC
Graafika:	Intel HD Graphics 4000
Ühendused:	LAN, WiFi b/g/n, Bluetooth 4.0, 1x USB 3.0, 1x USB 2.0, VGA, HDMI, kõrvaklapipesa
Muu:	1,3 Mpx veebikaamera
Operatsioonisüsteem:	Windows 7 HP (64bitine)
Mõõtmed:	22,6 x 32,3 x 1,8 cm
Kaal:	1,6 kg

selt selline, mis on töötegemiseks ja reisi- le kaasavõtmiseks, mitte viimase graafika peal mängimiseks. Ma pole veel otsustanud, kas selleks saab see Vaio või mitte. Sellel *ultrabook*'il on omad plussid ja miinused, kuid kindlasti on see tugev kandidaat teiste *ultrabook*'ide seas.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

Vaio Ultrabook T on nagu kihiline võileib, siin on nii head, keskpärast kui ka viletsat. Korralik, hea ja kerge, kuid tavaline *ultrabook*.

HINNE

Kirjaniku needus

Portégé seeria on olnud Toshiba väikeste ja kergete sülearvutite tunnusmärgiks juba vaat et kaks aastakümnet, sest seeria esimene mudel on pärit aastast 1994. Z830 on üks uuemaid ja nagu viimasel ajal moodne on, kuulub see *ultrabook*’ide kategooriasse.

Kõigest 1,1 kilogrammi kaaluv arvuti tundub kätte võttes habras, MacBook Airiga võrreldavat kindlat tunnet plastkorpus ei loo. See ei tähenda, et arvuti on tingimata õrnake, kuid ta jätab sellise mulje. Kaasa aitab ka ekraan, mis on paindub ja mida saab ühest nurgast haarates lausa väänata.

Korpuse külgedel on vaid üks USB liides, mälukaartipesa ning kõrvaklapi- ja mikrofonipesa, ülejäänud kaks USB liidest, HDMI- ja VGA-liides ning võrguliides paiknevad tagaküljel. Tagumisele küljele tuleb ühendada ka sirge pistikuga voolukaabel, mis nõuab ekstra ruumi. Tavaliselt on tagant ühendatavatel voolukaablitel 90kraadise nurgaga pistik, mis on ruumisäästlikum.

Kiire ja säästlik

Arvuti on meeldivalt kiire. 6 GB mälu ja 128 GB SSD ketas on saamas uueks standardiks ja see on igati tervitatav. Arvuti käivitub kiirelt ja „ärkab” praktiliselt kohe. Protsessor on küll eelmise põlvkonna i5, kuid see-eest tarvitab mudel väga vähe voolu (17 W). Viieks päevaks unerežiimile jäänud arvuti kulutas akust vaid 12%. Suurepärase!

Tehnilisest küljest on kõik tipp-topp ja ehkki *ultrabook* on väga vahva, on näha, et Toshiba pole sellega üleliia pingutanud. Arendus jäi seisma täpselt sel hetkel, kui soovitud paksus ja kergus oli saavutatud. Ekraani eraldusvõime on standardne ja igav 1366 x 768 ning ekraan on loomulikult kalibreerimata. Hakkab juba ära tüütama see, et ainus, kes oma arvutite LED-ekraanide külmuse välja viitsib ravida, on Apple. Sellegi arvuti ekraan on külm nagu Premia jäätiselaos külmkamber.

Kirjutada on piin

Olgu, ekraani ma saan ka ise kalibreerida, aga mida ma teha ei saa, on klaviatuuri paremaks muuta. Tähtsed klaviatuuril on mõnusalt suured ja selged ning taustvalgustuse eest tuleb Toshiba kiita, aga niipea, kui tahaks peale imetlemise sellega ka midagi muud teha, näiteks kirjutada - sest mille muu jaoks klaviatuur mõeldud on? -, siis selgub, et sellest ilust pole kõige

Toshiba Portégé Z830-10H

Hind: 995 €
Müügil: Flex
Protsessor: Intel i5 2467M 1,6 GHz
Graafika: Intel HD 3000
Ekraan: 13,3 tolli, 1366 x 768 pikslit
Mälu: 6 GB
Kõvaketas: 128 GB SSD
Ühendused: WiFi b/g/n, Bluetooth 3, 1 x USB 3.0, 2 x USB 2.0, HDMI, VGA, LAN
Muu: sisseehitatud mikrofon, SD-mälukaardi pesa, sisseehitatud veebikaamera, taustvalgustusega klaviatuur
Mõõtmed: 31,6 x 22,7 x 1,6 cm
Kaal: 1,1 kg
Operatsioonisüsteem: Windows 7 HP 64 bit

Moodne arvuti, aga vilets klaviatuur, vana tüüpi puuteplaat ja igava eraldusvõimega ekraan vähendavad kasutusrõõmu

vähematki kasu.

Klahvid on tuimad, tagasiside on ebamäärane ja tühik reageerib normaalselt ainult keskelt vajutades. Puuteplaadi nupud on samuti kummised ja tuimad ning üllatuslikul kombel puudub kahe sõrmega kerimise võimalus. Kerimiseks tuleb kasutada puuteplaadi paremat serva. Miks? Ei ole ju enam aasta 2009?

Mul on sellest arvutist kahju, sest kuju ja kaalu poolest meeldib see mulle hirmsasti, ent praegu seda teksti sellesama ar-

Testitulemused

3DMark 06:	4004
PCMark Vantage:	9795
Memories:	5541
TV & Movies:	3888
Gaming:	7054
Music:	11887
Communications:	9664
Productivity:	11995
HDD:	33458
Akutest:	2:12

vuti klaviatuuril tippides ootan juba, milal saan naasta normaalse klaviatuuri juurde. Samas, kui oled selline kahe kuni nelja sõrmega teksti toksiv arvutikasutaja ja kannad arvuti jaoks alati kaasas välist hiirt, siis on Portégé väga lahe arvuti.

SVEN VAHAR

KOKKUVÕTE

Tehniliselt väga hea, kerge ja õhuke arvuti, kuid ekraan on keskpärane ja klaviatuur halb. 1000 euro eest tahaks rohkemat.

HINNE

Telli Androidi käsiraamat!

NÕUANDED JA NIPID

Kuidas oma Android-telefonist viimast võtta?

TESTID JA ARVUSTUSED

Millised on parimad Android-seadmed?

RAKENDUSED JA MÄNGUD

Millised on Android Marketsi parimad palad?

Androidi käsiraamatu tellimiseks:

- ▶ Mine aadressile www.telli.ee
- ▶ Saada e-kiri aadressile levi@presshouse.ee
- ▶ Helista tööpäeviti numbrile 660 97 97

Vaid 5,99 eurot!
KOKKU 132 LK

Xperia võitja selgunud!

Selle telefoni võitis Riina Ernits Vljandist.
Võtame võitjaga ühendust.

Kehvem kui liidetavate summa

Olles just veekindlate telefonide liinis katsetanud Sony Xperia GO'd, mida hoolimata natuke madalast eraldusvõimest võiks omada küll, on Acro S esmamulje raju.

Tegemist on äraütlemata suure ja raske telefoniga, mille kõik küljed on palistatud luugikestega võimaldamaks igapäevast SIM-kaardi vahetust, telefoni HDMI kaudu televiisori külge ühendamist ja sellega paratamatult kaasnevat pidevat mälukaartide vahetamist. Ja lisavarustuse hulgas on – uskuge või mitte – öökapiile sobilik laadimispostament ehk dokk!

See kõik võib kõlada veidi noriv, aga aitab mõista, miks iPhone 5 peamine innovatsioon on olla väike ja kerge ehk mugavalt pihku mahtuv. Muideks, iPhone 5 kõik mõõtmed peale kõrguse on väiksemad isegi Xperia GO omadest (ja seejuures normaalse eraldusvõimega).

Palju pisijamasid

Kindlasti on kusagil olemas tarbijad, kellele pakub tiba suurem 720p HD-ekraan lisaväärtust, lubades liigutada rohkem tegevusi arvutist telefoni, või kes lihtsalt tahaksid, et neil on viimase peal telefon, mille spetsifikatsiooni võib sõpradele lödva randmega ette visata. Voooh, milline ekraan, voooh, milline protsessor, raudselt kaalub kasutatavuse üle.

Minu jaoks jätkusid aga pisijamad, näiteks ekraani all olevad Back, Home jne nupualad koosnevad mustal taustal olevast hõbedasest ikoonist ja selle all pisikesest LED-täpist, mis paljudes valgusoludes on ainus nupu asukohale viitav indikaator. Paraku ei toimi valgustäpi toksamine, sest nagu öeldud, asub see tundlikust alast allpool. Tõeline eksitav virvatuluke.

Ei ole telefon minu jaoks

Lisaks kippusid ekraanil kuvatavad nupud vaatamata minu puudutuse äratundmisele mitte reageerima, kusjuures vajalik puudutuse kestus varieerus, mõnikord oli kõik normaalne ja samas veidi hiljem uuesti proovides tuli puudutamise asemel rõhutatult näppu peal hoida.

Loodetavasti läheb see tarkvarauuen-

Sony Xperia Acro S

Hind: umbes 500 €
Müügil: küsi mobiilioperaatoritelt
Protsessor: kahetuumaline, 1,5 GHz
Mälu: 16 GB, microSD-pesa
Ekraan: 4,3 tolli, 720 x 1280 pikslit, LED
Kaamera: 12 Mpx, autofookus, LED-välg
Ühendused: USB, Bluetooth 3.0, WiFi, FM-raadio, A-GPS, GLONASS
OS: Android 4.0
Mõõtmed: 12,6 x 6,6 x 1,2 cm
Kaal: 147 g

Olin pikka aega lootnud leida telefoni, mis oleks ühest küljest enam-vähem merekindel ja samas normaalse ekraaniga, aga Acro S valmistas suure pettumuse

duse tulemusel kunagi korda, sest tegu on ilmselgelt tarkvaraprobleemiga.

Need kõik on mõistagi piasjad, aga kuna olin pikka aega lootnud leida telefoni, mis oleks mõdukalt merekindel ja normaalse ekraaniga, oli pettumus suur.

Hulgaliselt häid komponente, isegi täpselt selline kergelt kummise kattega korpus, mis on pihus mõnus, annavad koostoesi siiski seadme, mis on kehvem kui liidetavate summa. Ja seda isegi juhul, kui pigistada silm kinni võimaliku roosa korpusse koha pealt. Proovisin paaril korral kujutada ette suurekambalisi tüüpe, kes vajavad ilmtingimata kiiskavaroosat telefoni, ja pidin rahunemiseks Jaapani C-kategooria õudukaid vaatama.

PEETER MARVET

KOKKUVÕTE

Heade tehniliste näitajatega telefon, millel on aga palju pisikesi probleeme ehk kokkuvõttes: see pole see võimas veekindel telefon, mida ma otsinud olen.

HINNE

Mis selle elektri- paketi valimisega ikka munedada?

Uued avatud turu paketid juba ootavad!
Sõlmi leping **enne 28. oktoobrit** ja võid
võita Samsungi 9. seeria sülearvuti.

Loosimised toimuvad igal nädalal.

Ükski pilt ei jää tegemata

Nikoni 1-seeria odavam mudel J1 jättis suvises suures kaamerateestis meile hea mulje. Nüüd on J1 asendajana väljas J2, mis lubab kõike natukene paremaks teha. Saime Nikoni lubadused enda peal järele proovida.

Kui J1 ja V1 eelmisel aastal ilmavalgust nägid, leidsus päris palju kahtlejaid, kes arvasid, et need jäävad üksikuks ebaõnnestunud katsetuseks ja et Nikon matab 1-seeria peagi maha. Nii siiski ei läinud, kaamerad läksid Euroopas suhteliselt hästi kaubaks ning seeria jätkamise kinnituseks ja kahtlejate rahustamiseks tuligi Nikon nüüd välja uuendatud mudeliga J2.

Kõigil neil, kes J1 poole piidlesid, aga ei suutnud otsustada, kas seda osta või mitte, läks J2 tulekuga elu raskemaks. Kumba valida? Hea uudis on see, et J2 on müügil soodsama hinnaga kui J1 uuest peast tulles oli. Halb uudis on aga see, et uue mudeli värskendused on minimaalsed.

Pinnapealsed muudatused

Esimese muudatusena on J2 ekraan sama kõrge eraldusega nagu V1 ekraan, nimelt 921 000 pikslit. Teine oluline muudatus on see, et kui J1 sai sisse lülitada 10–30 mm objektiivi lukustusasendist välja keerates, aga seda lukustades kaamera end välja ei lülitanud, siis J2 puhul toimib see mõlemat pidi.

Kolmas ja vaat et kõige olulisem uendus on Creative-režiimi lisamine valikukettale. Selles režiimis saab muu hulgas valida ka P/A/S/M-pildistusrežiimide vahel ning kuna menüüd peavad viimased valikud meeles, on ümberlülitumine lihtne. Keerad valikunupu C peale, klõps menüüsse, klõps-klõps vahetad režiimi, klõps välja. Tehtud!

Kõik muu on kaamera juures sama: sensor, pilditöötlus, riist- ja tarkvara, säri-aeg jne, kõik on identne J1-ga. Isegi megapiksli arv on sama – 10. Võrreldes konkurentidega, näiteks sama suurt sensorit kasutava Sony RX100-ga, millel on 20 megapiksli, või teiste hübriidkaamerate, on seda pealtnäha vähe, kuid uskuge, sellest on enam kui küll. J2 failidest saab vabalt teha A3-formaadis väljaprinte.

J1-ga identne on ka pildikvaliteet. Värvid on vaikeseadetes tagasihoidlikud, kuid pigem erksamad kui tuhmid. Mahlakate ja tugevate värvide saamiseks tuleb sisse lülitada Vivid-režiim. Rohelised toonid on elavad, pigem soojemad kui külmemad. Oma erksuse- ja heledusetaotluses särkitab kaamera kaadri suhteliselt heledaks.

Siseruumides pole sellest väga lugu, ka heledate akendega hämaras ruumis tulevad pildid ikkagi väga korralikud, isegi ülalavalvalt head, aga niipea, kui pool kaadrist

Lisavarustus võimaldab kaamera kasutada vee all kasutada. Nikon kavatseb J-mudelite arendusse tõsi-meeli panustada.

Pildikvaliteet on J1-ga identne, see tähendab, et hea. Nikon pole megapiksli-ralliga kaasa läinud

on hele taevast ja maastik on suhteliselt tume, tuleb kaamera käest juhtimine üle võtta ja valida –0,3 või –0,7 särikompensatsioon, kui ei taha taevast valgeks säritada. See ei ole muidugi ainult J2 probleem, taolised kaadrid on proovikiviks igale kaamerale. Säri punktmootmine on olemas, kuid seda tuleb sisse lülitada kolmanda taseme menüüst.

Usalda automaatikat

Muidugi, kaamera sihtrühma arvestades teeb J2 90% inimeste jaoks õige valiku, säritades korralikult nähtavaks selle osa, mida nad pildistama lähevad: majad, metsa, aknalauad lesiva kassi või naabrimehe uue Audi. Edasijõudnute rahustamiseks võib öelda, et jah, fookuspunkti saab ka ise määrata, nii et saad otsustada, kas tavast kassi ninaotsale või sabale.

Tavapärastes oludes teeb kaamera head tööd. Seades kaamera automaat-

J2 on diskreetne turistikaamera.

režiimile ja andes selle algajale pildistajale, saab sealt pärast ikkagi kätte täiesti viisakad pildid.

Üldplaanil on piltide detailsus hea, kuid 100% kärpe pealt on näha, et väike sensor parematega võistelda ei suuda. APS-C-sensoriga hübriidide pilt on loomulikult teravam, aga jällegi – kui sa teed pilti löbu pärast, mitte pikslite teadusliku analüüsi tarbeks, siis J2 kvaliteedist piisab.

Sensori nõrgaks kohaks on kõrgem tundlikkus, pilt muutub pehmemaks. J2 kõrvaldab värvimüra ja tervikuna on pilt nii ilusam, kuid seda detailsuse arvelt.

RAW-failide tuge tuleb veel oodata, hetkel on ainus võimalus kasutada ViewNXi tarkvara

Kokkuvõttes pole aga põhjust pildikvaliteedi pärast nuriseda: ahhetama just ei pane, aga on absoluutselt korralik.

J2 RAW-vorminguga töötamiseks tuleb esialgu kasutada Nikonit tarkvara ViewNX, sest vähemalt minu Photoshop CS6 Camera Raw' jaoks J2 NEF-tuge kirjutamise hetkel veel pole. Esialgse testimise põhjal tundub, et vähemalt teravuse eelist RAW-failid väga palju ei anna, Nikonit JPG-algoritmid on piisavalt head. Ent 1,5–2 EV ülesäri saab NEF-failidest parandada küll.

Teravustamine on väga kiire ja üldse on kaamera tervikuna naeruväärselt kiire. Testimise käigus selgus, et kõige aeglasem asi selle kaamera juures oli minu mälukaart. Kõik käib välkkiirelt, ka pilti-

de lappamine ja vaatamine.

Nikonil on J1 ja J2 omanike jaoks varuks üks üllatus. Nimelt on müügile tulnud J-mudelitele sobiv veekindel korpus WP-N1, mis on – ja see on teine üllatus – kallim kui kaamera ise. See on Nikonit poolt huvitav samm, ju Nikon siis usub J-mudelite edusse nii palju, et on nende jaoks valmistanud muidu üsna haruldase tüki lisavarustust.

Vee all ja vee peal

Veekindlat korpust sain ka juba proovida ja tõesti, umbes kolme meetri sügavusest sukeldumisretkelt tuli kaamera tagasi täiesti kuivana. Veealusel pildistamisel tuleb arvestada sellega, et kaamera tuleb soovitud režiimile seada enne korpuse sulgemist, nt pildistamiselt video peale vee all ümber lülitada ei saa.

J1 omanikel ei ole mõtet J2 poole vaadata, ent neil, kes J1 ei ostanud, on nüüd mõtet osta pigem J2, sest hinnavahe on nii väike. Uued objektivid on ka peagi tulekul, nii et ehk on 1-seerial isegi tulevikku.

SVEN VAHAR

Nikon 1 J2 + 10–30 mm

Hind: umbes 580 €

Müügil: küsige fotokauplustest

Sensor: 10 megapiksli, CX (kärpetegur 2,7)

Teravustamine: kontrastsuse ja faasituvastusega, 135 tervustamispunkti, AF abivalgus

Tundlikkus: ISO 100–3200, laiendatav kuni 6400

Säriaja vahemik: 1/16000–30 s, aegvõte (distantspäästikuga)

Sarivõte: 10 k/s

Ekraan: 3tolline LCD, 921 000 piksli

Failivormingud: JPG, RAW (NEF), RAW+JPG

Videosalvestus: 1920 x 1080 30/25/24 k/s, 1280 x 720 60/50/30/25/24 k/s, H.264

Muu: fotosalvestus videsalvestuse jooksul, parima pildi automaatvalimise režiim, panoraamvõte

Mõõtmed: 10,6 x 6,1 x 2,9 cm

Kaal: kere 280 g

KOKKUVÕTE

Väike armas kaamera ja Nikonit tagatud kvaliteet. J2 pole parim hübriidkaamera, kuid on väga korralik ja mõnus sellegipoolest.

HINNE

Uuem, suurem, sügavam

Nintendol on kurikuulus komme oma riistvara uuendada. Originaal-GameBoy'st on vist viis erinevat versiooni, rääkimata kõigist Game Boy Advance'i või DSi versioonidest. Seega oli juba eos toorena tundunud taskukonsooli 3DS uusversioon ainult aja küsimus.

Esimesena hakkab ilmselt silma kogu konsooli suurus. 3DS XL on peaaegu kaks korda nii suur kui 3DS, muutes sellega kõik vana 3DSi lisaseadmed kasutuks. Lisaks on kõik originaal-3DSi teravad nurgad ära silutud ja tulemuseks on väga ilus ümarate äärttega mattpind. Suurus pole siiski liiast, käes tundub uue disainiga konsool väga mugav ja nii ristklahv kui ka pöidlakang istuvad näppude all väga hästi.

Laadijat ei olegi?!

Ka ei ole kaal kasvanud nii palju, et mängida oleks ebamugav isegi mitu tundi jutti. Suurem vorm annab akule natuke jõudu juurde ja originaal-3DSi kolm-neli tundi kestvast akust on saanud viis-kuus. Ainukese miinusena võib välja tuua selle, et suuruse tõttu pole konsool enam nii väga kaasaskantav, kui just su taskud pole võetud üheksakümnendate rāpivideost.

Suurem puutetundlik ekraan teeb mängude juhtimise lihtsamaks. Kõik DSi mängud töötavad probleemideta

Kõige rohkem võivad selle disainiga ekraanid, mis paberite järgi on isegi 90% suuremad kui vanad. Kuigi tehnika nende taga või eraldusvõime ei ole kasvanud, siis ei ole pikslid liiga palju näha ja need ei häiri, vaid hoopis muudavad mängimise lihtsamaks ja 3D-efekt töötab palju paremini.

Suurem puutetundlik ekraan teeb kontrolli samuti lihtsamaks ja näiteks „Kirby Mass Attack”, kus kogu mängitavus toimub puuteekraanil, on palju kergemini kontrollitav. Kõik DSi mängud töötavad ka ilma probleemideta ja on kas venitatud üle ekraani või üks ühele sama suurusega. Isegi väljavenitatult näevad need head välja ega muutu ebameeldivalt pikseldataks.

Kõik muu funktsionaalsus on täpselt sama mis 3DSil. Netibrauser, netipood ja sõbralistid ja StreetPass on olemas ja töö-

tavad sama hästi kui enne. Ainuke veidrus on see, et kaasa pole pakitud ühtki laadimiseseadet. Ei võrgukaablit, USB-d ega midagi. Ega jäägi muud üle, kui see lihtsalt juurde osta. Või kasutada mõnd vana 3DSi või DSi oma. Selle asemel on kaasa pakitud 4 GB mälukaart. Siiski oleks tore, kui kaasa oleks pakitud miski, mis ... lubaks ostetud seadet kasutada.

Osta, muidugi osta

Üldjoontes on Nintendo 3DS XL väga hea uuendus kõigile, kes on siiani 3DSi ostmisest hoidunud või pole originaalversiooniga rahul. Olgugi et rāāgitakse, et käsikonsoolide aeg on nutitelefoni tõttu läbi, ei kao nad kuskile seni, kuni nutitelefonidel pole sama head kontrolli kui nupud võimaldavad.

RAINER PETERSON

Nintendo 3DS XL

Hind: 229 €

Müügil: Euronics

Ekraanid: 4,88 tolli 3D (800 x 240), 4,18 tolli (320 x 240)

Ühendused: WiFi, IR

Sisemälu: 2 GB (kaasas 4 GB mälukaart)

Mälukaartid: 3DS/DSi/DS, SD

Kaamera: ees üks, taga kaks, mõlemad 0,3 Mpx

Mõõtmed: 156 x 93 x 22 mm

Kaal: 336 g

KOKKUVÖTE

Nintendo 3DS XL on suurem, uhkem ja parem versioon 3DSist, kuid pakis oleks võinud kaasas olla ka laadija.

HINNE

Adobe® toodete uued versioonid harrastajale

Adobe Elements tooteperekonnaga on lihtne muuta tavalised fotod ja videod rabavateks fotodeks ning meeldejäävateks koduvideoteks ja jagada neid seejärel oma suhtlusvõrgus, plaatidel, HD-telerites või mis tahes muul viisil.*

Adobe Photoshop Elements 11

Adobe Premiere Elements 11

Adobe Photoshop Elements 11 & Premiere Elements 11

Organiseerimine	Adobe Photoshop Elements 11	Adobe Premiere Elements 11	Adobe Photoshop Elements 11 & Premiere Elements 11
Saate andmeid hõlpsalt ühes kohas otsida, vaadata ja organiseerida.	•	•	•
Organiseerige ja otsige fotosid ning videoid inimeste, kohtade ja sündmuste järgi ning kasutage teisi nutika otsingu valikuid.	•	•	•
Fotode eelised			
Täiustage kõik fotod võimsate, aga samas lihtsate redigeerimisvõimalustega, mis hõlmavad kõike kiirparandustest kuni piiramatute loovate valikuteni.	•		•
Leidke inspiratsiooni, et luua isikupärased meened, mida on alati hea vaadata, näiteks fotoraamatud, albumid, õnnitluskaardid ja kalendrid.	•		•
Jagage oma fotosid ja videoklippe meili teel, Facebookis, YouTube'is™, Vimeoos, interaktiivses veebialbumis või kus iganes mujal.*	•		•
Videote eelised			
Kasutage automaatseid võimalusi mis hõlbustavad videote montaaži.		•	•
Laia valiku suurepärase efektide, üleminekute, teemade, pealkirjade, plaadimenüüde ja muuga saate videole lisada professionaalse lihvi.		•	•
Looge video ja jagage seda kiirelt eri viisidel, näiteks ketastel, HD-telerites, YouTube'is™, Vimeoos® ja Facebookis.*		•	•
Foto ja video eelised			
Kasutage fotosid ja videoid koos, et luua kinolikke slaidiseansse (ainult Windows®).			•
Kasutage videokaadred peatatud kaadrite efektide või plaadiümbriste ja siltide loomiseks.			•
Kaks suurepärast toodet soodsalt ühes pakis.			•

* See toode võib integreeruda teatud Adobe või kolmanda osapoole hostitud võrguteenustega või neile juurdepääsu lubada. Võrguteenused on saadaval ainult üle 13-aastastele kasutajatele ja nende kasutamiseks peab nõustuma täiendavate kasutustingimuste ja Adobe võrgu privaatsuspoliitikaga. Võrguteenused ei ole kõigis riikides või keeltes saadaval. Nende kasutamiseks võib olla vaja registreeruda ja teenused võidakse ilma ette teatamata katkestada või neid täielikult või osaliselt muuta. Lisanduda võivad täiendavad tasud või tellimistasud.

Valik sertifitseeritud või registreeritud edasimüüjaid:

www.e-pood.ee

www.soft.ee

www.photopoint.ee

Kõik sertifitseeritud edasimüüjad leiab: www.adobe.com/ee/purchase

Adobe, Photoshop ja Premiere on kas registreeritud kaubamärgid või firma Adobe Systems Incorporated kaubamärgid Ameerika Ühendriikides ja/või teistes riikides. Windows on Microsoft Corporation registreeritud kaubamärk või kaubamärk Ameerika Ühendriikides ja/ või teistes maades. Kõik muud kaubamärgid on nende omanike omand.

Isiklik videovalve

D-Linki seadmete ametlikud nimed kipuvad olema kohutavalt kuivad ja mittemidagiütlevad. DNS-315 on näiteks võrgusalvesti, DP-301P+ on printserver ja DCS-2230 on hoopis võrgukaamera. Päris hea võrgukaamera, tuleb tunnistada.

Võrgukaamera, mitte veebikaamera, neid kahte ei tasu segamini ajada. DCS-2230 on kaamera, mis ühendatakse kaabliga kohtvõrku ja mille pilti saab eemalt üle võrgu jälgida.

Kaamera töölesaamine on suhteliselt lihtne: ühenda kaamera vooluvõrguga ning arvutivõrguga ja käivita installiprogramm, mis installib monitoorimiseks vajaliku tarkvara. Seda ei ole isegi tingimata vaja, sest kaamera pilti saab vaadata ka üle veebi. Kui sa tead kaamera aadressi võrgus, siis võid oma brauseri otse sinna suunata ning autoriseerides end vaikimisi parooli ja salasõna kombinatsiooniga (nimi on admin ja parool on tühi) saad ilma igasuguste lisaseadistusteta kaamera pilti vaadata.

Kuni 32 pilti korraga

Seega võid sa kõige lihtsamal moel kasutada seda kaamerat vaatekaamerana, asetades selle näiteks välisukse kohale, et näha, kes parasjagu ukse taga on, või lastetuppa, et aeg-ajalt arvatist seal toimuvat jälgida. Lisaturvalisuse ja -privaatsuse huvides saab seada videovoole IP-põhised juurdepääsupiirangud.

Installides monitoorimistarkvara, saad kaamera pilti ka salvestada. Salvestamiseks saab luua ajalise graafiku, näiteks võid sa tahta salvestada ainult öisel ajal toimuvat, kuid saad seadistada salvestama ka siis, kui kaamera oma vaateväljas liikumise tuvastab.

Juhtimiskeskuse tarkvara võimaldab korraga ekraanile kuvada kuni 32 kaamera otsepildi. Põhimõtteliselt võiksid sa kaameratega varustada oma kodu kõik olulised kohad ja neil kõigil korraga silma peal hoida.

Kaamera kõrval pime ala

Salvestisi saab maha mängida loomulikult iga kaamera kaupa täpselt just sellisest kellaajavahemikust nagu vaja.

Kaamera Full HD pilt on väga hea. Keskmiste veebikaamerate omast on see tunduvalt parem ja isegi hämaras suudab kaamera suhteliselt hästi detaile ja värvi edastada. Objektiiv on väga lai, ei ole laiuti vaid 67° ja pikuti ainult 40°, seega

Põhimõtteliselt võiksid sa kaameratega varustada terve oma kodu ja kõiki pilte ka korraga arvutist jälgida

tervet tuba see kindlasti ära ei kata. Kaamera kõrvale jääb üsna suur pime ala. Kaameraga on kaasas reguleeritav jalg, nii et selle laenurka kinnitamiseks ei ole vaja hakata ise midagi leiutama.

Võrgus võtab palju ruumi

Koduvõrku paigutades peaks arvestama sellega, et kaamera voogedastus võtab ära paraja jupi koduvõrgu ribalaiusest. Sõltuvalt pildi suurusest ja kasutatavast kodekist tuleb arvestada umbes 400–900 kB/s andmemahuga. Pannes võrgus videopilti edastama kaks kaamerat, kahekordistub ka vajalik ribalaius. 10–30 MB/s kohtvõrgu peale pole mõtet neid kaameraid panna (näiteks viletsate vooluvõrguadapteritega ehitatud koduvõrku).

SVEN VAHAR

D-Link DCS-2230 Full HD Cube Network Camera

Hind: umbes 230 €

Müügil: küsige arvutikauplustest

Vaatenurk: 67.4°/40.8°/75.0°

Video: 16 : 9 1920 x 1080 (kuni 15 k/s), 1280 x 720, 800 x 450, 640 x 360, 480 x 270, 320 x 176, 176 x 144 (kuni 30 k/s); 4 : 3 1440 x 1080 (kuni 15 k/s), 1280 x 960, 1024 x 768, 800 x 600, 640 x 480, 320 x 240, 176 x 144 (kuni 30 k/s); H.264, MPEG-4, MJPEG, multicast

Ühendused: LAN, MicroSD

Muu: sisseehitatud mikrofoni ja kõlar, IR-valgus, liikumisandur, FTP ja Samba tugi, UPnP

Mõõtmed: 8,2 x 12,8 x 9,7 cm

Kaal: 75 g

KOKKUVÕTE

Hea pildikvaliteediga ja asjaliku tarkvaraga võrgukaamera. Nurk on valvekaamera kohta natuke liiga kitsas ja veebivideo vajab kahjuks QuickTime'i.

HINNE

Jälgi meid Facebookis
www.facebook.com/jackjones.eesti

SÜGIS UUES JOPES!

MEYLAND JOPE
229,95€

WING JOPE
59,95€

JACKSON JOPE
79,95€

MOUNT JOPE
149,95€

ZONE JOPE
169,95€

GRAPE JOPE
79,95€

Jack&Jonesi kauplused üle Eesti: Tallinnas Kristiine keskuses, De la Gardie kaubamajas, Rocca al Mare keskuses, Tartus Tasku keskuses, Narvas Fama keskuses, Pärnus Rüütli tn 38.
Tootevalik võib kaupluste lõikes erineda ja pakkumine kehtib kuni kaupa jätkub.

JACK & JONES®

Töötab iga ilmaga

K-30 on Pentaxi uusim peegelkaamera, mis on suunatud kuhugi algtaseme ja edasijõudnu taseme vahele. Ilmastikukindlal kaameral on enam kui 1000 eurot maksvate kaamerate funktsionaalsus.

799eurone K-30 kuulub hinna poolest täiesti tavaliste algtaseme peegelkaamerate klassi, kuid nagu Pentaxil kombeks on siin mõned lisad, mida konkureerivad firmad selle hinna eest kuidagi anda ei raatsi. On nii esimene kui ka tagumine valikuratas, pidemepealset ekraani küll pole, aga ilmastikukindlus on samast klassist kui Pentaxi kallimatel peegelkaameratelgi.

Koos ilmastikukindla komplektobjektii- viga võib ka vihmase ilmaga välja pildistama minna. Sama kalli Canoni või Nikoniga seda teha ei julgeks. Ilmastikukindlus on ka põhjuseks, miks nupud ja rattad nii raskelt käivad: kõikide liikuvate ja avanevate osade vahele on paigutatud kummitihendid.

Heitlik disain

Kaamera korpuse disain on eklektiline, erinevate muustrite ja kujunduselementidega, ning kühme ja nõgusid on korpusel päris mitu. Jääb mulje, et Pentax on üritanud teha kaamerat huvitavamaks, kui see tegelikult on.

Mitte et kaameral endal midagi viga oleks, et teda kaunistada oleks vaja. Kere on väike ja kerge ja seda on mugav hoida, sest pide on sügav, nimeta sõrme jaoks on mõnus nõgu ja taga on pöidla jaoks samuti toetav kumerus. Pildistamisrežiimi valikurattale on välja toodud kaks kohandatud režiimi, mis on selle taseme kaamera juures haruldane.

Värvid on liigagi julged

Kuigi selle hinnaklassi kaameralt ei saa oodata, et terve vaateväli oleks täis ekstra tundlikke fookuspunkte (jälgivaid on vaid viis), õnnestus mul lendavate lindude kaameraga jälitamine suhteliselt hästi. Kogemus ja pildistamistehnika on sama olulised kui kaamera. Kui on tarvis mõnda juhuslikku kajakat pildile püüda, siis seda K-30-ga ikka saab.

Kaamera pildikvaliteediga võib rahule jääda, pildid on kontrasti- ja detailirikkad. Mind häirivad siiski kaks probleemi. Esiteks, vaikeseadistus annab julged, intensiivsed, üleküllastunud värvid. Kõige rohkem nihkuvad punased, roheline ja sinine

Pentax K-30 + DA L 18-55mm

Hind: 799 €

Müügil: Photopoint

Sensor: 16,3 megapiksli, APS-C

Teravustamine: TTL faastituvastusega AF, 11 punkti (neist jälgivaid 5), AF abivalgus

Tundlikkus: ISO 100-12 800, laiendatav kuni 25 600

Säriaja vahemik: 1/6000-30 s, aegvõte

Sarivõte: 6 k/s

Pildiotsija: optiline, kaadri katvus 100%

Ekraan: 3tolline LCD, 921 000 piksli

Failivormingud: JPG, RAW (DNG), RAW+JPG

Videosalvestus: 1920 x 1080 30/25/24 k/s, 1280 x 720 60/50/30/25/24 k/s, H.264

Muu: ilmastikukindlus, pentaprisma

Mõõtmed: 13 x 9,7 x 7,1 cm

Kaal: kere 650 g

Värvid on aktiivsed ja julged. Loomulikuma pildi saamiseks tuleb värve ise maha keerata

vähem, kuid punased ja oranžid toonid ei ole kaamerast tulles üldse need mis tegelikkuses. See sõltub ka olukorrast ja sellest, mis täpselt kaadrisse jääb. Mõne värvikombinatsiooni puhul on see hea, sest see annab mõnusalt mahlakad toonid, kuid teise kombinatsiooni puhul mõjub võõralt.

Siiski päris hea pill

Kaks head näidet reaalseste piltide näol: muidu nii hallina tunduval tavalisel tumedal linnatuvil on tegelikult värviliselt veikleivad kohti küll, kuid need ei torka silma. Suurelt kaadrisse püütud tuvi sulestikul tõi K-30 need värvid kõik välja. Halva näitena võin tuua samast pildistamispäevast pärit teise kaadri, kus on pihlakad roheliste lehtede taustal – siin keeras K-30 värvid nii intensiivseks, et pihlakamarju värvi

järgi küll ära ei tunneks. Nõudlikuma silmaga pildistajad usutavasti tahavad kaamerast värvisedistusi mahedamaks keerata.

Teine mõneti häiriv probleem on toonikõvera ülemise otsa järsk üleminek ehk ülepeolenud alade selgepiiriline väljalõikamine. Kui valge pulmakleidi kohatist ülesäri vältida ei õnnestu, siis võiks üleminek olla sujuvam kui K-30 seda teeb.

Need kaks probleemi ei ole kas nähtavad või olulised sugugi mitte igas pildistamisolukorras, nii et selle pärast kaamerat ostmata jätta ei maksa. Käepäraseks ja heade võimalustega peegelkaameraks sobib K-30 ikkagi ju hästi. Pealegi, mitte ühestki teisest 800eurosest kaamerast ei leia te 100% pildiväljaga pentaprismaga pildiotsijat.

SVEN VAHAR

KOKKUVÕTE

Kerge, ilmastikukindel ja heade võimalustega amatöörikaamera. Pildistamisrežiimid tuleb kindlasti ise oma käe järgi seadistada.

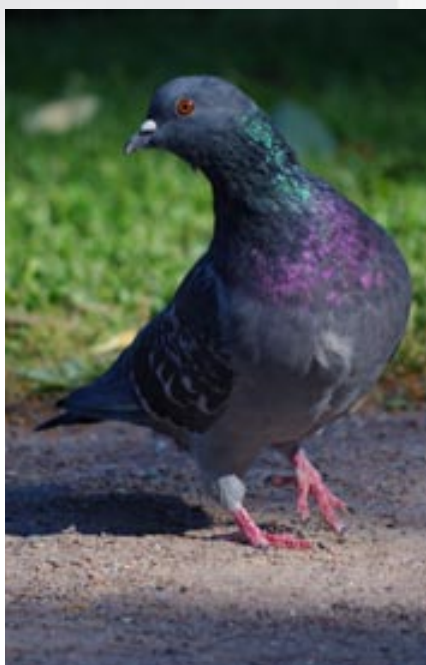
HINNE

Tööstuslikud lahendused

- / Arvutivõrgud
- / WiFi
- / Arvutid
- / USB
- / IP kaamerad
- / RS-232 / 422 / 485

MOXA®

YEInternational
FINLAND ESTONIA LATVIA LITHUANIA RUSSIA UKRAINE

TALLINN: Sõpruse pst 259
E-R 9.00 - 18.00; Tel +372 659 3612
TARTU: Kivi 23
E-R 8.30 - 17.00; Tel +372 740 9380

E- pood: www.yeint.ee

Päris uus YouTube

Teatavasti jahenevad Apple'i ja Google'i suhted üha kiiremini ja üks märk sellest on asjaolu, et Apple on hakanud iOSist seni kaasa pandud Google'i rakendusi eemaldama. Nii näiteks ei ole uues iOS 6-s Google Mapi rakendus, vaid Apple'i enda kaardirakendus, ja kadunud on ka YouTube'i rakendus, mille asemele Google juba tegigi enda oma.

Loomulikult on see tasuta allalaaditav. Rakendus näeb ilusam välja kui vana, kasutades Google'i viimase aja puhast ja kandilist disaini. Ta on kiire, lausa väga kiire, ning võimaldab teha täpselt kõike seda, mida üks YouTube'i-rakendus teha peaks võimaldama: vaadata videoid, neid hinnata ja kommenteerida, sortida kanalite kaupa, kogu YouTube'ist otsida ja nii edasi. Kui sa uuendad või uuendad oma iOS-seadme juba uue iOS 6 peale, laadi kindlasti ka YouTube alla ja ausalt öeldes tasub sul see enda seadmesse installida isegi siis, kui sa veel iOS 5 peal oled – rakendus on lihtsalt väga hea.

HENRIK ROONEMAA

YouTube

OS: iOS

Hind: tasuta

Testitud telefonil:

iPhone 4S

HINNE

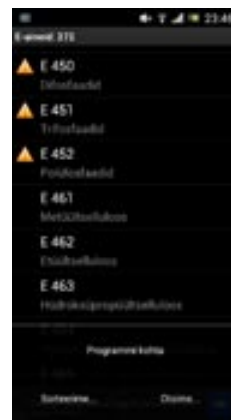

Ettevaatust söögiga!

Aeg-ajalt käib lainena üle meedia järjekordne tervisliku toitumise teadvustamise kampaania, mille käigus võetakse taas üles need vanad teemad: sool, suhkur, rasv, toidulisandid ja e-ained. Kui soola ja suhkru mõjust võib korraliku haridusega inimene omal jõul ka sotti saada, siis e-ainete pikas nimekirjas orienteerumiseks on hädasti abi vaja.

E-ained on lihtne rakendus, mis loetleb üles enamlevinud e-ained ja annab igaühe kohta lühikese kirjelduse. Seal on kirjas, milliste toiduainete juures tavaliselt seda e-ainet kasutatakse ja mis võivad selle kõrvalmõjud olla. Eriti ohtlikud on tähistatud hüüumärgiga. Poes selle rakenduse abil silte lugedes tuleb lausa hirm peale. Näiteks sain ma teada, et E331, mida sisaldavad paljud liha- ja kalatooted, võib halvasti mõjuda hammastele. Igatahes tekkis mul pärast selle rakenduse kasutamist kange tahtmine oma külmkapist pooled asjad ära visata ... E-ainete nimekirja saab sori- da, aga saab ka otsida.

SVEN VAHAR

E-ained

OS: Android

Hind: tasuta

Testitud telefonil:

SE Xperia Neo

HINNE

Ilusad uudised

Värske Androidi-tahvli omanikuna olen aru saanud, kui võrd raske on leida häid Androidi-rakendusi, mis ka tahvli peal head välja näeksid ja isegi peamiselt tahvli jaoks mõeldud oleksid. See ei ole võimatu ülesanne, aga ütleme nii, et nende rakenduste hulk on piiratud.

Seda parem meel on teatada, et uudistelugeja Pulse on üks selliseid, mis peaks igas Androidi-tahvlis kindlasti olema. Olemuselt on rakendus lihtne: sa ütled talle, millised valdkonnad sind huvitavad, ja tema näitab sulle seal uudiseid. Kanalid on üksteise all ja iga kanal on horisontaalne lint, kus on väikeste ruudukujuliste pildikestega uudised, mida saab vasakule-paremale kerida.

Vähemalt minu Android 4.1 peal jookseb see kiiresti ning on täiesti ammendav. Pulse'i enda kataloog on väga suur, lisaks saad sinna panna veel oma uudistekanalid RSS-voogudena.

Hea on ka see, et nad on lugeja peale mõelnud ning artiklit avades on seda väga hea lugeda: font, reavahe ja kirja suurus on täpselt õiged.

HENRIK ROONEMAA

Pulse

OS: Android

Hind: tasuta

Testitud telefonil:

Google Nexus 7

HINNE

Taskulamp alati kaasas

Jah, naljakas on see, et kui keegi nutitelefoni üle ilgub, siis üheks heaks argumentiks see, et kus ikka vanal Nokial oli suurepärase taskulamp ja kuidas see hästi ja kaugele näitas. Praeguse aja nutitelefoni taskulambirakendused kujutavad endast tihti peale heledat ekraani, kui välja pole. Minu Nokia Lumia on aga topelt-LED-välv.

Flashlight 7 on üks parimaid WP7 taskulambirakendusi, mis oskab seda ära kasutada. Jah, see näitab hästi ja on võimas, kuid veel olulisem on see, et see töötab ilusti ka siis, kui ekraani välja lülitad. See ongi paljudel Androidi taskulambirakendustel puudu.

Peale selle on veel kõikvõimaliku tilu-lilu ja lõbusaid efekte strobost SOSi ja kaleidoskoobini, aga need kõik võivad seal olla ja võivad ka mitte olla.

Et reklaamidest lahti saada, selleks tuleb soetada 99 senti eest Pro versioon. Sellest mul kahju pole. Soovitan ka teistele WP7 omanikele.

MARTIN METS

Flashlight 7

OS: Windows

Phone 7

Hind: tasuta

Testitud telefonil:

Nokia Lumia 800

HINNE

SAMSUNG

50" LED

1699€

100 Hz CMR

Full HD

Smart Hub

4614C
UE50EH5300

SAMSUNG

46" LED 3D

1799€

800 Hz CMR

Sissehitatud WiFi

Smart TV

Häljuhtimine

Veebibrauser

3826C
UE55ES8000

3823C
UE46ES7000

LAI VALIK
SAMSUNGI
TELEREID
SUPER
HINDADEGA!

55" LED 3D

2799€

800 Hz CMR

Sissehitatud WiFi

Smart TV

Häljuhtimine

Veebibrauser

ONOFF

www.onoff.ee

Meelelahutus suurel ekraanil

Mitmekülgseim ja parim valik

Meie arvates võib just see olla parima hinna ja võimaluste suhtega suure ekraaniga teler, mis praegu üldse müügil on. Nii see peakski olema, sest Panasonic valitses eelmisel aastal teleriturgu mudeliga GT30 ning GT50-le kui selle otsesele järeltulijale olid seatud väga kõrged ootused. See teler ületas need kõik.

Uuenenud on kõik olulised komponendid, mis on iga nutiteleri juures tähtsad: paneel, filter ja protsessor.

Kõik ühendused on olemas

GT50 ühenduste valik üllatatsi ei paku, kuid liideste arv on sellegipoolest suurepärane. Teleri ühel küljel on kenasti reas neli HDMI-sisendit ja kolm USB-sisendit ning nende kõrval asub SD-kaardi pesa. Sealsamas ligidal on ka Freesati ja Freeview DH tuunerite, võrgukaabli, digitaalse optilise ning komposiit- ja komponentvideo kaabli ühenduspesad. Peale võrgukaabli pesa on Panasonic TX-P50GT50-l ka sisseehitatud WiFi vastuvõtja ning sertifitseeritud DLNA-võimekus.

Panasonicu Viera Connecti keskuses on Acetraxi, BBC iPlayeri, Netflix'i, YouTube'i ja

sotsiaalmeedia rakendused, mis kõik toimivad sujuvalt ja kiirelt. Mõlemad, nii Freesati kui Freeview HD tuunerid, töötavad laitmatult. Standardkvaliteedis ekraanipilt on detailne ja hea sügavusega. Lülitades ümber HD-kanalitele, on piirjooned selgemad, värvid rikkalikumad ja musta värvi esitus on muljet avaldav.

Blu-ray mahamängimisega läheb elu aga veelgi paremaks: Panasonicu pildil on säravad värvid ja hea detailsus. Iga pildiesituse nüansi juures on näha professionaalsust: kiirelt liikuvale pildil puuduvad häired, värvid on erksad ja dünaamilised, kuid samal ajal on must värv sügav ning nahatoonide ja maastiku värvid on erakordselt head.

Panasonicu 3D-aktiivprille on tehtud mugavamaks ja nägusamaks ning jõudlust on parandatud ka siin. Kiirelt liikuva pildiga saavad prillid peaaegu veatult hakkama ning pilt tervikuna on selge ja kirgas. Ideaalvariandis peaks heli jaoks olema välised kõlarid, kuid ega teleri enda kõlarid ka just viletsad pole.

Panasonic TX-P50GT50 on täpselt nagu GT30, ainult et tunduvat parem.

Pult

Puldilt leiab samuti paar väiksemat muudatust: sel on vähem nuppe, uus font ja läikiv must viimistlus. Kõik see annab puldile värske väljanägemise. Kuid puldi kasutamisele on olemas ka nutikas alternatiiv, sest Androidi rakendus Viera Remote võimaldab mitte ainult telefoni kaudu telerit juhtida, vaid ka vahetada meediafaile telefoni/tahvelarvuti ja teleri vahel. Sarnase funktsionaalsusega iOSi rakendus valmib samuti kohe-kohe.

Panasonic TX-P50GT50

Hind: umbes 1200 eurot

Müügil: Amazon.co.uk

Ekraani tüüp: plasma

Eraldusvõime: 1920 x 1080

4 x HDMI

3 x USB

Mälukaardipesa

Sisseehitatud digitaalne tuuner

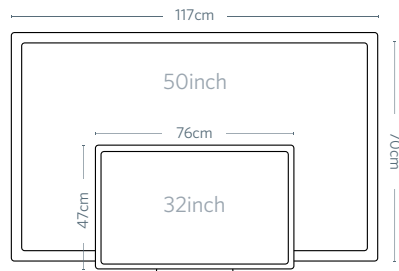
HD-valmidus

Full HD

1 x RGB Scart

Mõõtmed: 70 x 117 x 5 cm

Kaal: 23 kg

Disain ja stiil

Kitsa raamiga õhuke teler, sileda viimistlusega jalga, mis võimaldab telerit parema vaatenurga saamiseks kallutada.

KOKKUVÕTE

Lihtsa joonega teler, suurepärane pildikvaliteet. Parandatud 3D-esitus ja nutisisu, head HD-tuunerid. Puudusi praktiliselt polegi.

HINNE

Suur ekraan soodsa hinnaga

Meie whathifi.com'i veebist arvustusi vaadates on näha, et ka eelmine Samsungi plasmateleer, millest me ülevaate tegime, oli 51tolline. Kuid too oli kaks korda kallim sellest mudelist siin ja seepärast olime seda telerit uudistades üpris õhinas. Sama röömus saab olla ka tulemuste üle, sest see teler on tõepoolest säärase hinna juures haruldane leid.

Aga kus on siis konks? Tuleb tunnistada, et täit valikut kelli-vilesid, mis Samsungi kallimatel teleritel (see mudel on seeriast 5, aga Samsungi mudeliseeria numbrid lähevad välja kuni 8ni) pakkuda on, siit ei leia. Hääli- ja viipejuhtimist pole ning puudub laienduspesa võimalike tulevaste lisamoodulite jaoks. Pole ka sisseehitatud WiFi-t, seega tuleb DLNA voogedastuse kasutamiseks pruukida kas kaabli ühendust või osta juurde adapter.

Värvid on erksad ja dünaamilised, ilma et muutuksid neoonseiks. Liikuv pilt on stabiilne

Liideste valik on suures osas aga tavapärase: ports HDMI- ja USB-liideseid (vastavalt kolm ja kaks), digitaalne optiline sisend, kõrvaklapipesa ja Freeview HD tuuner. Nagu Samsungilt oodata võib, on rakenduste valik rikkalik, muuhulgas on teleris BBC iPlayer, BBC Sport, LoveFilm, Netflix ja YouTube. Otse loomulikult saab selle teleriga vaadata ka 3D-sisu, kuid aktiivprillide eest tuleb eraldi raha välja käia. Tegemist-vaatamist selle teleriga juba jagub.

Sisukas Smart Hub

Samsungi kasutajaliides on tuttavlik ja sellest on lihtne aru saada. Smart Hub on tihedalt võimalusi täis pakitud ja selle tundmaõppimine võib aega võtta, kuid ausalt öeldes ignoreerib niikuinii enamik kasutajaid suurt osa sellest, piirdudes vaid järelvaatamise ja tellitavate filmide funktsionaalsusega.

Freeview' tuuneriga on pilt terav ja selge. Nahatoonid on loomulikud ja peened detailid, näiteks juuksekarvad, eristuvad hästi. HD-kanalitel on pilt veelgi parem, on leitud hea tasakaal heleda valge ja mõõduka musta vahel.

Filmide vaatamisel on näha, et kuigi Samsung P51E550 ei suuda konkureerida parimate telerite paneelide detailsuse ja sügavate mustade värvidega, on see siiski võimekas mudel. Värvid on tugevad ja dünaamilised, kuid mitte liialt neoonsed, liikuv pilt on stabiilne ja ühtlastel värvialadel pole näha digi-

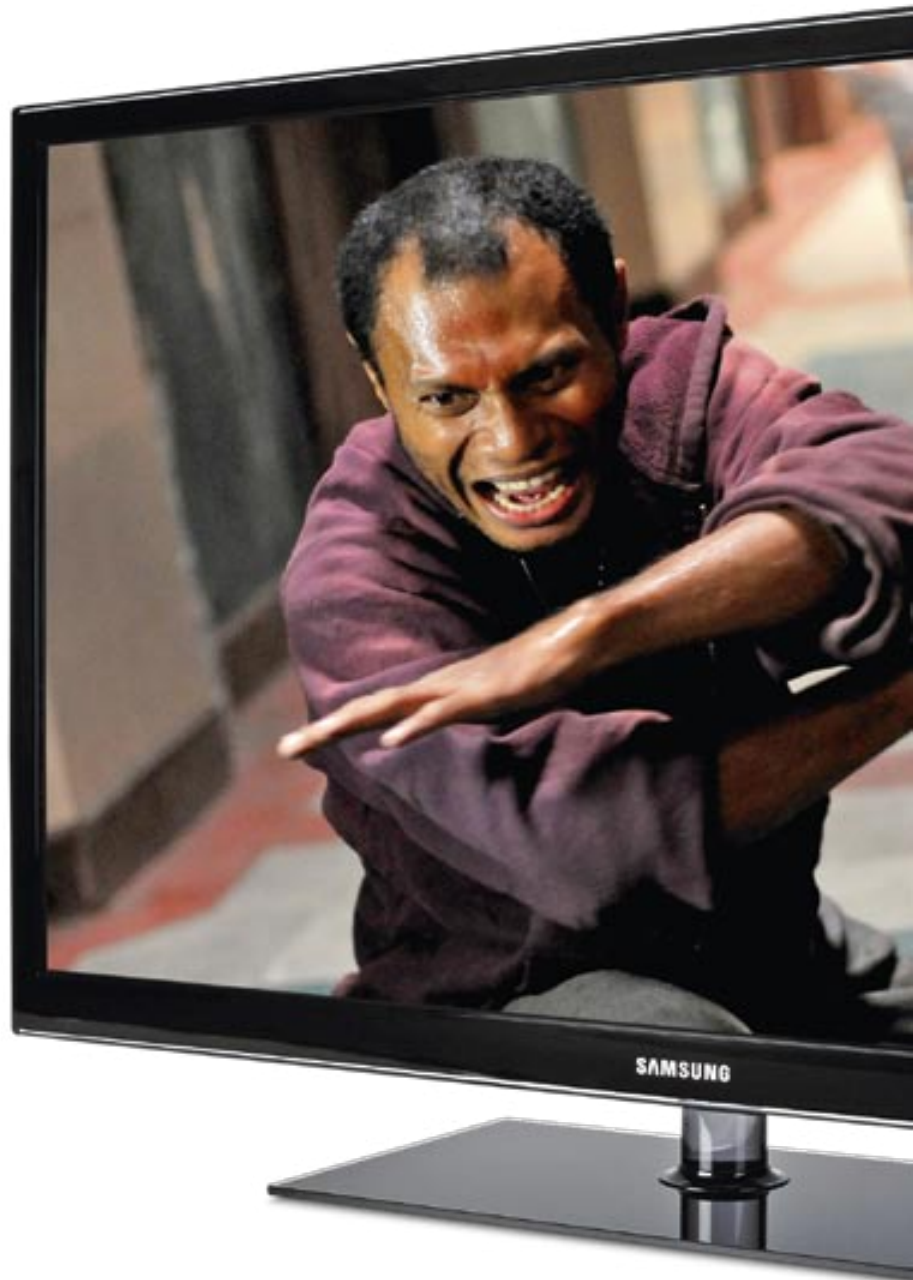
See on suurepärase plasmateleer, mille hind jääb veel igati mõistlikkuse piiridesse

taalset müra.

Arvestades seda, et sellel teleril pole ka plasmateleeritele iseloomulikku surinat, siis

hakkab Samsung P51E550 tunduma päris hea valikuna. Muidugi, heli jääb natuke liiga kõhnaks ja lamedaks, aga lameekraaniga telerite puhul, eriti veel soodsa hinnaga telerite puhul, on see tavaline.

Nii kaua, kui sinu jaoks pole oluline, et teler oleks täis topitud tehnika viimast sõna, ja sa oled nõus tegema mõningaid väikesi kompromisse, on see suurepärase suure ekraaniga plasmateleer, mille hind jääb sobivalt kuhuigi tuhande euro kanti.

KOKKUVÕTE

Head võimalused võileivahinna eest. Pildid on selged, teravad ja värviküllased, kuid heli on keskpärane ega suuda võistelda parimate telerite heliga.

HINNE

Pult

Selle teleriga ei tule kaasa nii peen pult nagu mõnede kallimate mudelitega, kuid ka sellest tavalise moega puldist on enam kui küll. Samsung P51E550 töötab ka nutitelefoni ja tahvelarvuti jaoks mõeldud Samsungi tasuta rakendusega TV Remote.

Kuna puldil on palju nuppe (kokku 47) ning terve hulk neist on tillukesed, siis jätab pult sama kireva ja asjaliku mulje nagu Smart Hub'ki. Nuppude suuruse ja paigutuse varieerimine oleks võinud selle puldi paremini kasutatavaks teha.

Üks nupp, mis kenasti silma torkab, on kuusnurkne Smart Hub'i nupp, mis käivitab Samsungi Smart Hub'i. Seal on sisu organiseeritud žanri kaupa – lapsed, pere, tervis jm – ja peamised rakendused on paigutatud ekraani ülemisse serva.

Puldil on 3D-nupp, millega on lihtne lülitada 3D- ja tavalise kuvarežiimi vahel. Ka tavalist pilti on võimalik selle nupu vajutamise teesendada 3D-pildiks, kuid tulemus jääb muidugi tuntuvalt alla tõelisele 3D-pildile.

Samsung P51E550

Hind: umbes 900 eurot

Müügil: Amazon.co.uk

Ekraani tüüp: plasma

Eraldusvõime: 1920 x 1080

3 x HDMI

2 x USB

Mälukaardipesa puudub

Freesati tuuner puudub

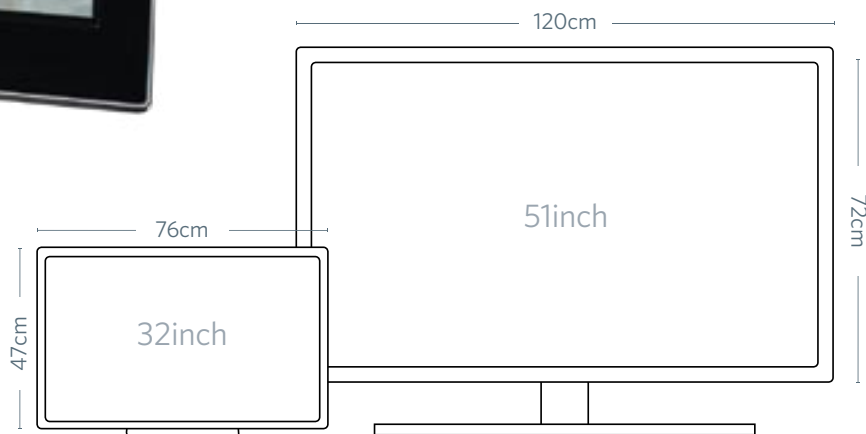
HD-valmidus

Full HD

1 x RGB Scart

Mõõtmed: 72 x 120 x 6 cm

Kaal: 21 kg

Disain ja stiil

Samsung ei tee inetuid telereid. Kuigi E550 raam ei ole nähtamatu või vaid vaevu märgatav nagu mõnel tippudelil, siis võime ikkagi öelda, et välimuse poolest julgeksime meie seda oma elutoas hoida küll. Muide, teleri paksuseks on kõigest 57 mm, nii et seinale riputatult näeb see väga vingelt välja. Teleriga tuleb kaasa ka elegantne jalg, mis võimaldab vaatenurka suures ulatuses muuta.

Filmisõprade jaoks parim

Philips on firma, mis pole kunagi kartnud proovida midagi uut. Sellena läheb kirja ka Philipsi otsus teha teler, mille külgede suhe erineb kõigi teiste müügil olevate telerite omast. Hoolimata sellest, et tegemist on juba Philipsi 21 : 9 külgede suhtega telerite kolmanda põlvkonnaga, on Philips 21:9 50PFL7956T ikkagi telerite hulgas unikaalne ja mitmeski mõttes meelitiv mudel.

See on Philipsi ülilaiekraanide valikust kõige soodsam ning seda võib leida isegi siin märgitud hinnast odavamalt. Idee on lihtne: ükskõik milline 16 : 9 külgede suhtega teler teil on, Blu-ray-filmide vaatamisel jäävad ikkagi ekraanile üles ja alla serva mustad ribad, sest kinoekraani formaat ei ole 16 : 9, vaid hoopis laiem, umbes 21 : 9. DVD- ja Blu-ray-plaatide vaatamisel selle teleriga ekraanile musti ribad ei jää.

Igal 16 : 9 formaadis teleril jäävad filmi vaatamisel üles ja alla mustad ribad. Siin seda probleemi pole

Teler on igati hästi varustatud. Toetab 3D-passiivtehnoloogiat, suudab teisendada 2D-pilti 3D-pildiks ning hinna sees on kaks paari 3D-prille. Sisesehitatud on Freeview HD-tuuner ning rakendustest on saadaval Net TV koos BBC iPlayeriga ja brauser, mida saab kasutada nii üle WiFi kui kaabliga ühenduse korral. Loomulikult on teleril ka DLNA sertifikaat.

Suurepärase detailsus ja liikuv pilt

Tavalisi telesaateid vaadates on võimalik valida kas kogu ekraani täitva automaatse pildirežiimi või kummalgi küljel kuvatava musta ala vahel. Muus osas on raske etteheiteid teha. HD-tuuneri pilt on kirkas ja dünaamiline. Isegi tavatelevisiooni värvid on külluslikud ja detailsust jagub kuhjaga. Liikuv pilt on samuti üldjoontes korralik. Keerukamad liikuvad elemendid toovad mõningast ebakindlust, kuid tervikuna on siin vähe, mille kallal nuriseda.

Ka DVD pilt on tasemel, näha on küll mõningast pildimüra, kuid nahatoonid, erksad värvid ja tumedamad kaadrid näevad ülilalial ekraanil head välja. Selline teler väärrib Blu-ray-filme, sest nende vaatamine Philips 21:9 50PFL7956T peal on tõeline nauding. „The Adventures of Tintin: Secrets of the Unicorn” näitas head kontrastsust, väga peent detailsust ning pakub tõeliselt kinolikuna mõjuvat pilti. Pildis on head sügavust ja pildimüra on

See on teler neile, kes amstavad vaadata peamiselt just HD-filme ja -saateid

minimaalne. Muidugi katab film ära terve ekraani, musti ribad ekraanile ei jää (loomulikult peab teler teisendama pildi sobivaks ek-

raani 2560 x 1080 eraldusvõime jaoks).

3D sisu vaatamine sellel passiivtehnoloogiat kasutaval ekraanil on silmade jaoks puhkus. Vilkumist ja värelemist praktiliselt pole. Kuigi 3D-pildi eraldusvõime on poole väiksem kui aktiivtehnoloogia puhul, ei ole see probleemiks, sest teler genereerib rikkalikult detailse pildi, 3D-efekt on lausa dramaatiliselt hea. Sellele aitab kaasa Philipsi Ambientlighti tehnoloogia.

Heli poolest ei ole tegemist just parima pilliga, heli jääb õhukeseks.

KOKKUVÕTE

Mõjuv disain, detailne ja suurepärase värvidega pilt. Teler pakub ülilahedat filmielamust. Tavasaadete puhul peab leppima külgmiste mustade ribadega.

HINNE

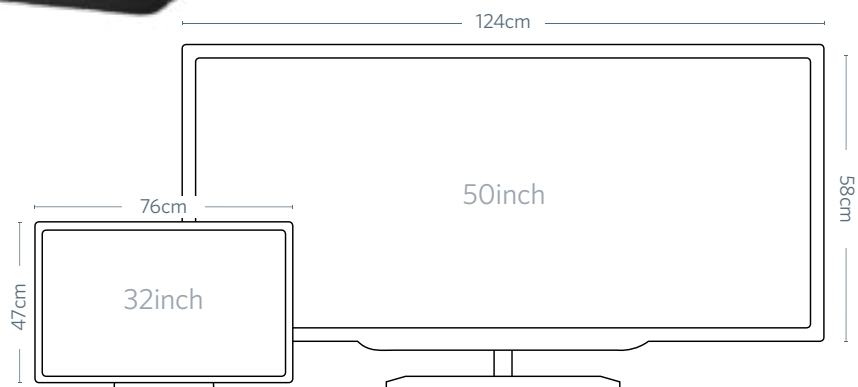
Pult

Teleriga tuleb kaasa kaks pulti, millest ühel on täisvarustus ja -funktsionaalsus, teisel aga vaid ainult olulisemad funktsioonid. Mõlemad on saledad ja elegantsed, natuke libedad, kuid näevad head välja ja on käes mugavad. Kätte haaramiseks on nende kaju siiski kohati veidi ebamugav.

Philipsi lamekraantele-ritel on põhjalikud menüüid ning kuna pildi eest hoolitseb pildimootor Pixel Precise HD, on valikuid ikka omajagu. Eksperimenteeri isuga ja proovi, kui palju need - näiteks liikuva pildi töötlemise seadistused - sinu jaoks pilti parandavad.

Meile meeldib, et Philips on hoidunud pulti üle ujutamast üleliigsete nuppudega, kuid me ei saa lahti tunde-dest, et siit on midagi puudu - nimelt 3D-nupp. Praegu pead sa 3D-režiimi sisselülitamiseks kahlama läbi tihedalt täis pikitud menüükuva-de.

Ja kui sellest juba juttu teha, siis kuigi brauser on igati teretunud lisa, ei paku pult selle kasutamiseks mingeid lisamugavusi. Teksti sisestamine on aeganõudev ja frustreeriv tegevus. Õnneks on saadaval iOSi ja Androidi rakendused, mis teevad kasutuskogemuse meeldivamaks.

Philips 21:9 50PFL7956T

Hind: 2133 eurot

Müügil: Ox.ee

Ekraani tüüp: LCD

Eraldusvõime: 2560 x 1080

4 x HDMI

USB-sisend

Mälukaardipesa

Sisesehitatud digitaalne tuuner

HD-valmidus

Full HD

1 x RGB Scart

Mõõtmed: 58 x 124 x 3 cm

Kaal: 22 kg

Disain ja stiil

21 : 9 formaadis teler on unikaalne väljakutse niipea, kui asi puudutab selle kodus kuhugi äramahutamist. Kuigi teleri mõõtmed on tavapärasest erinevad, ei ole see õnneks teistest väga palju suurem. Mõõtmetega 58 x 124 x 3 cm on see madalam, kuid ainult paar sentimeetrit laiem kui tavaline 50tolline teler ning täpselt sama õhuke. See näeb kena välja ja seina peale riputatuna pääseb Ambilighti tehnoloogia tõeliselt hästi esile.

Lihtsaim viis 3D saamiseks

Pult

Milleks võtta elutuppa üks pult, kui neid võib olla kaks? Tavaline lihtne nuppudega pult on siin ühendatud ergonoomilise seadmega, millel kerimisrullik, viipejuhtimise tugi ja mikrofon häälkäskluste jaoks.

3D-TV tehnoloogiat parandatakse pidevalt: ühelt poolt luuakse üha kvaliteetsemat sisu, teisalt täiustatakse selle esitamist teleris. Selle ilmekaks tõestuseks on 55tolline passiivtehnoloogiat kasutav LG teler 55LM960V.

Passiivne lähenemisviis

LG 55LM960V on LED-taustvalgustusega LCD-teler, mis kasutab passiivset 3D-tehnoloogiat. Lühidalt öeldes loobub passiivtehnoloogia osaliselt detailsusest, kuid enamiku inimeste jaoks on seda mugavam vaadata. Tänu sellele on ka 3D-prillid odavamad – selle teleriga tuleb neid kaasa lausa neli paari – ning meie oleme veendunud, et see on kõige praktilisem valik, kui asi puudutab 3Dd.

Kuna 3D-pilt on stabiilne, hele ja veenev, ei tundu see sugugi kompromissile minemisenä. Väärin või sissetükkivad kaadrid ei ole siin üldse teemaks, detailsust on piisavalt ja pole jälgegi silmade väsimisest, mida mõned inimesed aktiivprillile kasutades kogevad.

Loomulikult on selles teleris palju muudki peale passiiv-3D-tehnoloogia. See on hääli ja viipejuhitav nutiteler, kuigi mõlemad neist

funktsioonidest võiksid olla realiseeritud veidi paremini. Telerisse on sisse ehitatud analoog-, Freeview HD- ja satelliidituunerid, WiFi ning hunnik nutiteleri funktsionaalsust.

Nagu arvatagi on sisendeid rohkem, kui ühelgi normaalsel inimesel neid vaja läheks. Neist märkimist väärivad HDMI- ja kolm USB liidest. Tavatelevisiooni pilt on rahuldavalt selge ja terav, nahatoonid ja värvid on loomulikud ja elutruud. Parima pildi nägemiseks tuleb vaadata siiski HD-sisu. Objektide piirjooned on teravad ja liikuva pildiga teler häta ei jää.

DVD-filmidega saab teler hakkama korralikult, pildi suurendamine töötab hästi, värvid jäävad kirkaiks ja piirjooned teravaiks. Seda, milleks teler tegelikult võimeline on, saab näha Blu-ray-filmide pealt. Ka keerukaimad stseenid ei ole selle teleri jaoks probleemiks.

Sedasama ei saa kahjuks öelda heli kohta, kuigi vilets heli ei ole teleritel sugugi harvaesinev nähtus. Olles silmasõbralik igas mõttes, ei ole see LG 55LM960V mitte ainult hea kaaslane 3D-maailmas, vaid on ka täiesti korralik teler kui selline.

LG 55LM960V

Hind: 3399 eurot

Müügil: Euronics

Ekraani tüüp: LCD

Eraldusvõime: 1920 x 1080

4 x HDMI

3 x USB

Mälukaardipesa

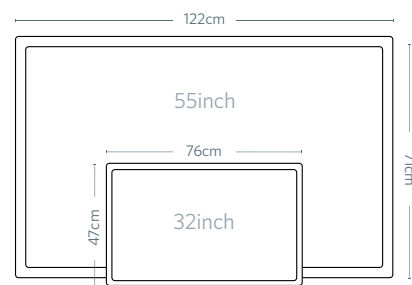
HD-valmidus

Full HD

1 x RGB Scart

Mõõtmed: 71 x 122 x 3 cm

Kaal: 21 kg

Disain ja stiil

LG 55LM960V on õhuke, kitsa raamiga teler, millel on iseäralik harkjalg. Komplektile annavad stiilipunkte juurde eri värvi raamidega 3D-prillid.

HINNE

KOKKUVÕTE

Teler ise näeb hea välja, passiiv-3D on silmasõbralik, pilt on terav ja värviküllane. Kahjuks ei tee helikvaliteet telerile au.

Kõik on kontrolli all

Pult

Mõlemad Samsungi puldid on kasulikud ja ergonomilised. Lihtsaval puldil on nupp igaks elujuhtumiks, aga edevamal Smart Touch Controli puldil on puuteplaat, millest on kohati päris palju kasu.

Samsung on viimastel aastatel kõvasti tööd teinud, et luua endale teleriturul hea reputatsioon. Sellega on ta ka hakkama saanud, positsioneerides end tootemargina, mis toob alati värskemaid uuendusi ja lahendused. 3D ja nutiteleri osa on Samsungil juba käpas, sel aastal on rõhku pandud Smart Controli süsteemi arendamisele ja see teler on selle suuna heaks näiteks.

Kõne ja žestid

Sisuliselt saab seda telerit juhtida karjudes või kätega vehkides – vastavalt siis hääli- või viipejuhtimise abil. Peale tavalise puldi on kaasas ka teine, millel on sisseehitatud mikrofon. Teleri ekraani raami ülemises servas on kaamera, mis jälgib žeste ja tuvastab nägusid. Selle viimase abil saab igapäev sisse logida just oma kontole. Jah, see on selline teler, mille tulekut Hollywoodi ulmefilmid on ennustanud.

Parandamisruumi veel on, kuid hääljuhtimine on siiski üpris mugav ja valutult moodus teleri funktsioonide ja menüüde vahel navigeerimisel. Sellest on abi ka brauseri kasutamisel. Viibete ja nägude tuvastamine alati nii sujuvalt ei lähe, kuid see tehnoloogia on siiski samm huvitavas suunas.

Õnneks vastab ka teleri muu osa futuristlikule funktsionaalsusele. Teleril on

Freeview HD ja Freesati HD-tuunerid, neli HDMI-sisendit, paar USB liidest ja sisseehitatud WiFi. Internetisisu pääseb telerisse BBC iPlayeri, LoveFilmi, Netflix'i ja YouTube'i rakenduste kaudu. Teleril on Samsungi laienduspesa, mis Samsungi väitel võimaldab telerit edaspidi värskendada.

HD üle ei saa kuidagi viriseda. Mahlakad värvid, sügavad ja detailrikkad mustad toonid ning selged ja puhtad valged toonid teevad pildi erksaks ja elavaks. Katsetades liikuvat pildi töötlemise seadistustega, saime ka liikumise teravaks ja sujuvaks.

3D-pilt (teleriga tuleb kaasa kaks paari prille) on usumatult kirgas ning detailsusaste on keskmise 3D-pildiga võrreldes üle mõistuse hea. Pildimüra on tähelepanuväärne selle poolest, et seda ei esine absoluutselt, ning 3D-prille kasutades on näha, et Samsung on suutnud kõrvaldada kõik häirete ja liikuva pildi kuvamisega seotud probleemid.

Samsung pole leppinud lihtsalt tuleviku-tehnoloogia ja nutiteleri rikkaliku sisuvaliku pakkumisega, vaid on UE55ES8000-st teinud ka lihtsalt tõesti hea teleri. Kui tahad, et sinu telerivalik kõneleks iseenda eest, siis pole sul vaja sellest mudelist kaugemale vaadata.

Samsung UE55ES8000

Hind: 2699

Müügil: Elion

Ekraani tüüp: LCD/LED

Eraldusvõime: 1920 x 1080

4 x HDMI

2 x USB

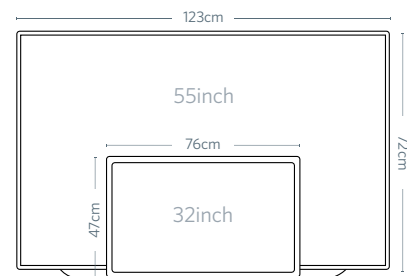
Mälukaardipesa

Sisseehitatud digitaalne Freesati tuuner HD-valmidus

Full HD

Mõõtmed: 72 x 123 x 3 cm

Kaal: 17 kg

Disain ja stiil

Nagu Samsungi moejoonele kohane on ES8000 pilkupüüdev, seda oma minimaalse raami ja õhukese korpuse pärast. Keeruka joonega jalg on toredaks kaunistuseks.

KOKKUVÕTE

Hea välimusega, uuenduslik hääli- ja viipejuhtimine, lõputud võimalused. Pilt on hea ja värviküllane. Heli on keskpärane.

HINNE

Parima heliga teler

Pult

Pult millegi erilisega silma ei pais- ta peale selle, et lisatud on nupp, mis viib ühe vajutusega Sony Entertainment Networki rakendusse. Nagu teistelgi on ka Sonyl hea nutitelefon/ tahvelarvuti rakendus juhuks, kui tekib isu moodsa pultimiskogemuse järele.

Sony KDL-55HX853 on Sony 2012. aasta mudelivalikust esimene, mis meie kätte on sattunud, ja lühidalt öeldes on tegemist suu- repärase teleriga. Pärast mitte just kuigi hiil- gavat 2011. aasta valikut on firma telerid sel aastal hoopis teisest puust.

Jah, põhimõtteliselt on telerimaailmas auhind „parima heliga teler“ umbes sama hinnaline kui näitlejale auhind „pikem kui Danny DeVito“, aga selle teleri kõlarid tõesti on erilised. Need on mahutatud jala sisse ja see annab neile palju rohkem hingamisruumi. Heli on avatum, täpsem ja tugevam kui ühel- gi teisel konkurendil samas hinnaklassis. Kõ- larist kostub isegi midagi sellist, mida võiks peaaegu bassiks nimetada.

Lai spetsifikatsioon

Õnneks on teler ka muus osas tipp-topp. Sel on olemas kõik vajalik. Siit leiab neli HDMI- ja kaks USB sisendit – nii palju, kui enamusel meist üldse vaja võiks minna. Teleripilt tuleb läbi Freeview' HD-tuuneri ning loomulikult on olemas ka nutisisu BBC iPlayeri, YouTube'i, Twitteri, Facebooki ning Sony enda Music Unlimitedi ja Video Unlimitedi teenustega.

Tänu selgele ja lihtsale XrossMediaBari

kasutajaliidesele on seadistamine hõlbus. Kui THX-Optimiseri seadistustest üle käia, jätab Sony KDL-55HX853 väga hea mulje.

Standarderaldusega pilt seevastu väga suurt muljet ei avalda, näha on pildimüra. HD-kanalid on suurepärased, hea detailsuse- ga, peene värvipaletiga, sügavate mustade- ga ja laia toonaalsusega. Lülitudes loomuliku- le eraldusvõimele 1920 x 1080 pikslit, näiteks Blu-ray-filme vaadates (meie puhul venda- de Coenite „O Brother, Where Art Thou?“), muutub mulje Sonyst aina paremaks. Pilt on tasakaalus ja realistlik, täis peeneid detaile ning selgelt tajutavat sügavust, liikumine on selge ja piirjooned sujuvad. Kokkuvõttes on Sony pilt tippklassist.

Kuna tegemist on aktiivtehnoloogiat kasutava 3D-pildiga, on prillid kohmakad, kuid kahtlemata on see seni parim Sony 3D-pilt, mida me näinud oleme: see on selge, hele, stabiilne ja praktiliselt häirevaba.

Komplektina vaadates on Sony KDL- 55HX853 juures väga palju sellist, mis meile meeldib, alates silmapaistvalt heast mustast värvist kuni ülisujava liikuva pildini ja stiilse välimuseni. Muidugi ei maksa unustada suu- repärast helikvaliteeti.

Sony KDL-55HX853

Hind: 1800 eurot

Müügil: Amazon.co.uk

Ekraani tüüp: LCD

Eraldusvõime: 1920 x 1080

4 x HDMI

2 x USB

Mälukaardipesa

Sisseehitatud digitaalne tuuner

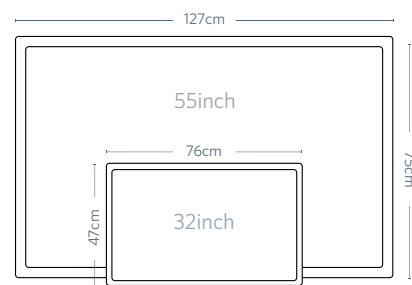
HD-valmidus

Full HD

1 x RGB Scart

Mõõtmed: 75 x 127 x 3 cm

Kaal: 22 kg

Disain ja stiil

Tegemist on ühe nägusama disainiga teleri- ga, mida me sel aastal näinud oleme. Raam on õhuke ja jalg – koos sisseehitatud kõlarite- ga – on hinna sees. Kogu viimistlus on veatu.

KOKKUVÕTE

Näeb hea välja ja teeb head häält, musta värvi tase ja liikuva pildi kuvamine on suurepärased, 3D on hea. Standarderaldusega pilt võiks olla parem.

HINNE

Uusim tehnoloogia

Kui tahad milleski parim olla, siis on seda seda lihtsam saavutada, mida väiksem on konkurents. Toshiba 55ZL2 on selle loogika ilmeka näide, sest see teler on parim alal, kus ongi täpselt üksainus võistleja. Tahad prillivaba 3Dd? Siin see on. Igatsed tohutu kõrge 3840 x 2160-pikslise Quad HD eraldusvõimega telerit? Pole vaja kaugemalt otsida. Kui see on märk telerite tulevikust, siis on see tore trend. See kõik pole mitte lihtsalt linnukese kirjasaamise pärast, vaid see tehnoloogia ka töötab ühtlasi väga hästi.

Kaval tehnoloogia viskab prillid nurka

Selleks, et tavalist 3Dd oleks võimalik vaadata ilma prillideta, tuvastab teleri raami alumisse serva sisse ehitatud kaamera kuni 9 nägu ning suunab neist igaühe poole erineva pildi, ning seda nii vasaku kui ka parema silma jaoks. Kaval, mis? Sellest ka teleri hind ...

Pilt on tõesti kolmemõõtmeline, 3D-efekt on nõrgem kui 3D-prille kasutades, kuid see ei ole tingimata üldse halb. Silmad ei väsi pooltki nii palju kui aktiivprille kasutades, vaatamiskogemus on sama hea kui passiivprillidega vaadates. Ka liikumine on sama su-

juv kui prille vajava tehnoloogia puhul, kuid Toshiba lahendus ei kannata pildi heleduse vähenemise all, mis paratamatult kaasneb 3D-prillidega. Tugevad värvid, musta värvi sügavus ja suurepärase detailsus teevad pildi nauditavaks. Ainus probleem ilmneb siis, kui pilt pead liigutades lagunema kipub. Parima 3D-elamuse saamiseks peab paigal püsima.

Mis aga puutub Quad HD ülirkõrgesse 3840 x 2160 eraldusvõimesse, siis kasu sellest on esialgu vaid teoreetiline, sest ei meediamängijaid ega tegelikkuse sisu selle jaoks eriti kuskilt võtta pole. Meile anti kaasa kõvakettatäis Quad HD materjali ja see nägi ekraniil välja rabavalt hea. Detailsus on ülipeen ja isegi kõige keerukamad kaadrid on selged, puhtad ja absoluutselt härevabad.

Standarderaldusega sisu vaatamine selle teleriga tundub raiskamisena, aga seda saab teha, sest teleris on Freeview' HD-tuuner ja nutiteleri teenused, sh BBC iPlayer. Ka nende puhul tagab Toshiba sügava musta tooni ja hea detailsuse.

Prillivaba 3D ja Quad HD tehnoloogiad on alles oma algusjärgus, kuid juba praegu nähtu järgi võime öelda, et meie oleme igatahes juba uue tehnoloogia pärast eevil.

Pult

Pikk pult meile meeldib, kuigi sel võiks olla taustvalgustus ja suuremad helireguleerimise nupud. Nii Androidi kui iOSi nutitelefonide ja tahvelarvutite jaoks on saadaval ka Toshiba TV rakendus.

Toshiba 55ZL2

Hind: umbes 8600 eurot

Müügil: otsige netipoodidest

Ekraani tüüp: LCD

Eraldusvõime: 3840 x 2160

4 x HDMI

USB

Mälukaardipesa

Sisseehitatud digitaalne tuuner

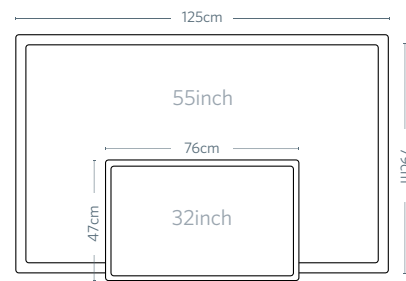
HD-valmidus

Full HD

1 x RGB Scart

Mõõtmed: 72 x 123 x 3 cm

Kaal: 17 kg

Disain ja stiil

Üliõhuke ja ülistiilne on just see, mida me futuristlikult telerit ootame. Kasutajaliides on korrastatud ning hoolimata rikkalikest valikutest on teleri töölesamine lihtne.

KOKKUVÕTE

Prillivaba 3D, suurepärase Quad HD ja korralik HD-pildi kvaliteet. Miinuspoolele jääb vajadus 3D nägemiseks paigal püsida ja Quad HD sisu vähesus.

HINNE

Interaktiivne innovatsioon

Nagu meie varasematest Samsungi telerite arvustustest näha, on üsna selge, et Samsung on telerivaldkonna innovatsiooni eesotsas. Firma on fookuse viinud 3D-It nutifunktsioonidele ja selle aasta telerivaliku keskmes ongi nutikas sisu, nutikas suhtlemine ja nutikas areng. Kui koju on vaja suurt telerit, mis kõigil sõpradel karbi lahti võtaks, siis on see just see teler.

Esiteks nutikast sisust. Samsung on muutnud Smart Hubi mitte ainult selleks kohaks, kust pääseb ligi internetile ja sisuteenustele, vaid ka kohaks, kust pääseb ligi kõikidele teleri seadistustele. Pärast põgusat maadlemist BBC iPlayeriga tuleb tõdeda, et pakutav sisu ei jää mahult mitte kellelegi alla. Enamasti on see teistest paremgi. BBC iPlayeri ja BBC Sporti rakendustele lisaks on Acetraxi, Blinkboxi, LoveFilmi, Netflix'i ja YouTube'i ra-

Selles, et Samsung on innovatiivsete lahendustega esirinnas, pole mingit kahtlust

kendused. Veel on olemas ka sotsiaalmeedia rakendused, nagu Facebook ja Twitter.

Sellega asi ei piirdu, telerit saab ka juhtida nutikal moel. Võib kasutada tavapärasest pulti, kuid sellele lisaks on kaasas ka sekundaarne, väiksem pult, mis võimaldab kasutada viipe- ja hääljuhtimist ning näotuvastust.

Peale kõige muu on teleri tagaküljel vahetatav moodul, mis peaks tagama, et teler ei vanane, sest selle tehnoloogiat saab välja vahetada uue vastu, kui Samsung sellega ükskord välja tuleb. Ükskõik kas välja tuleb vahetada protsessor või tarkvaraline nutiportaali, Samsung kinnitab, et vahetatav moodul ei jäta sind kunagi häta. Kui telerarendus jätkub samas tempos nagu praegu, on see kindlasti suureks plussiks.

Edasijõudnud võimalused standardvarustusena

Nagu sellelt tulevikule mõtlevalt plasmateleerilt oodata võib, on E8000 jaoks need asjad, mida teiste telerite puhul eraldi reklaamima peab, standardvarustus. Loomulikult on siin aktiivprillidega 3D, sisseehitatud WiF ja DLNA tugi, kolm HDMI- ja kolm USB-liidest ning võimalus ühendada teleriga väline kõvaketas, et seda videosalvestina kasutada.

Teleri pilt vastab selle võimalustele, värvid on julged ja säravad ja juba standarderaldusega pilt on hea detailsusega. HD-kanalite puhul on kvaliteet veelgi parem. Sama

Vahetatav moodul tagab selle, et vajadusel saab teleri komponente välja vahetada ja uuendada

lugu on ka filmidega. See plasmaekraan ei saa musta värvi sügavuses vastu Panasonicu plasmaekraanile, kuid kontrast on haruldaselt

selge ja terav. Valged on erksad ja üldine värvitonaalsus on tasakaalus. Liikuvad kaadrid ei ole veatud, kuid keskmise vaataja jaoks ei tohiks see olla probleemiks.

Jällegi - juba ei tea mitmendat korda - peame mainima, et heli valmistab pettumuse. See on kallis teler, kuid heli järgi seda küll ei ütleks. Õnneks korvab seda teleri nutikus.

Pildikvaliteedilt jääb teler parimatele alla, kuid kui sa otsid telerit, mis on viimase peal disainiga ja oma nutika ülesehitusega tulevikukindl, siis on raske muud soovitada.

KOKKUVÕTE

Supernutikas futuristlik teler, selge ja terav pilt, hea värvitasakaal. Heli on keskpärane ja musta värvi sügavus võiks olla parem.

HINNE

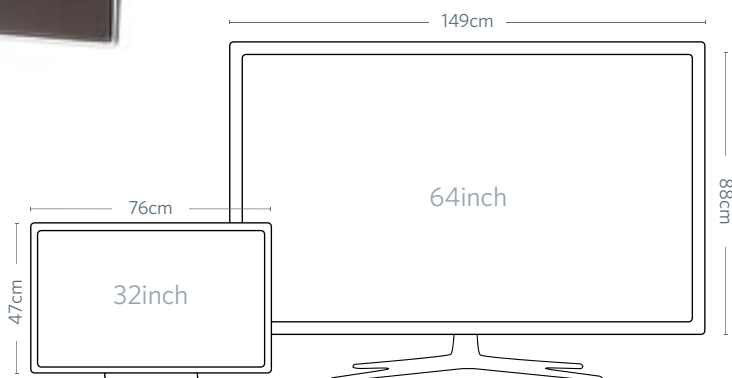
Pult

E8000 seeria teleritega koos tuleb kaks pulti ühe hinnaga: üks üsna tavaline plastpult kõigi juhtnuppudega ja teine, väiksem, targem ja vähemate nuppudega. Too teine on mõeldud hääljuhtimise ja puuteplaadi kasutamise jaoks.

Tuleb tunnistada, et pikk pult on igav. On suur kuusnurkne nupp Samsungi Smart Hub'i käivitamiseks ja on ka mõned otsenupud teatud funktsioonide, näiteks 3D ja sisendi valimise jaoks.

Väiksem pult on juba vahvam ja kohati ka kasulik. Siit leiab häälkäskluste jaoks mõeldud sisseehitatud mikrofoni. See ei tööta alati just ideaalselt, seega kulub märjaks ära puuteplaat, millega saab ekraanil kursorit brauseris ja tekstisisetusaladel paremini juhtida.

Pultidest võiks midugi üldse loobuda, kui kasutada kontole - nt Samsungi rakendustepoodi või Netflix'i - sisselogimiseks näotuvastust ja edasi juhtida telerit juba ainult viibete abil.

Samsung UE64E8000

Hind: umbes 3700 eurot

Müügil: otsige netipoodidest

Ekraani tüüp: plasma

Eraldusvõime: 1920 x 1080

3 x HDMI

3 x USB

Mälukaardipesa puudub

Puudub sisseehitatud digitaalne

Freesati tuuner

HD-valmidus

Full HD

Mõõtmed: 88 x 149 x 5 cm

Kaal: 35 kg

Disain ja stiil

Samsung ise ütleb, et teleril on „titaanmust kvaliteetviimistlus“ ja „lukslik nelijalg“, mis kõlab peenelt ja ausalt öeldes näeb ka peen välja tänu metalsele-kristalsele viimistlusele. Jalg võimaldab telerit ka veidi kallutada. Teler on vaid 48 mm paks ja selle suurus rõhutab saledust veelgi. Samsungi väide, nagu oleks see teler poole õhem kui teised sarnased telerid, ei pea siiski paika.

Suur säästuteler

Minnes 50 tolli piirist üle, muutub iga lisatoll eksponentsiaalselt kallimaks. Eelmisel aastal käis meie käest läbi Panasonicu 85tolline profimudel, mis maksis rohkem kui maja mõnes maakohas. Panasonic TX-P65ST50 on nende jaoks, kel pole palju raha kulutada. See on odavam kui nii mõnigi 50tolline teler, rääkimata sama suurtest konkurentidest.

Tippmudelitest lihtsam

Panasonicu valikus on vaid kaks 65tollist mudelit: üks on seesama ST50 ja teine on tippmudel TX-P65VT50. ST50 jääb VT50 ja GT50 vahele, millest viimane on saadaval nii 42- kui 50tollisena, kuid eelmiste aastate kogemustele tuginedes oleme harjunud sellega, et isegi Panasonicu lihtsamad mudelid on vinget tehnoloogiat pungil täis.

Kallimate mudelite nelja HDMI-liidese

Pärast seda, kui Pioneer plasmaekraanide tootmise lõpetas, on trumbid Panasonicu käes

asemel on siin neid kolm ning USB liideseid on vaid kaks, kuid kuna on veel sisseehitatud WiFi, SD-mälukaardi pesa ning analoogsisend ja -väljund, oleksime imestunud, kui keegi väidaks, et siit on midagi puudu.

Infinite Black Pro paneel on sama nagu GT50-I (VT50-I on Infinite Black Pro Ultra), kuid kallimate mudelite 2500 Hz FFD (*focused field drive*) asemel tuleb siin leppida 2000 Hz FFDga. Traadita võrgu tugi teeb Viera Connecti keskuses internetisisu saamise hõlpsaks ja puldil olev suur nupp kirjaga Internet teeb selle veelgi lihtsamaks. Raken-dustest võib mainida Acetraxi, BBC iPlayerit, BBC Newsi, Facebooki, Netflixit, Twitterit ja YouTube'i. Tänu sertifitseeritud DLNA toele saab fotod, muusika ja video koduvõrgust hõlpsalt telerisse.

Freeview' HD-tuuneri abil peeneraldusega filme vaadates torkab tahes-tahtmata silma musta värvi hea sügavus. Pärast seda, kui Pioneer oma legendaarselt sügavate mustade toonidega plasmaekraanide tootmise lõpetas, on uueks sügavate ja õigete mustade värvide tšempioniks tõusnud Panasonic.

Tesasaated on suuresti müravabad ja liukuvad kaadrid on sujuvad, valged värvid on head, eriti kontrastis sügavate mustadega. Mis kõige olulisem – teler saab sama hästi hakkama nii HD kui SDga.

DVD pealt vaadatud „The Woman in Black” tõi oma hämarate kaadrite ja pehme-

Mitmekülgne teler, mis oma suuruse ja hinna poolest on ostmist väärt

te värvidega välja ST50 tugevad küljed. On näha, et ST50 pildisuurendusalgoritmid on tasemel. Kuid filmi heli järsud muutused ja dünaamiline vaheldumine lähevad teleri kõlarite kerge heli pärast pooleldi raisku.

Filmi „Chariots of Fire” Blu-ray-versioon pakub juba midagi enam, kui ST50 ei aja segadusse ei puhtad valged, ei eredad värvid ega keerulised liikuvad kaadrid. Kohati on siiski näha pildimüra ja ükski valik liikuva pildi seadistustes ei anna ideaalset tulemust, kuid üldiselt on teleri suur pilt nauditav.

iPlayeri hea pildikvaliteediga ja tundliku 3D esitusega on Panasonic TX-P65ST50 hea mitmekülgne teler. Arvestades teleri suurust ja madalat hinda, on see juba tõesti reklaamimist väärt asi. Panasonic on heas vormis.

KOKKUVÕTE

Väärt teler, hea tehniline varustatus, hea HD-tuuner. Suurepäraseid mustad ja heledad värvid. Esineb siiski pildimüra ja liikuvad kaadrid pole kõige paremad.

HINNE

Pult

Panasonicu teleri kasutajaliides pole viimaste aastate jooksul kuigivõrd suuri uuendusi näinud, see on lihtne ja arusaadav. Lihtne väljanägemine saab peagi värskenduse, kuid meile praegune meeldib, eriti võrreldes mõnede konkurentide kirjude kasutajaliidestega.

Nagu kasutajaliideski on pult saanud pigem järkjärgulisi uuendusi. Sellest hoolimata töötab see hästi. Viimistlus on kena ja nupud on lihtsad. Kiirrupud nutifunktsioonide ja ühendatud meediaseadmete jaoks on mugavad.

Viipe- ega hääluhtimist teleril pole, seega ei saa selle teleriga kaasa Viera Touchpad Controlleri pulti, mis neid funktsioone toetaks. Kuna need tehnoloogiad on alles arenemisjärgus, ei loe me seda suureks kaotuseks, seda enam, et see aitab hinda madalamana hoida.

Kui ikkagi on vaja puldist nutikamat juhtimise võimalust, siis selleks on saadaval Panasonicu rakendus Viera Remote, mis töötab kenasti ka selle mudeliga. Tasuta Androidi ja iOSi rakendus võimaldab mitte ainult telerit täielikult eemalt juhtida, vaid ka meediafaile oma koduvõrku ühendatud seadmete vahel vahetada.

Panasonic TX-P65ST50

Hind: 2399 eurot

Müügil: Pixmania.com

Ekraani tüüp: plasma

Eraldusvõime: 1920 x 1080

3 x HDMI

2 x USB

Mälukaardipesa

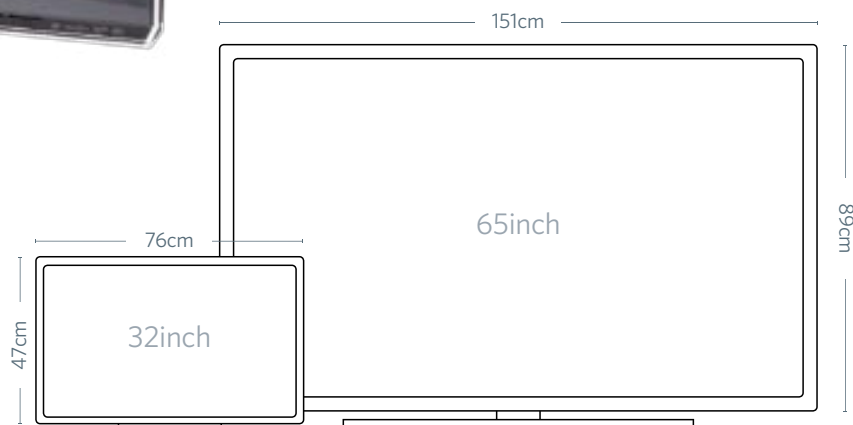
WiFi

HD-valmidus

Full HD

Mõõtmed: 89 x 151 x 5 cm

Kaal: 38 kg

Disain ja stiil

Hoolimata hiiglaslikust suurusest on ST50 visuaalselt uskumatult õhuke. Jalata on teler 52 mm paks, mis on vaid mõni millimeeter rohkem kui Panasonicu tippmudelitel. Tervet esikülge katvat klaasi, nagu see on VT50-l, siin pole, kuid raam on imekitsas ja teleri kogupikkuseks tuleb vaid 1508 mm.

Parim ülisuur teler

Arusaadavalt peab enamik lugejaid siinkohal meie sõnu lihtsalt pimesi uskuma, aga miski pärast tundub 70tolline teler 65tollisest ikka kõvasti suurem. Me oleme viimastel aastatel testimise käigus jõudnud harjuda 50- ja enama tolliste teleritega ning peame endale teadlikult meelde tuletama, kui suured need telerid ikkagi on. Selleks piisab tavaliselt sellest, kui üritame ette kujutada, kuidas säära- ne teler koju ära mahutada. Ent sellise suuruse puhul, nagu seda on 70tolline Sharp LC-70LE741E (juba mudelinimi on piisavalt suur), ei pea me suuruse tajumiseks isegi pingutama.

Ahvatlev hind

Ja ikkagi, te vaadake vaid seda hinda. Sharp on ülisuuri telereid teinud varemgi, aga viimati, kui me nägime 60tollist telerit, mis tun-

Värvid on erksad, mustad toonid puhtad ja detailsus on väga hästi paika saadud

dub nüüd lausa väikesena, oli selle hind üle 4000 euro. Seega, isegi kui peame seda telerit kastist – õigem oleks öelda, et pigem väikesest kuurist –, milles seda transporditakse, välja hiivama, tundub meile, et tegemist on väga soodsa pakkumisega.

9 cm paksune korpus on kogukam kui tavaliselt ja see on ka arusaadav, sest ilma selleta võiks teleri stabiilsuse pärast muret tunda. Ei tahaks ju, et see kolakas tõmbetuulega ümber läheb. Telerist leiab kõik, mida aastal 2012 sealt oodata võiks: Full HD eraldusvõime, 3D-aktiivtehnoloogia, LED-taustvalgustus, Freeview HD-tuuner, neli HDMI- ja kaks USB liidest ning nii kaabliga kui traadita interneti ühendusvõimalused.

Telerisse saab sisu nii üle DLNA oma koduvõrgust kui ka Sharp Aquos Net+ portaali kaudu. Kahjuks on seal valik lahjavõitu: puuduvad BBC iPlayer ning järelvaatamise teenused, videosisu on võimalik tuua ainult YouTube'ist ning mitte just kõige laiema valikuga Box Office 365 ja Viewsteri teenuste kaudu. Sellele vastukaaluks on teleris Aupeo! veebiraadio ja iConcertsi rakendus, kust leiab samuti hulga tasuta sisu.

Sharpi menüüdes liikumine ja sisendite vahetamine võiks olla lihtsam. Teler reageerib käskudele uniselt ning menüüdes liikudes ei ole samal ajal näha valitud kanali otsepilti. Siiski korvab pildikvaliteet mainitud ebamugavused. Freeview' tuuneri pilt on erksate

Nii suurelt ekraanilt paistab peaaegu kõik lihtsalt suurepärase

värvidega, mustad toonid on tugevad ja detailsus on paigas. Standarderaldusega sisu talub Full HD peale venitamist hästi, HD on aga juba päris terav ja puhas.

DVD ja Blu-ray pealt filme vaadates ei ole

näha päris sama heal tasemel kontrasti ega sujuvat liikuvat pilti, nagu see on väiksematel teleritel, kuid pilt on ikkagi nauditav, suuresti müravaba, stabiilne ja kirgas.

USB-kaabli abil laetavad 3D-prillid tuleb osta eraldi. Neid kasutades on pilt üldjoontes sama: liikuvates kaadrites on vajakajäämisi, kuid sügavus on korralik ja pildikvaliteet teravikuna on hea.

Suurus siiski loeb. Sinna pole midagi parata, aga suurelt ekraanilt hea kvaliteediga pildi vaatamine on kütkestav.

KOKKUVÕTE

Ohtralt ekraanipinda kogu raha eest, värvilised ja selged pildid. HD kvaliteet on hea ja 3D stabiilne. Liikuvates kaadrites on üksikuid probleeme.

HINNE

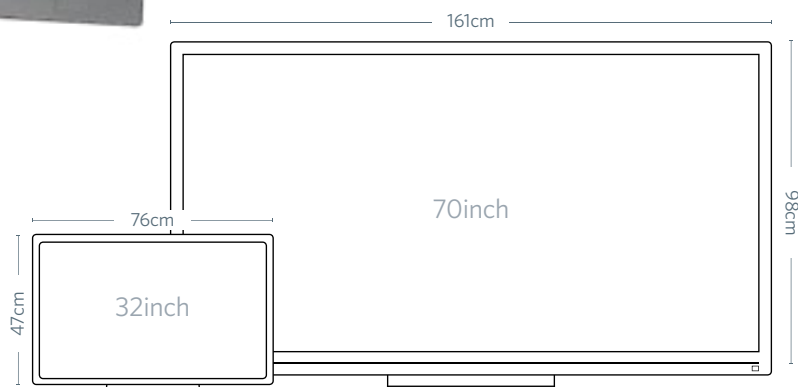
Pult

Sharpi pult näeb välja tavaline, kuid on kitsas, kerge ja seda on lihtne kasutada õp-pida. Olulisemad nupud on grupeeritud ja need on mõistlikult paigutatud puldi alu-misse otsa, kus neid ulatab pöidlaga vajutama.

Peamine probleem sel-le puldi kasutamisel on uima-sus, millega teler puldi nup-pude vajutamisele reageerib. Kõige rohkem annab see tun-da kanalite vahetamisel, kus kanali üles- või allapoole lüli-tamine võtab aega kuni paar sekundit. Järjestikusel kanali-te vahel klõpsimisel tekib samasugune paus.

Keskne kodunupp viib sind nutikale kodukuvale, kust pääseb vastavate ikoonide kaudu ligi teleri olulisematele funktsioonidele. Ka pildisätte muutmiseks tuleb käia läbi selle ekraani, kuid sätted ise asuvad pikkades keritavates menüüdes.

Programmeeritav teleka-va (EPG) ei ole kuigi silma-sõbralik. Pilt pildis võimalus puudub, seega ei saa kavas mõllates silmanurgast oma lemmikseriaali piiluda. Teksti font ja tihedus teeb kava kasutamise ebameeldivaks. Kuid vähemalt pääseb sel-lele kuvale vaid ühe nupu-vajutusega, sest puldil on sel-le jaoks eraldi nupp.

Sharp LC-70LE741E

Hind: 3000 eurot

Müügil: Amazon.co.ukEkraani tüüp: LCD

Eraldusvõime: 1920 x 1080

4 x HDMI

2 x USB

Mälukaardipesa

HD-valmidus

Full HD

1 x RGB Scart

Mõõtmed: 98 x 161 x 9 cm

Kaal: 41 kg

Disain ja stiil

Sharpile tuleb au anda, et nad on suutnud nii suure teleri viisakaks vuntsida. See on veidi paksem kui üliõhukesed telerid, millega me viimasel ajal harjunud oleme, kuid see on ikkagi suhteliselt õhuke ja raam ei ole sugugi paksem kui tavaliselt. Arvestades seda, et teler seisab täiesti tavalisel alusel, paneb veidi kulmu kergitama, et seda jalal keerata ei saa, aga ilmselt laseb enamik selle teleri niikuinii seinale kinnitada. Tuleb vaid veenduda, et sein oleks piisavalt tugev kandmaks 41kilost telerit.

Kes muusika koju toob?

Kui mõni aasta tagasi võis paljude arvutite kõvaketastelt vastu vaadata aukartust äratav kogus MP3-faile, siis tänaseks peaks see olema asendunud veebist vastavatest teenustest muusika striimimisega. Rõhk on sõnal peaks, sest paljud teenused Eestit ei tunnista.

Paljud küll ei tunnista, aga mõned seda siiski teevad. [digi] võttiski vaevaks uurida, milliseid muusika striimimise ehk voogedastamise teenuseid saab Eestis täiesti legaalselt kasutada. Siin tasub silmas pidada seda, et proovisime leida just nimelt teenuseid, mis lubavad endale koju tellida täpselt neid lugusid, mida sa kuulata soovid.

Kõikvõimalikud veebiraadiod võivad küll olla toredad ja mängida sellist muusikastiili, mis sulle meeldib või vastab sinu hetkemeeleolule, kuid enamik inimesi tahab siiski kuulata täpselt mingit kindlat lugu. Või kindlat artisti ja näiteks tema mõnda albumit tervikuna.

Muidugi, kas või YouTube'is on nõrkemiseni muusikat ja seal saab teha nimekirju, kuid tervikalbumeid seal ikkagi kuulata ei saa, rääkimata sellest, et muga-

vusest on asi väga kaugel. Pealegi, muusikat ei striimita ju üksnes arvutist, vaid seda saab teha ka nutitelefoneid ja enamikul sellistel teenustel on olemas ka vastavad rakendused, enamasti küll Androidile ja iPhone'ile.

Selliseid teenuseid pole palju. Kui [digi] selle tarbeks uurimistööd tegi, siis enamasti kohtasime vabanduskirju, et meie riigis seda teenust ei toetata ja kasutada ei saa. See muidugi ei ole absoluutne tõde. Tehes tutvusringkonnale tiiru peale, siis selgus, et päris mitmed kasutavad tegelikult Spotify'd või Rdio, mis lubavad piiramatus koguses küllaltki madala kuutasu eest just sulle sobivat muusikat nautida.

Nende teenuste ligi pääseb kas enda IPd võltsides või lihtsalt tehes välismaise kasutajakonto. Arvestada tuleb muidugi sellega, et näiteks mõned teenused lase-

vad välismaal tehtud kontoga Eestis muusikat kuulata, sest inimesed ju liiguvad ikka ringi, aga osad teenused seda teha ei lase ja niipea, kui tuvastatakse Eestist pärit IP-aadress, keeratakse helikraan kinni.

Sel korral aga jääme nende teenuste juurde, mida saab ametlikult kasutada. Palju neid ei ole, või vähemalt selliseid, millest rääkida tasub. Nende teenuste juures vaatasime eelkõige kasutusmugavust, helikvaliteeti ja lugude valikut. Meeletus koguses on saite, kus saab kuulata autorikaitsest vaba muusikat, ja kahtlemata leidub seal hulgaliselt pärleid, mis on väärt tagaajamist, kuid hetkel eeldame siiski seda, et tahetakse kuulata muusikat, mida on varem kuulnud rohkem inimesi kui üksnes bändiliikmete sõbrad-sugulased.

MARTIN METS

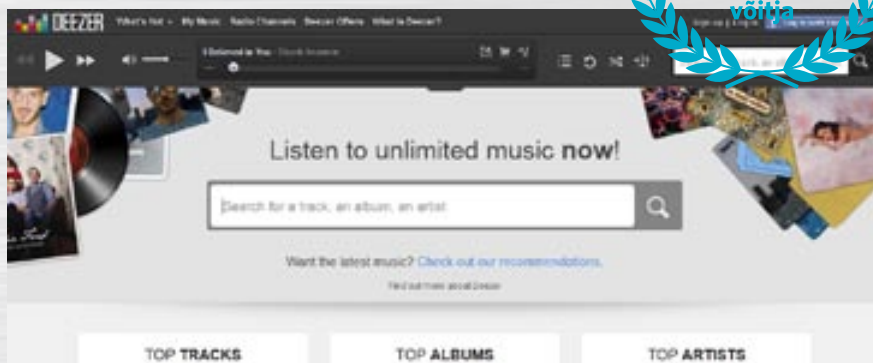
Kasuta üksnes koos Facebookiga

Deezer on Prantsuse muusikateenus, mille ülesehitus on esmapilgul üsna keeruline. Registreerumata saab kuulata üksnes 30sekundilisi klippe, kuid registreerudes kaob see piirang ära. Aga ... registreeruda saab üksnes Facebooki kontoga. Muidugi tahab see ka kõigile teistele seal teada anda, mida sa kuula ja keda tunned, kuid seda kõike saab ikka õnneks välja lülitada.

Esimesed 15 päeva on tasuta, kuid pärast seda saad kuulata tasuta kuus üksnes viie tunni jagu muusikat. Kui tahad aga kuulata piiramatul hulgal muusikat ja seda ilma reklaamideta (mis Deezeri puhul nii väga ei häiri nagu Groovesharki puhul), siis tuleb kuus kulutada 3,49 eurot. 6.99 eest saab Deezerit kasutada ka nutitefonis, kusjuures olemas on rakendused pea kõikidele seadmetele.

Deezeri lugudevalik on esinduslik ja võrdeldav Groovesharki omaga, oma sõnade järge saab valida 18 miljoni loo vahel ja ilma vaevali leiba ka üsna haruldasi esitajaid. Lugude laadimine käib kiiresti ja viivitusi me siin ei kohanud. Helikvaliteet natuke kõigub, kuid sarnaselt Groovesharkiga on enamik lugusid

www.deezer.com

320 kbps MP3-vormingus.

Muusikamängija on pealtnäha lihtne ja minimalistlik, hea suure loolustusnupuga ja olemas on ka kiirklahvid. Selle lihtsuse taha on aga peidetud mitte üksnes esitajanimekirjad, vaid lausa võimalus lugusid ise aktiiv-

selt kokku miksida. Seda on lihtne kasutada ja näiteks väiksemal peol võib see olla päris tore vahend seltskonna lõbustamiseks.

Lisaks on Deezeris olemas raadiojaamad ja edetabelid, kui ise muusikat otsida ei viitsi. Huvitava lisana on Deezeriga võimalik, muidugi varem valitud lugusid, kuulata ka ilma võrguühendusega, kuid see eeldab kõige kallima (6,99 eurot) paketi olemasolu ja Google Chrome'i vastavat pluginat.

KOKKUVÕTE

Deezer on mugav ja kena, hea muusikavalikuga ja kiire muusikateenus, kuid registreeruda saab üksnes läbi Facebooki.

HINNE

Gruuviv hai reklaamtulede säras

Alguses olin üsna kindel, et Grooveshark tuleb esikohale, kuid test näitas midagi muud ja leppida tuli teise kohaga. Tegu on hea, kuid samas kaugeltki mitte täiusliku teenusega. Aga alustame algusest. Muusika kuulamiseks pole vaja registreeruda. Lihtsalt toksi sisse artisti nimi ja hakka kuulama. Lugude laadimine käib äärmiselt kiiresti ja nende valik on aukartust äratavalt suur, peavoolust leiab peaaegu kõike ja väga palju alternatiivsema kallakuga heliloomingut.

Väljanägemine on Groovesharkil nii ja naa ning oma osa on siin paratamatult sellel, et reklaamidega, millel on disainis prioriteet, tuleb kogu see pidu ka kinni maksta. Registreerudes ja kuus dollarit kuus makstes saab reklaamidest vabaks.

Muusikamängija on Groovesharkil asjalik, selles majandamine lihtne ja esimesest hetkest läbinisti arusaadav, kuigi mulle meeldiksid suuremad nupud, eelkõige loo alustamiseks ja pausiks. Samas, selleks on olemas ka kiirkäsu klaviatuuri. Esitajanimekirju teha ja neid salvastada on äärmiselt lihtne.

Groovesharki helikvaliteet on hea, kuid

www.grooveshark.com

mitte suurepärase. Enamik lugusid on 320 kbps MP3-vormingus. Vaikimisi on Grooveshark meil eesti keeles, kuid tõlge on üks suur äpardus. Otsingus antakse tänuväärset esitaja lood vastavalt nende populaarsusele, kuid albumites tuhnides võib mõne artisti puhul avastada kohutava segaduse. Võima-

lust muusikat ilma võrguühendusega kuulata ei ole.

Muidugi on Grooveshark veel palju enam: seal on raadiojaamad, tabelid ja kogukonnad; saad jagada kõike, mida kuulad ja teed, ning ka ise muusikat üles laadida. Loomulikult on olemas ka nutitelefoni rakendused, need on muuhulgas isegi BlackBerry'le, Symbianile ja WebOS-ile, ja neile muusika striimimine maksab 9 dollarit kuus.

KOKKUVÕTE

Grooveshark on laia valikuga ja kiire muusikateenus, kuigi arvesta, et tasuta kuulates upud reklaamidesse.

HINNE

Ainult hipsteritele

We Are Hunted on neile, kes tahavad kursis olla viimaste trendidega, kuigi jah, need trendid on osaliselt pörandaalusel või siis sellised, mis just hakkavad seal välja pressima ja populaarsemaks saama, kuid leidub ka puhas peavoolumuusikat.

Groovesharkist ja Deezerist eristab We Are Huntedit selgelt just nimelt lugude valik, sest esilehüljele tuuakse 99 lugu, mis We Are Hunted on suhtlusvõrgustikest, blogidest ja Spotify'ist üles korjanud ja pakub sulle kuulamiseks.

Muidugi, lugusid saab otsida ka eraldi ja neid kuulata, kuid see pole tehtud mugavaks ja see polegi päriselt We Are Huntedi mõte, seda tuleb tunnistada. Lisaks ei saa esituse nimekirja korruga lisada albumeid, vaid lugusid ikkagi ükshaaval.

Need 99 lugu pole kõik, mida sulle soovivatatakse, vaid valida on veel suure hulga eri muusikastiilide või põhimõtete järgi üles ehitatud edetabelite vahel, kus saab viimaste trendidega kursis olla. Lisaks saab veel lasta We Are Huntedit koostada just sulle sobiv *playlist* vastavalt sinu muusikaelistuse-

www.wearehunted.com

tele, kuid selleks on mõistlik siduda konto Facebookiga, et teenus seda kõige paremini teha saaks.

Registreeruda saab Facebooki ja Twitteriga, kuid õnneks vanamoelisel ka e-posti aadressi ja salasõnaga, ilma registreerumata muusikat kuulata ei saa. Muusikamängija

on vaikumisi väga minimalistlik ja väike, kuid saab tekitada selleks eraldi vidina, mis töötab märksa mugavamalt. Kui Grooveshark ja Deezer olid lugude laadimisega väga nobedad, siis We Are Hunted jääb neile selgelt alla, teinekord tuli loo algust oodata lausa 15-20 sekundit.

Olemas on rakendused nii Androidi kui ka iPhone'i/iPadi tarbeks ja lisaks saab We Are Huntedit siduda Spotify'ga, kuid sellest viimast oleme meie muidugi ilma.

KOKKUVÕTE

We Are Hunted on värske ja põneva muusika otsimiseks. Millegipärast on see teiste teenustega võrreldes tükk maad aeglasem.

HINNE

Kõrv puhkab, silmad karjuvad

Jango näeb välja nagu väga halb internetilehekül, mis oleks tehtud justkui kümme aastat või veelgi enam tagasi. Välimus on siiski petlik, sest Jango on täisväärtuslik muusikastrimimisteenus.

Muusikat saab hakata kuulama ilma registreerumata ja piiramatult koguses, kuid soovitatav on kohe registreeruda, et mitte saada pidevalt meeldetuletusi, et peaksid seda tegema.

Registreeruda saab nii Facebooki kontoga kui ka lihtsalt e-posti aadressiga. Mingit premium-kontot teha ja raha maksta ei saa, ainuke võimalus on muusikat kuulata koos reklaamidega.

Ja neid on tõesti palju, isegi Grooveshark kahvatab selle kõrval. Vahepeal tükivad reklaamid isegi muusika vahele. Kui konto Facebookiga siduda, siis lubatakse, et päevas lastakse üksnes üks helireklaam.

Erinevalt Groovesharkist pole võimalik muusikat kuulata albumite kaupa, nii et põhjuseid, miks eelistada Jangot, kui olemas on eespool nimetatud teenused, otseselt polegi.

Muusikamängija on jällegi lihtne, kuid

www.jango.com

playlist'ide tegemine on tülikas. Muusika laaditakse kiiresti ja kõrvale pakutakse ka kohe Youtube'ist selle loo (kui see on olemas) videot ja sarnaste lugude videoid.

Kui uut lugu kuulamiseks ei vali või esituse nimekirja tehtud pole, siis hakkab automaat-

selt mängima Jango valitud sarnase stiiliga lugu. Muusikavalik on eelkõige peavoolule pühendatud, olemas on alternatiivsemat kraami, kuid mõningad esitajad, mida veel Groovesharki või Deezeriga üles leiab, jäävad Jangoga kuulamata.

Helikvaliteet tundub nõksa kehvem kui eespool olevate teenuste pakutav. Rakendused on standardselt Androidi ja iPhone'i tarbeks.

KOKKUVÕTE

Ühelt poolt on Jango korralik muusikateenus, kuid teisalt on see segase ja aegunud disainiga ning tohtu hulga reklaamidega.

HINNE

Mis toimub pöranda all?

Jamendo on mõeldud muusikutele, kes saavad oma loomingut tutvustamiseks üles laadida, ja neile võib see teenus tegelikult tunduda päris praktiline ja mõnus.

Nagu arvata võib, siis muusikavalik eriti suur pole, avaküljel hõigatakse välja number 350 000 ja eelkõige leiab seal artiste, kellest sa kunagi midagi kuulnud pole. See pole muidugi tingimata halb, kui su eesmärgiks ongi oma muusikamaitse piiride nihutamine.

Erinevalt kõikidest teistest saitidest saab siit ka muusikat alla tömmata ja teenus on täielikult tasuta. See tähendab, et isegi tülikaid reklaame ei ole.

Registreerumine pole muusika nautimiseks kohustuslik, kuid kui on soov esitajamekirju meeles pidada, siis on mõttekas seda teha. Registreeruda saab nii läbi Facebooki nagu tänapäeval kombeks kui ka lihtsalt e-posti aadressiga.

Kuna muusika on Jamendos vähetuntud artistidelt, siis on otsingukast sama hästi kui kasutu ja sukelduda tuleb kõikvõimalikesse tabelitesse ja soovitusesse, mis antakse selal, kui sa juba mõnda esitajat kuulad.

www.jamendo.com

Tänuväärset palju on üles laaditud täispikk albumeid, mis tähendab, et kui juba leiad mõne endale meeldiva loo, siis saad seda ka edasi kuulata ja see kõik on tehtud mugavaks, ka terve albumi allasikutamine.

Muusikaleier sarnaneb Groovesharki omaga, kuigi vähemate võimalustega, ja nu-

puud on väiksed ning klaviatuurilt käske anda ei saa. Lood hakkavad kõlama meeldivalt kiiresti ja ootejärjekordi meil ei tekkinud.

Helikvaliteet on Jamendos kõikum (kasutatakse nii MP3- kui ka OGG Vorbise vormingut), kuigi enamasti hea – kõik on sellest, kui hea kvaliteediga lood on artistid ise raatsinud kuulamiseks üles laadida.

Nii et kui on soov tutvuda muusikaga, mida keegi sinu sõpradest ei tea, siis on Jamendo selleks hea koht.

KOKKUVÕTE

Jamendo on teenus, mida on kena vaadata ja kuulata, ja see on täiesti tasuta, kuid muusikavalik on siiski liiga omas nišis kinni.

HINNE

KOKKUVÕTE JA TULEMUSED

Kui tahad laias valikus ja piiramatus koguses muusikat striimida ilma segavate faktoriteta, näiteks värvilised ja vilkuvad ribareklaamid, siis on sul Eestis ilma trikitamata põhimõtteliselt valida Deezeri ja Groovesharki vahel ja ongi kõik.

Mõlemal juhul ei küsita su käest kuus just ülemäära palju raha ja natuke tahetakse veel peale saada, kui soovid muusikat edastada ka oma mobiilsetele nutiseadmetele. Nende kahe teenuse juures saad ka ilma probleemideta kuulata täispikki albumeid.

We Are Hunted on tasuta ja omapärase

suunitlusega ning võimalik, et paljudele sobib see üldse paremini kui kaks eelpool nimetatud teenust, eelkõige kui on eesmärk otsida just uut ja põnevat helikraami.

Uue, aga vähetuntud muusika otsimiseks on hea koht ka Jamendo, kuigi sealne muusikavalik on kõike muud kui lai. Jango on aga igatepidi tülikas, kuigi muusikat seal jagub, aga mitte albumite kaupa.

Muusika striimimiseks valikut nagu on, kuid ilmselgelt tahaks siiski enamat. Oleks juba aeg küll, et Rdio või Spotify kuulamiseks ei peaks mööda interneti nurgataguseid hiili-

ma, et kohale jõuda.

Kuigi nende ja veel paljude teiste sarnaste teenuste juures on võimalik kirja panna enda meiliaadressid lootuses, et sind ükskord teavitatakse, kui need teenused Eestis kättesaadavaks muutuvad, ei viita praegu realistlikult vaadates küll miski sellele, et see niipea juhtub. Seega, praegu tuleb leppida sellega, mis on kättesaadav.

Või siis kasutada "Kuidas" rubriigis asuvat pisikest õpetust ja proovida jalga saada mõne suure ja tasuta, kuigi üsna madala kuutasuga, USA muusikastriiimi teenuse ukse vahele.

VÕITJAD

1

Deezer

Deezer on mugav ja kena, hea muusikavalikuga ja kiire muusikateenus, kuid registreeruda saab üksnes läbi Facebooki.

2

Grooveshark

Grooveshark on laia valikuga ja kiire muusikateenus, kuigi pead arvestama, et tasuta kuulates upud reklaamidesse.

3

We Are Hunted

We Are Hunted on värske ja põneva muusika otsimiseks ning millegipärast on see võrreldes teiste teenustega tükk maad aeglasem.

Kuidas ...

valida uut kuvarit

Kuvar on arvutikomplektis üks küllaltki kulukas komponent ja seda me tavaliselt iga poole aasta tagant ei uuenda. Seega tasuks kuvari valikul eelnevalt uurida turuolukorda, kaardistada oma vajadused ning alles siis langetada otsus.

1

Mis on arvuti kasutamisel peamine eesmärk?

Kas on selleks lihtsalt veebis surfamine, vahel veidi kirjatööd ja mõni mäng meelelahutuseks? Või on plaanis ka fotosid ja videoid töödelda, trükimaterjale ette valmistada, CAD-programme kasutada? Esimesel juhul piisab tegelikult (eriti pisema ekraani korral) TN+Film (Twisted Nematic) paneeliga kuvarist, mille kiirus on hea, vaatenurkadega saab hakkama ja peasi: hind on soodsaim. Eelistada tuleks LED-taustvalgustusega kuvareid, sest nende värvid ja kontrastsus on paremad ning must on mustem.

2

Kui olulised on täpsed värvid?

Kui arvutiga tehakse ka värvitöötlust, siis tuleb nõu pidada rahakotiga, kuid TNist sel juhul enam ei piisa: moonutused on liialt suured, värvid muutuvad juba kergel vaatenurga muutusel ning suure ekraani korral on see juba väga häiriv. Ka on odavate kuvarite sisemine värvihaldus vaid kuuebitine ning toob kaasa kadusid ja moonutusi.

Parimaks värvi alal loetakse IPSi (In-Plane Switching) ning selle paljusid edasiarendusi: Super-IPS, Horizontal-IPS, Enhanced-IPS, Professional-IPS jt. Headeks alternatiivideks on ka PVA (Patterned Vertical Alignment), MVA (Multi-domain Vertical Alignment) ning uusimana aasta tagasi Samsungi poolt loodud PLS (Plane to Line Switching).

3

Kui suurt ekraani valida?

Siin on taas otsustamisel peamine rahakoti suurus. Hetkel on väikseimad kuvarid 18,5- või 19tollised ning need saab juba kätte vaid 72 euroga. Ent kui lisada 18 eurot, saame juba 22tollise, ning 127 euro eest võime koju tuua juba 23tollise Full HD kuvari. Tundub, et hetkel on hinna ja kvaliteedi suhte poolest optimaalne valik Full HD (1920 x 1080) eraldusvõimega 23-24tolline kuvar (24tollise eest tuleb taas vaid 13 eurot enam maksta võrreldes 23tollise kuvariga).

Odavaima 27tollise ekraani leiame vaid

196 euro eest, kuid nii suure ekraani puhul tuleb silmas pidada kahte olulist asja: nimelt on ekraan nii lai, et TN-paneeli kehva vaatenurga tõttu tekivad pildi servades moonutused, ning teiseks jääb odavamate 27tollise ekraanide jaoks Full HD lahjaks. Piksiruudud on liialt suured ja pilt n-ö karvane.

Paari meetri tagant saab filmi vaadata, aga nina vastu ekraani tööd teha pole enam meeldiv. Korralik eraldusvõime 27tollise jaoks oleks 2560 x 1440, aga hind kargab neil ka 650 euro kanti, mida pole just vähe. Suurimad kuvarid ühelt 30tollise ekraani ja 2560 x 1600 eraldusvõimega ning nende hinnad on juba suurusjärgus 1100 eurot. Kui aga oled sellise ekraani mugavustega harjunud, ei taha kohe kuidagi enam pisema ekraani taha istuda.

4

Kas me vajame lisamugavusi?

Kui vaatame kuvari parameetreid, siis leiame sealt selliseid termineid nagu HAS, Tilt, Swivel, Pivot, VESA jne. HAS on Height Adjustable Stand ehk muudetava kõrgusega jalg ja võimaldab tavaliselt 8-12 cm ulatuses ekraani kõrgust reguleerida. Tilt on ekraani kallutatavus vertikaalasendi suhtes, taas ergonoomsuse huvides, Swivel on ekraani pööratavus ümber püsttelje vasakule-paremale ning Pivot tähendab, et kuvarit saab keerata 90° püstasendisse. Paljudele disaineritele meeldib oma postereid või plakateid normaalkujul vaadata.

VESA on üldine videoelektronika standardite kogum, kuvari kirjelduses viidatakse tegelikult VESA-montaažile ehk võimalusele eemaldada kuvarilt jalg ja kasutada standardset lisavarustusena ostetavat seinamontaažikomplekti, kas n-ö maalina seinal või liikuva kinnisega.

5

Kui eredat kuvarit on mul vaja?

Sageli tüsatakse ostjat numbritega, sest teadmatusest ostetakse „arve“. Enamjaolt on kuvari erksus, mida ka luminantsiks nimetatakse, vahemikus 250-350 nitti (cd/m², kandelat ruutmeetri-

le), mida on enam kui küll. Kuna LCD-ekraanidel on musta hästi mustaks saamine keerukas ja kallis, siis selleks, et kontrastsuse (heledaima osa jagatis tumedaimaga) numbrit suuremana näidata, aetakse nitte üles – olen näinud ka 400+ ekraane. Sellise eralduse taga pikemat aega töötamine sööb silmad peast. Kui aga krutite eralduse alla nt 200 peale, pole teil enam lubatud kontrastsusest jälgegi. Kui teil on plaan kasutada kuvarit ka teleri asendajana, siis sel puhul ei tee 300+ nitti paha ja eraldusest piisab ka paari meetri kauguselt vaatamiseks.

6

Millist reaktsooniaega ma vajan?

Taas reklaamitakse TN-paneeli 1-2 ms reaktsooniaegadega (response time), kuid see on saavutatud vaid n-ö eritrikide abil ja kui ausalt öelda, siis omal ajal sobisid juba kõik alla 10-12 ms paneelid ka mängimiseks ning kiire filmi vaatamiseks. Seega ei tasu karta väärrika S-IPS paneeli 5-8 ms reaktsooniaega. Kvaliteetokraanide keerukam paneelitehnoloogia ei võimalda lihtsalt kahte head korraga: tippasemel värve ja suuri vaatenurki ning ülimadalat reaktsooniaega.

Üheks oluliseks parameetrik on kuvaritel ka nn Input Lag ehk sisendviivitus. Seda tavaliselt parameetrites välja ei tooda, kuid asjatundjate veebilehtedelt leiab seda infot hulgaliselt. Just see „lag“ teebki sageli mõne spetsifikatsioonides ülikiire reaktsooniajaga kuvarist tõelise teo, kus pildil on varikujutised (nn ghosting).

Uuri, kes on kuvari paneeli tootja, sest Apple Cinema Display paneeli saab osta ka märksa odavamalt

7 Kes on tegelik tootja?
Uurige järele, kes on paneeli tootnud, nt veebilehelt <http://tftcentral.co.uk>. Kuvaritootjaid on lugematu arv, aga LCD-paneele valmistavad firmad võib kahe käe sõrmedel kokku lugeda. Loomulikult pole ainult paneel määrav, kuid see on kuvaril sama nagu autol mootor.

Sageli leiame ühe ja sama paneeli kahe hinda poolest vägagi erineva kuvari seest ja see aitab kuvari ostu paremini läbi kaaluda. Näiteks väga kallistes 30tollistes kuvarites Apple CinemaDisplay ja Dell U3011 on sama LG Display tipppaneel, kuid hinnavahe on päris suur ja seda Delli kasuks.

VEIKO TAMM

KIIRKURSUS

Kuidas ...

Eestis USA muusikastriiimisteenuseid kasutada

1 Milleks üldse?

Palju on muusikastriiimimise ja muid sarnaseid teenuseid, mida Eestis ametlikult kasutada ei saa. Selleks, et seda teha, tuleks enda IP-aadress võltsida USA omaks. Pärast seda on üsna tõenäoline, et teenus on nõus ka meie raha vastu võtma, sest üldjuhul ei ole krediitkaart, mis on välja antud siin maailmanurgas, üldse mingiks probleemiks.

2 Võltsi IP-d

Mine näiteks lehele www.usawebproxy.com (või kasuta mõnda muud, sisestades otsingukasti sõnad "USA web proxy") ja sisesta mõne soovitava teenuse veebiaadress. Mine lehele, tee endale antud teenuse juures kasutaja, tõenäoliselt pannakse sulle juba automaatselt juurde märged, et sa asud USAs. Tee konto ja edaspidi paljusid teenuseid enam ei huvita, kustkohast sa sisse logid, sest ameeriklased, kes näiteks Eestis reisivad, saavad ikkagi Rdiot kuulata. Eks selle kõigega kaasneb hulk katsetamist ja kõik ei pruugi esimesel korral õnnestuda.

3 Kinnita läbi võltsija

Kui tuleb kinnituskiri, lase see samamoodi IP-võltsijast läbi. Kõikidest teenustest ei pruugi niimoodi mööda saada, aga tõenäosus, et saad hakata inimese moodi ja ja mõistliku hinnaga teenuseid kasutama, on suur.

MARTIN METS

Kuidas ...

kasutada Gmaili klaviatuurilt

Hiirega töötamine on kiire, kuid kui sa ei pea käsi klaviatuurilt tõstma, siis käib kirjade kirjutamine ja saatmine veelgi kärmemalt. Anname ülevaate, kuidas kasutada Gmaili veelgi kiiremini ja millised on klaviatuuril levinumad otseteed, mida Gmailis kasutada saab.

Enne kui hakkad seda õpetust kasutama, kontrolli, et klaviatuuri otseteed on sisse lülitatud. Selleks vajuta Gmailis sätete ikoonile (Settings) ja otsi üles rida Keyboard shortcuts ning veendu, et klaviatuuri otseteed oleks lubatud. Nüüd võid hakata katsetama.

Otseteede nimekiri

Otsetee	Käsk	Mis juhtub?
C	Koosta kiri	Lubab sul koostada uut kirja. Shift + C loob uue kirja uues aknas.
/	Otsing	Kursor liigub otsinguväljale.
K	Liigu uue vestluse juurde	Viib kursori kõige värskema vestluse juurde.
J	Liigu vana vestluse juurde	Viib kursori kõige vanema vestluse juurde.
N	Järgmine kiri	Kursor liigub järgmise kirja juurde. Vajutades Enterit saab kirja suurelt ekraanile.
p	Eelmine kiri	Kursor liigub eelmise kirja juurde. Vajutades Enterit saab kirja suurelt ekraanile.
O või Enter	Ava	Avab vestluse. Samuti laiendab või kitsendab akent, kui oled vestlusvaates.
U	Tagasi vestlusnimekirja juurde	Värskendab lehekülge ja viib sind tagasi sisendkausta või vestluste nimekirja juurde.
E	Arhiveeri	Arhiveerib vestluse.
X	Vali vestlus	Automaatselt valib ja märgib vestluse, et saaksid seda arhiveerida, sildistada jne.
S	Tähista tähega kiri või vestlus	Lisab või eemaldab vestluselt tähekesed.
+	Märgi tähtsana	Märgista tähtsad kirjad (Priority Inbox).
-	Tühista tähtsana märgitu	Märgista mittetähtsad kirjad (Priority Inbox).
!	Märgista spämmina	Märgib kirja spämmina ja kustutab selle.
R	Vasta	Vasta kirja saatjale. Shift + R avab kirjale vastamiseks uue akna.
A	Vasta kõigile	Vasta kõigile kirjas märgitud aadressaatidele. Shift + A avab selleks uue akna.
F	Edasta	Edasta kiri soovitud saajale. Shift + F teeb seda uues aknas.
ESC	Välju sisestusväljalt	Viib kursori ära hetkel aktiivselt sisestusväljalt.
Ctrl + S	Salvesta	Salvestab kirjutatud kirja hilisemaks saatmiseks.
#	Kustuta	Liigutab antud vestluse prügikasti.
L	Sildista	Avab sildistamismenüü vestluse sildistamiseks.

Otsetee	Käsk	Mis juhtub?
V	Liiguta	Liigutab vestluse sisendkaustast soovitud sildi alla, spämmi alla või prügikasti.
Shift + I	Märgi loetuks	Märgib kirja loetuks ja liigub järgmise kirja juurde.
Shift + U	Märgi mitteloetuks	Märgib kirja mitteloetuks, et seda järgmine kord lihtsalt leida.
Z	Tühista viimane tegevus	Tühistab viimase tegevuse, kui see on võimalik.
Q	Vii kursor vestlusse	Viib kursori vestlusaknasse.
Ctrl + nool alla	Vestluse valikud	Vestlusaknas avab vestluse valikute menüü.
?	Klaviatuuri otseteede abi	Kuvab klaviatuuri otseteede abimenüü.
.	Näita rohkem tegevusi	Avab lisategevuse rippmenüü.
Tab + Enter	Saada kiri	Saadab kirja.
Y + O	Arhiveeri ja järgmine	Arhiveerib vestluse ja liigub järgmise juurde.
G + A	Kõikide kirjade juurde	Viib sind kõikide kirjade juurde, kus on kõik kirjad, mida sa oled kunagi saatnud või saanud.
G + S	Tähega märgitute juurde	Viib sind kõikide tähega märgitud kirjade juurde.
G + C	Kontaktidesse	Avab kontaktide nimekirja.
G + D	Salvestatud kirjade juurde	Viib sind salvestatud ja pooleli kirjade juurde.
G + L	Mine sildistatud kirjade juurde	Viib sind sildistatud kirjade otsingusse.
G + I	Sisendkausta	Viib sind tagasi sisendkausta.
G + T	Saadetud kirjade kasuta	Viib saadetud kirjade kausta.
* + A	Vali kõik kirjad	Valib kõik kirjad.
* + N	Tühista valik	Tühistab kõikide kirjade valiku.
* + R	Vali loetud kirjad	Valib kirjad, mida sa oled lugenud.
* + U	Vali mitteloetud kirjad	Valib kirjad, mida sa pole lugenud.
* + S	Vali tähega märgistatud	Valib kirjad, mis on tähega märgistatud.
* + T	Vali tähega mittemärgistatud	Valib kirjad, mis pole tähega märgistatud.

[digi] nüüd ka iPadis
Lae alla
rakendustepoest!

Kiirem, soodsam, mugavam!

Kuidas...

teha panoraampilti

Panoraampilt on parim võimalus püüda jäädvustada seda, mis tavaliselt kaadrisse ei mahu. Panoraam loob hoopis teistsuguse tunde kui lihtsalt lainurgaga tehtud pilt. Panoraampiltide tegemine on lihtsam, kui sa arvad. Sul on vaja suvalist kaamerat ja arvutit.

1

Mis on panoraampilt?

Panoraampilt on pilt, mis on laiem kui tavapärase formaadis foto ja mahutab seetõttu kaadrisse rohkem inimesi, maastikku, linnavaadet, kartulivagusid või mida iganes muud, mida tahaksid pildile püüda. Panoraampilt aga ei pea olema tingimata üldse tehtud loodusest või kaunist linnavaadetest, panoraampilti saab väga edukalt teha ka sisevaadetest.

2

Panoraamid on lahedad

Kindlasti torkab esimese asjana panoraampilte vaadates silma see, et „aga seda ei saa ju printida!“. Jah, tavapärasele fotopaberile ei saa tõesti, aga alati on võimalik tellida erilahendus ja printida panoraame nii paberile kui lõuendile. See on küll kallim kui lihtsalt suurte fotode printimine, aga see-eest mõjub panoraam ka hoopis tugevamalt kui tavaline pilt. Panoraami puhul on pea 100% garanteeritud, et inimesed mitte ainult ei vaata seda ahhetades, vaid tulevad ka küsima, et kuidas sellist pilti teha saab, arvates, et selleks on kindlasti vaja kallist tehnikat.

Isegi siis, kui sa ei kavatse panoraami väljaprintida, saab hea kvaliteediga panoraam-

pilti kasutada näiteks veebikujunduses või trükiste kujunduses, kus saab pildi sujuvalt jooksma panna üle mitme lehe. Tavaliste fotodega on see probleem, et kuigi nad laiuse poolest sobiksid täitma mitut lehekülge, siis selgub niipea, kui pilt piisavalt kitsaks lõigata, et niimoodi tuleb välja kadreerida ka pildi head osad. Panoraamiga seda muret ei ole, sest see on kohe algusest peale tehtud suure ulatuse jaoks.

3

See on imelihtne!

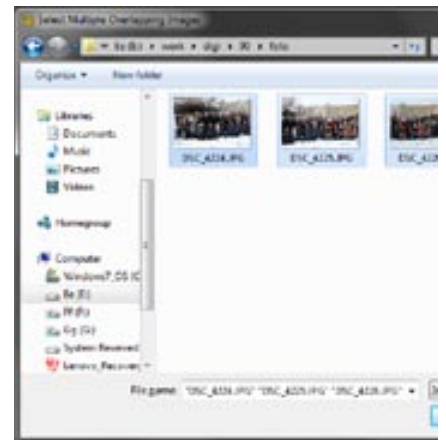
Panoraampildi tegemine on väga lihtne. Selleks ei ole vaja profivaraustust, vastupidi, seda võib teha praktiliselt iga seebikarbiga või isegi mobiiltelefoniga. Kui sul on olemas seadeldis, mis pilti teeb, ja arvuti, siis on sul olemas kõik vajalik panoraampiltide tegemiseks.

4

Kasuta kaamera enda võimalusi

Mõnele digikaameratele ja mobiiltelefonide kaameratele on panoraamvõtte võimalus juba sisse ehitatud. Kõikidele aga ei ole, näiteks peegelkaamerast seda otsida ei tasu, see on reeglina pigem kompaktkamerate võimaluste nimekir-

jas. Tavaliselt toimib see ühel moel kahest: kas pildi kaupa või ühe võttega. Pildi kaupa pildistades palub kaamera teha mitu pilti järjest, nihutades iga kord kaamerat ekraanil näidatud ulatuses. Ühe võttega panoraami pildistades alustad salvestamist ja keerad kaamerat seni, kuni see ütleb sulle, et aitab küll, pilt on valmis. See viimane on kõige levinum moodus ja kui sinu kaameral see on, siis palju õnne, sul pole vaja siit edasi lugeda.

5 Pildi kaupa kokkukleepimine

Traditsiooniline ja ehk isegi eelistatud panoraamide tegemise viis on teha ise fotod, millest panoraam pärast kokku pannakse. Nii saad täpse kontrolli iga panoraami osa üle ning otsustad ise, kui suure panoraami sa teed. Sulle jääb ka võimalus pärast ise vajadusel kaadri kaupa kriitilised kohad „üle plaasterdada“.

Kleepimistehnika on lihtne: tee soovitud vaatest järjestikku pilte, mis kadreeringult kulgevad teineteisega kõrvuti, osaliselt kattudes. Seejärel laadi need arvutisse ja lase selleks mõeldud rakendusel need automaatselt kokku sulatada. Nii lihtne ongi!

6 Lukusta säri!

Asudes ise panoraami jaoks pilte tegema, tuleb meeles pidada mõningaid näpunäiteid. Üks olulisemaid neist on lukustada kaamera säri või luua võimalikult ühtlased valgustingimused. Panoraamiga on see probleem, et eriti looduses pildistades võib ühte kaadrisse sattuda näiteks päike või hele taevas, aga teise hoopis suurt osa täitev metsatukk. Selle

tulemusena muudab kaamera automaatselt säri ja pildid tulevad ebaühtlase värviesitusega. Kokku pannes hakkavad toonivahed mägima ja lõpptulemus on ebaühtlane või isegi ebaloomulik.

Seega lukusta säri kas enam-vähem keskmise või kõige iseloomulikuma kaadri järgi, mis peaks kindlasti pildil hea välja nägema, või sea kaamera sootuks manuaalrežiimile. Kui sa seda ei oska või su kaamera seda ei võimalda, siis vali pildistamiseks aeg või koht, kus valgustingimused on sinu soovitud panoraami ulatuses ühtlased.

7 Määra värvustasakaal!

Täpselt nagu on lood säriga, on ka värvustasakaaluga. Kui panoraam on väga lai ja kaadrisse satub erineva valgustingimusega kohti, võib kaamera automaatne värvustasakaal mõned kaadrid teistest soojemaks või külmemaks teha. Hiljem on neid väga raske ühtlaseks saada. Seepärast on parem värvustasakaal fikseerida, isegi kui see pole kaadri jaoks ideaalne. Pärast on hulga lihtsam suurt ühtlaselt vale värvustasakaaluga pilti parandada kui üritada kümnel pildil värve ükshaaval klappima saada.

8 Kaadrid peavad servast kattuma

Järjest pildistades pildista nii, et iga järgmine kaader haaraks ka osa eelmise kaadri servast. Mida rohkem, seda parem, veerand kuni kolmandik kattuvust on väga hea. Servakaadritele, ehk seeria esimesele ja viimasele jäta varu ka välismisse serva. See on vajalik selleks, et vältida kaadri servadesse tekkivaid objektiiv moonutusi. Keskmiste piltide puhul, mis servapidi üksteise peale laotakse, ei torka see silma, aga äärmise puhul ei õnnestu seda varjata.

9 Hoia kaamera samal tasandil

Kõige parem on panoraami pildistada statiivilt, kuid kui seda võtta pole, siis katsu kaamera hoida horisontaalselt iga kaadri jaoks samal kõrgusel ning võimalikult horisontaalne. Niipea kui mõni kaader on tehtud viltuse kaameraga, peab seda pärast panoraami jaoks pöörama, aga see tekitab kohe panoraami kõrgusse sisse lüngad, mis tuleb pärast välja kärpida. See vähendab panoraami kasulikku kõrgust.

10 Suumi sisse

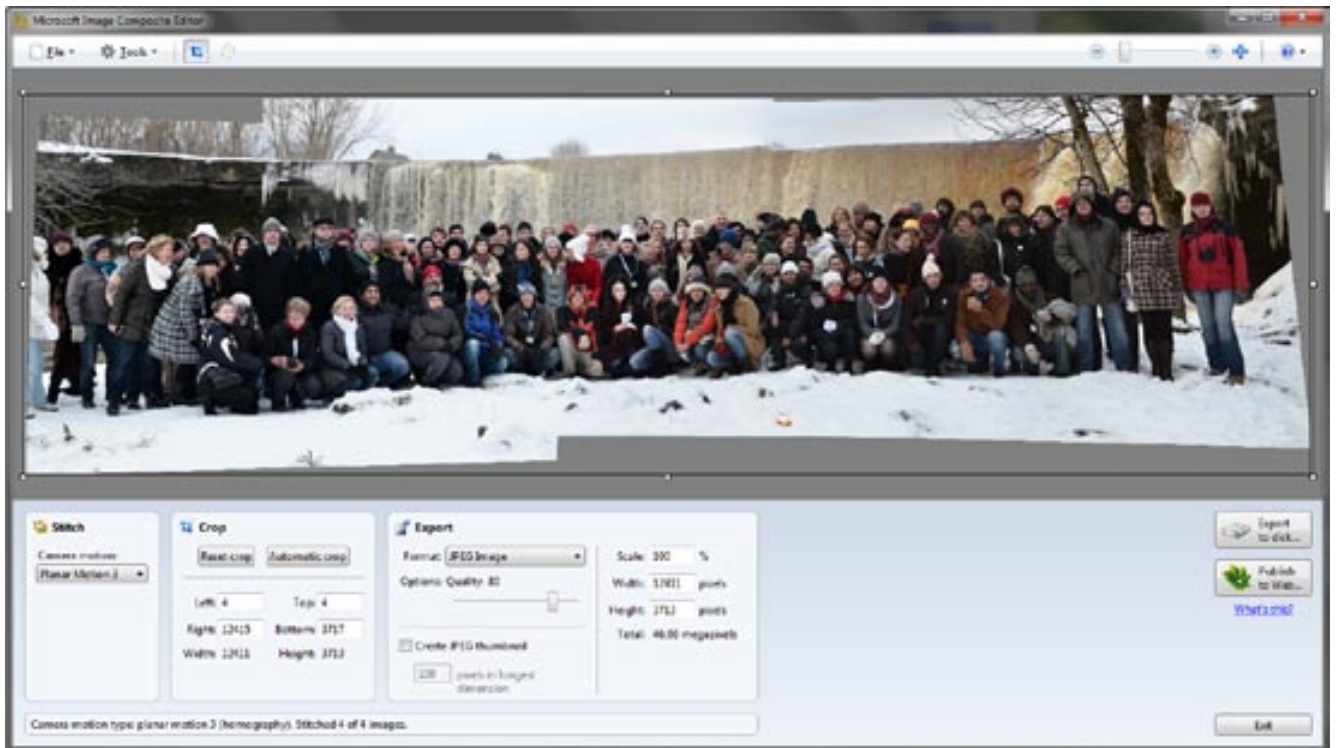
Ära pildista objektiivi kõige laiemal fookuskaugusega, sest see võib tekitada pildi nurkade tumenemist. Eraldi pildi puhul see ei sega, kuid kui selliseid pilte mitu tükki kõrvuti panna, siis jääb see näha. Lainurgaga pildistada pole vaja, sest sa saavutad pildi laiuse ju muul moel. Mida vähem moonutusi, seda parem. Hoia suum iga kaadri jaoks sama.

11 Pildista kiiresti

Mõtles panoraami ulatus varem peas valmis ja pildista seejärel nii kiiresti kui saad. Vastasel juhul võib loodust pildistades taevas kas rohkem või, vastupidi, vähem pilve minna ning valgustingimused muutuvad drastiliselt. See lööb kõik sassi, eriti siis, kui oled varem kohusetundlikult säri lukustanud või pildistad manuaalrežiimil.

Inimesi pildistades on kiirus samuti oluline, sest kui sa ühe pildi jaoks saad nad veel paigale seisma ja ühes suunas vaatama, siis panoraami tarbeks pildistamise ajal kipuvad nad rahmeldama, arvates, et kui kaamera nende poole suunatud pole, siis võivad nad liigutada. Selle tulemusena võivad võtmeisikud, kes on kahe kaadri vahelisel alal, muuta kahe kaadri vahel oma asendit, mis tekitab

Kõik pildistamisel tehtud vead torkavad siin kohe silma. Käsi on kaamerat hoides liikunud ja kaadrid on tehtud erinevalt kõrguselt.

pildi kokkuleepimisel probleemi.

12 ICE kleebib kokku
Laadi Microsofti veebist alla rakendus Image Composite Editor: research.microsoft.com/en-us/um/redmond/groups/ivm/ice/. Võid ka otsingusse tippida lihtsalt „Microsoft ICE“ ja leiad õige lehe üles. Laadi rakendus alla ja installeeri.

Panoraami loomiseks klõpsa menüüs File käsku New Panorama. Seal on ka käsk New Structured Panorama, see on mõeldud piltide jaoks, kus sul pole mitte ainult horisontaalselt üks, vaid mitu rida. Vali ettevalmistatud pildid välja ja edasine toimub juba täiesti automaatselt. Sõltuvalt sinu arvuti kiirusest ja piltide suuruselt ja hulgast müdistab arvuti nüüd paarikümmend sekundit kuni paar minutit ja pakub välja esialgse lahenduse.

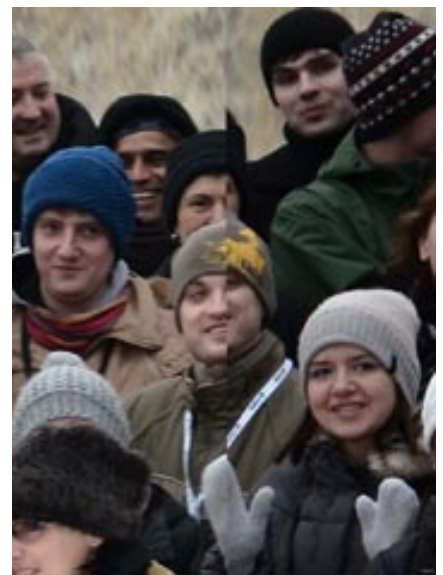
13 Korrigeeri ebakohti
Arvata on, et esimese korraga ideaalset tulemust ei saavuta. Nüüd on näha kõik, mida sa üksikaadrite salvestamisel valesti tegid. Erineval kõrgusel või erineva kaldenurga all tehtud pildid torkavad selgelt silma. Pildid pannakse kokku ühiste osade alusel, seega võib mõne pildi ülemine või alumine serv olla teistest kõrgemal või madalamal. Seda ei paranda sa enam mingi nipiga ja tervikpildi pead sa kärpima lühima serva järgi. Nüüd saad aru, miks sa oleksid pidanud kaamerat pildistamise ajal ühtlasemalt liigutama, eks?

Parima tulemuse saamiseks proovi jaotises Stich rippmenüü Camera motion valikuid. Valik Automatic Crop lõikab pildi nii suureks, kui see võimalik on, ent sa võid alati kärpi-

misraami ka käsitsi nihutada.

14 Salvesta
Salvestamiseks vali jaotises Export sobiv vorming ja klõpsa nuppu Export to disk. Peale standardse JPG-vormingu saad sa pildi salvestada ka Photoshopi PSD-vormingus, kus aluspildiks on kokkupandud panoraam ja kihtideks eraldi pildid. Nii saad üle kontrollida, kui hästi või halvasti on automaatika oma tööd teinud. Hoiatus: taolised PSD-failid võivad olla üsna suured. Siin lehel nähtava pildi viiest kihist koosnev PSD-faili maht oli 265 MB ja see on tegelikult ju alles üsna väike panoraam.

15 Maast leitud detailsus
Panoraam ongi valmis. Nagu näha, on sinu ülesandeks ainult korralikud lähtepildid teha, kõige muu eest hoolitseb tark rakendus. Kõige toreدام taolise panoraami tegemise juures on aga see, et niimoodi suurendad hoobilt pildi detailsust. Siin nähtav pilt on 34megapiksiline, kuigi selle tegemiseks kasutatud kaamera oli vaid 16megapiksiline. Sama suurt detailsust ei oleks vaid ühte pilti tehes ja seda kärpides mitte kuidagi olnud võimalik saavutada.

Ega muud kui kaamera kotti ja õue panoraame pildistama!

SVEN VAHAR

Kuidas ...

telefonist serverit teha?

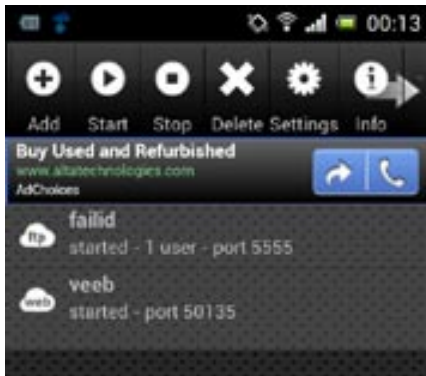
Androidiga telefon on ju sisuliselt väike arvuti ja nagu arvutist saab teha koduserveri, saab seda teha ka telefonist. See on lihtne, see ei vaja eriteadmisi ja selleks kulub umbes viis minutit. Rakenda vana kasutult seisev nutitelefoni kodu või kontori võrgus tööle!

1

Milleks see kasulik on?

Sellest on kasu siis, kui sul on tarvis ajutiselt võrgu peal failid kättesaadavaks teha, aga sa näiteks ei saa seda arvuti kaudu teha. Teatud olukorras võib olla palju lihtsam hoida faile telefonis kui mälupeal, sest võõras kohas ei pruugi olla sul võimalik arvutisse mälupeala ühendada ja pealegi saab mälupealga faile kopeerida ainult üks arvuti korraga. Väga mõnus on sellisel puhul telefonis korraks FTP-server tööle panna ja kõigile soovijatele failid selle kaudu kätte anda.

Teine olukord, kus telefonis töötavast veebiserverist kasu on, on näiteks esitluste tegemine. HTML-vormingus esitlused või ettekanded võib teha koosolekul või ettekande ajal võrgus otse kõigile huvilistele kättesaadavaks, et nad saaksid materjale igaüks oma arvutist vaadata.

2

Installi Servers Ultimate

Rakendusi, mis võimaldavad telefonis veebi- või muud serverit tööle panna, on mitmeid, kuid vähesed neist on nii rikkaliku teenuste valikuga nagu Servers Ultimate. Leia see rakendus Google Play veebipoest ja installeeri. Installitud ja käivitatud rakendus jääb taustal tööle ja selle saab igal ajal aktiveerida telefoni teatisel alal rakenduse ikooni puudutamisel.

Teenuste lisamiseks vajuta Servers Ultimate'i avakuval üleväljal tööriistaribal nuppu Add ja vali loetelust sobiv server. Tasuta versioon lubab korraga aktiivsena hoida vaid ainult kahte teenust. Kui sa soovid neid korraga rohkem tööle panna, siis peab ostma rakenduse tasulise versiooni.

Serverite käivitamiseks peab telefon olema WiFi-võrgus ning teenused on kättesaadavad kõigile samas alamvõrgus olevatele

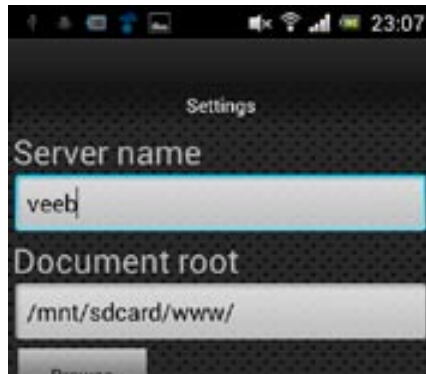
arvutitele, olgu need siis üle WiFi või kaabliühenduse.

3

Valmista ette kaustad

Põhimõtteliselt saad sa oma telefoni juurkausta nii FTP kui veebi kaudu kättesaadavaks teha, vaikimisi nii ongi, kuid turvalisuse huvides võiksid siiski tahta veebi- ja failiserveri jaoks teha eraldi kaustad, et võõrad näiteks sinu telefoni kaameraga salvestatud pilte sorima ei pääseks.

Kaustad on mõistlik varem kas telefonis mõne failihalduriga valmis teha või telefon arvutiga ühendada ja kaustad koos serverisse minevate failidega kaabli kaudu telefoni laadida.

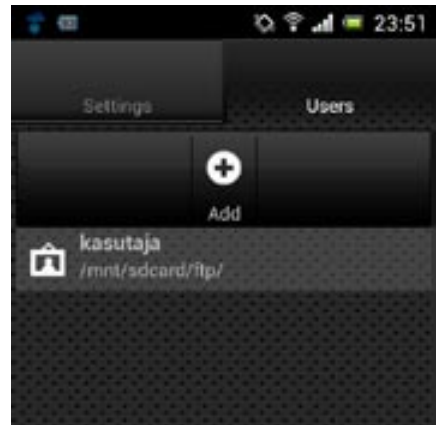

4

Veebiserveri seadistamine

Kui oled ülemise tööriistariba kaudu teenuse lisanud, vajuta sellele ja vali avanenud menüüst käsk Edit. Veebiserveri puhul on oluline määrata teenuse port, sest veebiserver vaikimisi porti 80 ilma juurkasutaja õigusteta kasutada ei saa ning isegi kui su telefonis on need olemas, siis see rakendus neid küsida ei oska. Teine oluline valik on Document root ehk veebifailide asukoht. Vali selleks eelnevalt loodud veebikaust.

Vaikimisi kuvab veebiserveri kaustade sisu faililoeteluna ja kui sa soovid, et ta kuvaks hoopis näiteks index.html-faili sisu, siis pead looma htaccess-faili. Puuduta vastavas jaotises nuppu Create/Edit ja tipi väljale Default index soovitatav failinimi. Seejärel vali väljal Apply settings to eelnevalt määratud veebikausta tee. Nüüd vajuta nuppu Set settings, mine tagasi, vasta jaatavalt küsimusele salvestamise kohta ja käivita rakendus avakuvalt.

5

FTP-serveri seadistamine

FTP-serveri jaoks on vaja samuti esmalt luua avakuvalt teenus ja määrata selle jaoks teenuse port ning ette näidata failide asukoht. Ent lisaks sellele pead looma ka vähemalt ühe kasutaja, kellel on teenust kasutajad sisse peavad logima. Avalikku ja anonüümset FTP-serverit teha ei saa. Vajuta FTP-teenuse seadistuskval vahakaarti Users ja lisa uus kasutaja. Kasutajale tuleb lisaks nimele ja paroolile määrata ka kodukaust, millesse ta sisselogimisel viiakse. Märkides ruudu Force to stay in document root, sulgeda sa kasutaja sellesse kausta. Ta saab sealte faile lugeda ja sinna salvestada, kui märgid ruudu Allow write access, kuid ta ei saa sealt kaustast väljapoolle piiluda.

6

Sirvi!

Veebi sirvimiseks ja failide kättesaamiseks on sul vaja teada serveri aadressi võrgus. Seda näed, kui vajutad avakuva tööriistaribal nuppu Info. Real WiFi IP on kirjas serveri aadress. Veebi-teenuse kasutamiseks peab nüüd brauserisse sisestama selle aadressi ja porti numbri. Näiteks võib serveri aadress välja näha selline: <http://192.168.1.101:50135>. Samamoodi saad sa teada ka FTP-teenuse numbri.

Pea ainult meele, et aktiivsed teenused kulutavad ka telefoni akut, seega peaks pikematel seanssideks telefoni kas kaabliga arvuti külge ühendama või laadijaga stepslisse panema. Ent isegi kogu aeg stepslis olev mobiiltelefon võtab ikkagi vähem voolu kui vana sülearvuti, mis sul praegu võib-olla koduvõrgus serveriks on.

SVEN VAHAR

Millist Windowsi valida?

? Uued arvutid tulevad kõik vist juba 64bitise Windowsiga, aga mul on plaanis osta kasutatud sülearvuti, millel on 32bitine Windows 7. Kas tänapäeval on üldse mõtet osta 32bitise Windowsiga sülearvutit või peaks ikka juba 64bitise poole vaatama? Kas mul on tingimata seda 64bitist vaja? Kats

D Rangelts võttes ei ole kodukasutajal tingimata vaja 64bitist Windowsit, sest kõiki vajalikke igapäevaseid toiminguid, sh ka mängida, saab 32bitise Windowsiga. Ent 64bitise Windowsi kasutamine ei teeks paha ja seda isegi siis, kui sul on kõik ainult 32bitised rakendused. Seda sellepärast, et 32bitine Windows oskab ainult kasutada umbes 3 GB operatiivmälu ja isegi kui sa arvutile mälu juurde ostad (praegu on mälu odav, tasub osta!), ei oska arvuti seda kasutada. Niipea kui võtad kasutusele mõne uuema mäluühenduse, näiteks otustad ikkagi osta endale professionaalse pil-di- või videotööstustarkvara, siis avastad õige pea, et suuremaid faile töödeldes saab mälu lihtsalt otsa. 64bitine Windows on tuleviku-kindlam valik ja kui kavatsed sama arvutit kasutada veel mõned head aastad, siis võiks kohe valida pigem juba 64bitise Windowsi ja näiteks 6 GB operatiivmälu. Hinnavahe ei ole suur, aga kasutusmugavuse vahe võib olla päris tuntuva.

Telefon unustab nimed ära

? Mu telefon ei tunne enam numbreid ära, veel hiljuti tundis, aga enam mitte. Käisin välismaal ja probleemid algasid pärast seda. Sissetulevate kõnede kohta näitab ainult numbrit, mitte nime. Telefoniraamatus on nimed ja õiged numbrid aga ikkagi alles, ainult et telefon ei oska justkui telefoniraamatust nimed välja lugeda. Piret

D Arvatavasti on konks selles, et välismaal käies muutsid riigi koodi kuvamise seadeid. Mõnedel telefonidel on võimalik sisse või välja lülitada riigi koodide või täisnumbrite kuvamist. Eesti numbritel näiteks on ees koodiks +372 ja helistada saad sa numbrile kas koos sellega või ilma selleta. Sissetuleva kõne puhul võib jaam edastada telefonile numbrit koos selle koodiga ja kui su telefon on seadistatud koode mitte kasutama, siis võibki number olla tundmatu, sest telefon ei oska koodiga numbrit ja ilma koodita numbrit üheks ja samaks arvata. Vaata telefoni seadistused üle. Üldiselt on kindlam juba sisestada kõik numbrid koos koodiga, nii on vähem segadust.

Kelle failid?

? Pärast Windowsi üleinalli ei saa enam osasid faile kustutada. Õigemini saab küll, aga on vaja ka-

ERITI HEA KÜSIMUS

Kuidas vahetada mälukaarti?

? Kui mul tuli telefoniga kaasa 2 GB Micro-SD-mälukaart, siis kui keerule on seda välja vahetada suurema vastu. Näiteks kui ma ostan 16 GB Micro-SD-mälukaardi ja kopeerin kõik sinna üle, siis kas seda telefoni pistes jäävad kõik asjad tööle? Rauno

D Jah, jäävad küll. Vähemalt see on Androidi juures hästi tehtud, et mälukaardi vahetamine ei too endaga kaasa asjatut sekeldamist ja rakenduste uuesti installimist. Kopeerimisel tuleb

ainult vaadata, et kopeeritud saaksid ikka kõik failid ja kaustad. Sinu operatsioonisüsteem ei pruugi näidata punktiga algavaid faile, aga neid võib kaardil olla vähemalt üks, nimelt .android_secure, kuid neid võib olla teisisi, mõne rakenduse tehtud.

Mälukaardi vahetamine suurema ja kiirema vastu võib anda mõnede rakenduste puhul tuntava kiiruse tõusu, eriti rakenduste puhul, mis hoiavad mälukaardil suuri andme faile või mis lausa ise on installitud mälukaardile.

setada administraatoriõigusi. Need failid salvestasin eelmise Windowsi installi ajal täpselt sama kasutajanimel, aga ikka näitab, nagu ei oleks need minu failid. Mis värk on? Mart

D Kasutajanimest ei piisa, Windows salvestab iga kasutaja kohta ära ka unikaalse tunnuskoode. Tõstes kõvaketta ühest arvutist teise või Windowsi üle installides võid sa tõesti komistada olukorra otsa, kus varem piiratud õigustes failide õigused automaatselt üle ei tule. Sellisel puhul pead sa selle faili või kausta õigusi muutama. Paremklopsa failil, vali käsk Properties, sealt vali vahekaart Security. Seal on näha kasutajad ja nende õigused. Seal peaks olema näha küsimärgiga rida, mis tähistab eelmise installatsiooni kasutajat. Klõpsa nuppu Edit ja kustuta vana kasutaja ära. Seejärel vali oma praegune kasutaja ja anna sellele vajalikud õigused alumisel väljal Permissions for Users. Pärast salvestamist on sul nüüd võimalus neid faile kustutada või muuta.

Salapärane teenus

? Tirisin uue Firefox, aga see küsib installimisel, et kas installida ka miskisugune Maintenance Manager. Ma linnukest selle valiku eest ära ei võtnud, aga mis see on ja kas oleks pidanud selle ikkagi ära keelama? Peeter

D Firefox kritiseeriti viimasel ajal palju just selle pärast, et selle värskendamine ei toimunud automaatselt nii, nagu see toimib Chrome'il, kus kasutaja ei pea muretsema selle pärast, et taibata alati värskemat turvaparakendustega versiooni installida. Nüüd on Firefoxil alates versioonist 14 ka see võimalus olemas ja selle eest hoolitseb just toosama Maintenance Manager. See on taustaprotsess, mis laadib automaatselt värskenduse alla ja installib. Kui see sulle ikkagi ei meeldi, siis saad selle välja lülitada, valides menüüst Options -> Options -> Advanced -> Security. Tühjenda märkeruut Use a background service ... ja taaskäivita Firefox.

Kuidas edastada videot kasutades mobiilset interneti 4G levialas

„Oma silm on kuningas“ on kõige sobivam vanasõna emotsioonide saamiseks ja nende vahendamiseks. Just nimelt kogeda emotsioone oma silmaga erinevatest kohtadest, ilma et oleks vaja asukohta vahetada. Väga tihti tuleb ju meil teha valikuid oma vaba aja kasutamise suhtes, sest kõikjale ei jõua ja mitmes kohas korraga olla ei ole füüsiliselt võimalik. Reaalselt pilti edastava tehnoloogia nn voogesitluse (*streaming*) populaarsus on jäänud vajaliku interneti ühenduse üleslaadimiskiiruse taha. 4G (LTE) mobiilne internet on selle takistuse kõrvaldanud ja nüüd saab väga lihtsate vahenditega edastada elavat pilti merelt, põllult, metsas jne. EMT 4G leviala katab täna juba enam kui 50% Eesti elanikkonnast.

Voogesitluseks vajaminevad seadmed

Tänases mitmekesisel digimaailmas pakutavate seadmete abil on võimalus igaühel suhteliselt lihtsalt vaadata pilti mitmest erinevast kohast ja kanalist.

Kvaliteetse video tegemiseks ja edastamiseks voogesitlusena on vajalik:

- videokaamera koos statiiviga
- sülearvuti või mingi muu seade pildi edastamiseks
- tarkvara voogesitluse suhtlemiseks serveriga nt Adobe Flash Media Live Encoder
- 4G (LTE) ruuter või modem koos SIM kaardiga
- voogesitluse serveri (streaming server) nt ustream konto

Tegemist on otse-eeetriga ja kõik jõuab muutmata kujul vaatajateni, mis omakorda võimaldab hoida kokku aega ja raha hilisema videotöötamise pealt. Näiteks ustream võimaldab kohe ka salvestada ning hiljem järele vaadata.

Soovitused kvaliteetse video tegemiseks ja edastamiseks

Soovitav on jälgida filmimisel teatud reegleid nt üldpilaan, siis ei pea kaamerat käes hoidma, liigutama või vaadatavat pilti suurendama. Välja valima kaamerale valguse tugevusest lähtuvalt parim asukohta, kuid vajadusel lisada valgustust juurde. Mitme kaamera ja mikserpuldi kasutamine tõstab otse-eetri kvaliteeti tunduvalt.

Antud lahendus toimib ka akutoitelt, aga seda ainult teatud aja jooksul ja soovitatav on omada tagavara toidet kas akude või kaabli näol.

Voogesitluse serveri puhul tasuks jälgida vaatajatele mõeldud ühenduse kiirust või vaatajate arvu limiiti, sest kui see ei vasta tegelikkusele kannatab otse-eetri kvaliteet.

HD vs SD pildi edastamise standardi valikul tuleks arvestada kasutajaga, sest

HD vajab oluliselt suuremat kiirust vaatajatele. EMT on koostöös oma partneritega edastanud otse-eeetrit kohtadest, kust seda oli enne teha võimatu. Sellel suvel edastati 10 päeva jooksul voogesitluse abil Pirita rannast mitmeid maailmaklassi purjelaua ja lohesurfi võistlusi, mida vaadati maailma eri paigust.

EMT Rullituuri etappidel on olnud otse-eetri ja järelvaatamise võimalused huvilistele Kunda, Mustvee ja Jüri rullimaratoniidelt.

4G modem
Huawei E392

Gildide sõjad uues kuues

Augustis sai stardipaugu haibitud MMO „Guild Wars 2”, järg aastal 2005 ilmunud mängule, mida müüdi nelja aastaga enam kui 6 miljonit koopiat. Mängu arendajaks on ka esimese osa looja ArenaNet, USA mängufirma, mis kuulub Lõuna-Korea NCsoftile.

Kogu „fännboide” suur kisa ja arutu kriitikavaba haip (nagu teatava näritud õuna omadel) hoidis mind mängust eemale, kuid olles [digi] mängumaaailma MMO-spets, ootas mind Gamestari antud kood ja [digi] soov sellest kiirelt ülevaadet saada. Tuleb tõdeda, et mäng pole üldse nii halb, nagu püüavad väita ta vastased ja vihkajad.

Kannatab mängida küll

Ei, vastupidi, MMO sõbrale (ja just nn *casual*-mängurile) on see meeldiv ajaviide, ent ei paku mingit MMO maailmarevolutsioonilist uuendust, ei miskit „nüüd on muude MMO-de lõpp, WoW on surnud jne” stiilis erakordset ja uut.

Ikka endine fantaasiamaailm, ikka rassistid ja klassid ja tasandid ja käsitöö, kauplemine ja kaklemine, mida on kordi ja kordi nähtud. Kuigi uuendusi siiski on ja ka GW mängumootorit on tublisti arendatud, eriti mis puudutab 3D-d ja Havoki füüsikamootorit, aga ka mängus tüüpiliste „*quest-hub*’ide” kadumist ja laia mänguplaani valikut.

Mängu tegevus toimub esimesest osast tuttavas maailmas Tyrias, aeg on nihutatud 250 aastat tulevikku. Mängija alustab, valides ühe viiest võimalikust ja erineva stardipiirkonnaga rassist: inimene, „GW Propheciesi” pärinev koerlik charr, „GW Eye of the Northist” pärit piibeleheneit-silik asura, põhjamaaine viiking norn ning GW2 eksklusiivne haldjalik sylvari.

Iga rass saab seejärel valida elukutse kaheksast, mis on jagatud armorklassidena kolmeks: kergturvisega skolaarid (elementalist, mesmerist ja nekromant), keskmise turvisega seiklejad (*ranger*, insener ja varas) ning rasketurvisega sõdurid (sõjamees ja valvur). Sõltuvalt klassist hakkavad sulle avanema uued oskused (skill), mille tarvis on kasutusel 10 *slot*’i:

Teaduslikult on tõestatud, et maaliliste mäetippudeta pole veel ühtegi MMOd tehtud.

Algajale MMO-sõbrale on „Guild Wars 2” meeldiv ajaviide, kuid see ei tee mingit maailmarevolutsiooni

esimesed viis on ründeoskused, kuues on ravisoskus, 7.–9. universaalsed oskused ja kümnes on eliit.

Kui esimesed kuus on kohe lahti, siis tagumised hakkavad avanema taseme te kasvu käigus. Oskuste arv ja nende erinev toime koos vastavate relvadega (korruga saab kasutada nagu ikka kas kahte ühekäe- või ühte kahekäerelva) on aga lai ja annab võimalusi erinevaid kombinatsioone kasutada. Korruga saab valmis panna kaks relvakombinatsiooni ning

neid ühe nupuvajutusega (koos vastavate *skill*’idega) ümber vahetada ka lahingu käigus. Küll aga saab mitte-*slot*’itud relva kotis olevaga asendada vaid lahingust väljas.

Ebastandardne värk

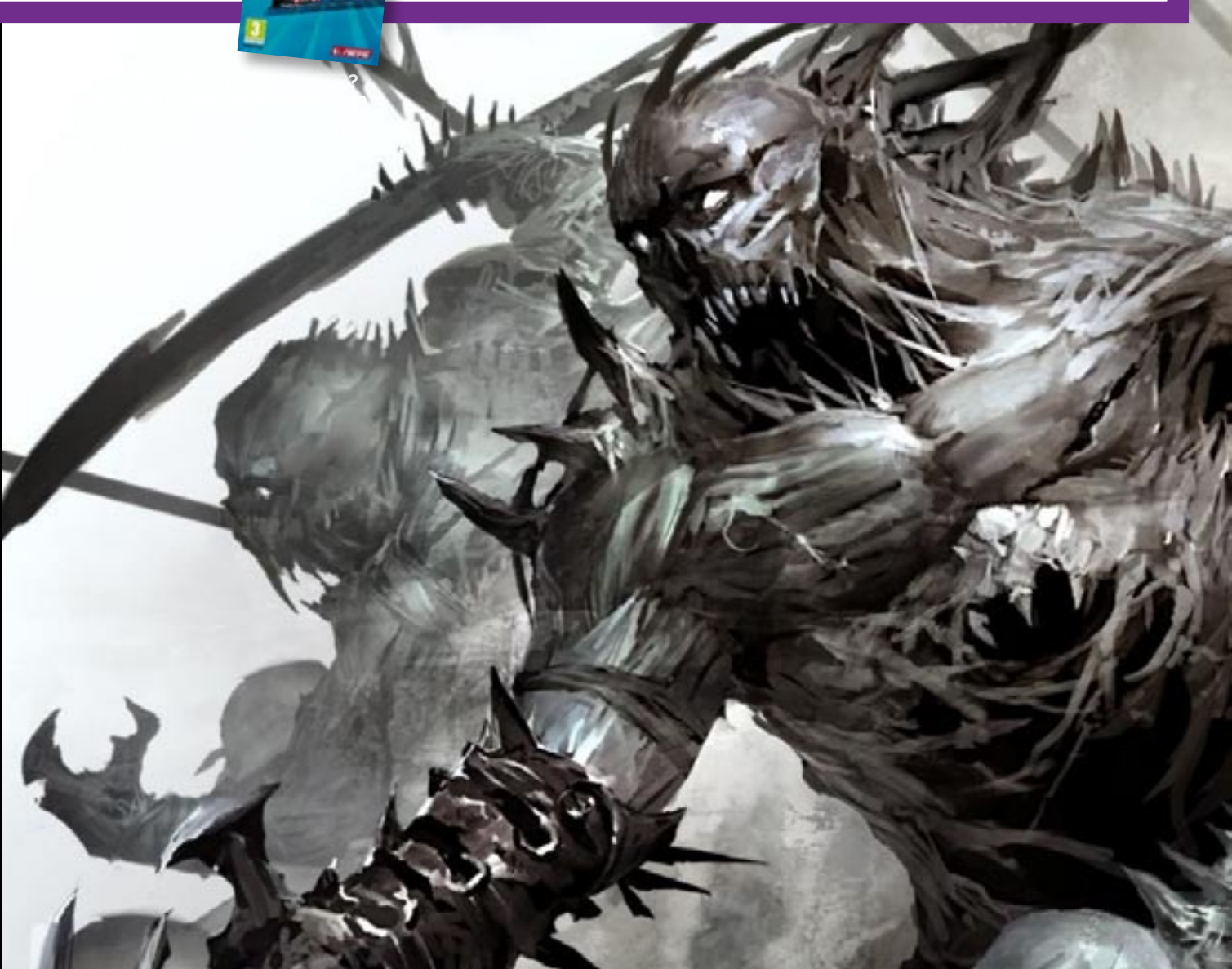
Kadunud on ülesanded tavalises mõttes, pole enam paljudest MMOdest standardiks saanud *quest-hub*’e (WoW, Rift, T.E.R.A jpt). Selle asemel on dünaamilised sündmused, mida võib lahendada mitmel eri viisil. Näiteks saabusin ühte pisemasse põhjamaisesse külla ja kohe lõi särama ülesanne (alles on nad ikkagi): aita külaelanikke! Aga käsk pole enam ühene nagu varem (tapa 10 rottit), vaid pakutakse mitmeid alternatiive.

Kel verejanu pakitsemas, võib asuda maha nootima küla ähvardavaid palhalasi või hoopiski tapma rahulikke, aga

Mis aastast on pärit kõige esimene vormel 1 arvutimäng?

Saada õige vastus enne 25. oktoobrit aadressile play@digi.ee ja võid võita Gamestari välja pandud arvutimängu „F1 2012“!

Mäng sobib, kui sulle meeldivad ...

„World of Warcraft“

„Lord of the Rings Online“

Portaalid teevad kaardilugemise lihtsaks.

MMO-võhikule näib „Guild Wars 2” nagu iga teine tänapäevane massirollikas.

tugevaid veislasliha hankimiseks. Kes aga rahumeelne, võib otsida ja tagasi tuua varastatud moonakotte, kaljudelt kurjamite loitsupilte maha pesta (kuigi siis tuleb jagu saada neid kaitsma jooksvatest kurjamatist) või hoopis lõbustada külalapsi nendega lumesõda mängides.

Arengupunkte annavad ka käsitöö ja maailma avastamine. Iga piirkond on täis maalilisi vaatepunkte või huvipunkte, mille leidmine pole raske – kõik on kaardil juba ette näidatud. Küll aga nõuab mõningateni jõudmine keerukat parkuurioskust. Kõrgel ukerdamine pole ohutu tegevus, erinevalt „The Secret Worldist” teeb kukkumine siin raskelt viga, veidigi kõrgemalt langedes oled küpse.

Valguskiirusel transport

Mingit kiirjooksu ega transportdivahendit mängus pole, kuid see-eest on kaart tihedalt täis portaale, mille avastamise järel saad suvalisest maailma punktist sinna piisatasu eest hüpata.

Selleks pole isegi portaali juurde vaja minna – avad vaid suure kaardi ja klikid soovitud portaali ja siuh oled seal. Sage li võis serverite ülekoormatuse tõttu jääda rippu n-ö vahemaailma: oled nagu kohal ja saad tegutseda, ent „päris” maailma järjekorra saabumine võib tulla alles mitme minuti pärast.

Mäng on B2P (Buy to Play) ehk ostad

50 euro eest mängu ja edasine kuumaks, mis MMOdel üsna tavaline, puudub. Küll on mängus aga Cash-Shop, milles pakutava ostmiseks saad pärisraha eest osta kalliskive, mida on aga võimalik vahetada ka mänguvaluutaks, kullaks ja vastupidi. Kui oled usin Kaevur-Mati ja toodad hulga kulda, saad sa poe kaupa ka kulda kalliskivideks vahetades osta, ent esialgu tundub see küll hullem *grind* kui konveieritöö.

Kaebused, et siin saab võitu osta, pole päris alusetud. Laod aga eurokuhja letti, vahetad need mängukullaks ja ostad oksjonilt teistelt parimad esemed, mida vaid saab. Asjade kasutamine on kindlalt tasemetes kinni, nii et liialt vara sa neid pihku ei saa. Ja ka hiljem, kui ikka oskused nirud, ei päästa ka kola – tappa saad ikka.

Mida paljud loevad puuduseks, on nn lõppmängu ja *raid*'ide puudumine. Aga üks ammenda üksikmäng end sama raha eest palju kiiremini. Grupitööks pole ma siiani vajadust näinud, kõik need ülesanded ja maailmasündmused on lahti kõi-

Kaebused, et siin saad võitu osta, pole päris alusetud, laod aga eurokuhja letti ja osta teistelt parimaid esemeid

Guild Wars 2

Hind: 47.99

Müügil: Gamestar

Millega mängida? Arvuti

Mängu nautimiseks on vaja: Kahetuumaalne protsessor, 2 GB mälu, vähemalt GeForce GT 240 või Radeon HD 5570 graafikakaart

gile ligiduses asujatele ja kui oled ainult veidigi kaasa aidanud, on lõppedes meil koos auhindadega postkastis.

Alul ma kirja ei avastanud ja imestasin, miks ma tasu ei saa – kas liialt pisike osapanus? Aga siis nägin, et kirjastas hulk uusi sõnumeid ja seal autasud nii ülesannete kui ka suursündmuste eest. Ainus sinuga kaasa arenev ülesandeliin on isiklik kangelastegu ja see muutub sõltuvalt su valikutest.

Vaheklipid, milles ka sinu tegelane pole vaikiv osapool, on aga tõepoolest naiivsed ja kohati piinlikult tobedad – ega's asjata lõpeta enamik mu tuttavaist neid kohe ESC-nupuga. Kogu see paatos ja vaprustest piiksuv hääletoon on nagu omaaegsed pioneeriklipid. Pildiliselt on tegu kireva tüüpilise Aasia MMOdele omase disainiga, üsna WoW-lik multikas. Helil pole viga.

VEIKO TAMM

KOKKUVÕTE

„Guild Wars 2” on hea, kuid kokkuvõttes maksimumpunkte anda ei saa. Liialt lihtne ja liialt nähtud, aga mitte paha.

HINNE

Kaua tehtud kehvake

Kui mõni mäng jääb arendamisel tükiks ajaks vinduma, siis ühel hetkel küsitakse enda käest, kas lõpetame selle projekti ära ja tunnistame ebaõnnestumist või klopsime olemasolevast materjalist midagigi kokku ja lükkame selle müüki, et kulusid katta.

Reklaam ütleb, et „I Am Alive” paiskab üksiku ellujääja realistlikku, süngesse ja ebakindlasse maailma, täpsemalt Haven-toni nimelisse kõrghoonetega linna, mis pärast veidrat sündmust ja hilisemaid maavärinaid on muutunud pooleldi elamiskõlbmatuks, sest tänavad on täidetud eluohtliku tolmuga ja eluks sobilikud kohad antisotsiaalsete kodanikega.

Sama üksik ellujääja suundub linna ot-sima oma naist ja last, kuid õige pea hakkab ta seal tegelema teisejärguliste jooksupoissmissioonidega, turnides selleks eluohtlikult mööda hooneid ja norides tüli erinevate (kuigi samade nägudega) gängidega, kes linnas uusi tulijaid ei salli.

Kuulil on elu hind

Ressursid on piiratud – see tähendab, et ronides on sul teatud hulk vastupidavust, mille jooksul tuleb ohutusse kohta puhkama jõuda või end veepudeli või rotilihaga värskendada. Veelgi vähem leiab aga kuule või nooli (enamik mängust tulebki läbi ajada ühe noolega ja seda taga otsida, kui see vastast ei taba).

Kõik see kõlab hästi, kuid tegelikkuses töötab enam-vähem üksnes vastastega võitlemine, mis on omalaadne taktikaline minimäng. Näide: kui korruga tuleb sulle vastu neli agressiivselt meelestatud kohalikku (kaks tulirelvaga ja kaks noaga) ja sul on ainult üks kuul, siis tasub käed püsti tõsta ja teeselda allaandmist.

Allaandmisel ründa ühte relvaomaniku ja tulista kiiresti teist. Kahte allesjäänud noameest aga ähvarda tühja relvaga, kuid ära enam päästikule vajuta, sest see reedaks sinu bluffi. Relvaga ähvardades lükka näiteks üks majakatusele alla ja teine annab suure tõenäosusega lihtsalt alla. See kõik toimib enam-vähem, kuigi mõnikord ei pruugi kiirnapuvajutused õiges kohas töötada.

Sellega on ka kõik positiivne öeldud. „I Am Alive” on lühike, mul kulus mängu läbimiseks alla nelja ja poole tunni. Kogemus on pettumust valmistavalt sirgjooneline, ilma mingite üllatusteta, ja maailma avastamist ei soosita, vaid antakse mõista, et liigud vales suunas. Mängu saab küll pikendada inimeste abistamisega, kuid see on ka kõik, rohkem midagi teha pole.

Hall maailm on tegelikkuses kitsas ega kutsu mängijat seda laiemalt avastama.

Relvaga bluffimine on parim idee ja teeb iga vastasega võitluse väljakutseks.

Nagu öeldud, siis videokaamera ülesvõtetega lugu kaotab igasuguse mõtte juba poole tunniga.

Vead vea otsas

Pildi tehnilisest küljest on aru saada, et mäng on kuuldavasti töös olnud juba 2003. aastast saadik ja läbinud korraliku arenduspõrgu. Hunnik pealelükatud filtreid ei päästa – vigu leiab kõikjal, rääkimata sellest, et ronides ei pruugi kõik töötada nii, nagu peaks. Lisaks on veel relvahaaramis- ja servast allalaskumispupp sama.

I Am Alive

Hind: 14.99

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti (testitud), PS3, Xbox 360

Mängu nautimiseks on vaja: kahetuumaline protsessor, 2 GB mälu, vähemalt Nvidia GeForce 8800 GT või AMD Radeon HD 2600XT graafikakaart

„I Am Alive” on käputäis materjali, mis on tehtud ühe suurema ja uhkema mängu jaoks, mis kunagi ei ilmu

Täielik segadus on salvestuspunktidega. Olgu, mäng salvestubki ainult missioonide vahel, kuid see, kus need vahed on, jääb tihti segaseks. Kui mõnes kohas surma saad, siis saad loetud kordadel sama kohta veel proovida, enne kui sind missiooni algusesse tagasi saadetakse.

„I Am Alive’is” on hulgaliselt häid ideid ja potentsiaali oli palju enamaks, kuid lõplikult õnnestunud pole neist ükski.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

Mõni aasta tagasi tundus „I Am Alive” üks põnevamaid projekte mängumaailmas, reaalsus on aga selle hale vari.

HINNE

Kitarriõpetaja konsoolis

„Rocksmith” ilmus USA-s tegelikult 2011. aasta lõpus. Selleks ajaks oli plastinstrumentide buum lõppemas ja hulgale järgedele keegi enam tormi ei jooksnud. „Guitar Hero” oli juba peaaegu maha kantud, „DJ Hero” põrus ja „Rock Band” läks ka pärisinstrumentide teed.

„Rock Band 3” „päris” kitarr oli üsna kallid, kael täis sensoreid ja muud tehnikat, mida tavakitarrites pole. „Rocksmithi” eelis aga on see, et sellega sobivad kõik kitarrid või isegi bassid. Kõik, mida on vaja, on väike juhtmejupp, mis muudab instrumendi USB-sisendiks, mis tuleb konsooli ühendada, ja see on kõik.

See vidin tuleb ka kõigi „Rocksmithi” versioonidega kaasa. Teises, suuremas pakis tuleb kaasa ka kitarr. Väike Epiphone Jr, mis on enam-vähem algaja pill, aga millele leidub samas hinnaklassis paremaid alternatiive. Ajab siiski asja ära.

Nõuab täpsust

Kõige veidram „Rocksmithi” juures on, et see töötab. Kui laul valitud, siis on ekraan üsna tuttav kõigile, kes vähegi on rütmimänge mänginud. Erinevalt nelja klahviga plastkitarrist peab jälgima täpselt, mis keelele ja mis kriihvi vahelt mängida tuleb.

Algul tundub see ehk veidi keeruline, aga pärast paari lugu on põhimõtted selged. Enne igat lugu tuleb pilli häälestada, aga paraku ei tööta see hästi. Mäng küll võib öelda, et kõik on korras, aga kes muusikat teinud on, kuuleb ära, et pill pole sügugi hääles ja tuleb kas päris häälestajaga või kõrva järgi üle käia. Seega häälestaja on kitarrikomplekti kohustuslik lisaos.

Igast loost on paar seadet: üksiknootide ja akordidega versioonid. Kui mängida akordiseadega ja nii lugu ära õppida, siis oledki võimeline seda kitarril mängima. Lisaks on treeningud ja õppevideod, kuidas akorde võtta ja nii edasi, aga mina algaja pillimehena tundsin puudust, et mäng näitaks õiget sõrmede asendit.

Pakun, et mängimine oleks olnud juba eos palju lihtsam, kui see info oleks juures olnud. Õppevideod ja muu treening on natuke ära peidetud üsna segaste menüüde rägastikku, kust neid on märksa raskem üles leida.

Paneb ka jala tatsuma

Iga rütmimäng elab ja sureb vastavalt muusikavalikule. Sellega on Ubisoft õnneks head tööd teinud, lugusid on üksjagu ja need varieeruvad rokiklassikaks saanud grungest, nagu Nirvana ja Sound-

Täpselt nagu kõik varasemad rütmimängud? Ongi! Ainult et päris kitarriga.

Rocksmith (koos kitarriga)

Hind: 59.90 (199.00)

Müügil: Gamestar

Millega mängida? Arvuti, PS3 (testitud), Xbox 360

garden, uue koolkonna *stoner-metal*'ini, nagu Red Fang, või Black Keys'i garaažiromini. Poest saab lugusid veel juurde osta, kuid sellist valikut nagu „Rock Bandi” poes ei maksa oodata.

Peale põhimängu on „Rocksmithis” ka palju minimänge, mis treenivad kitarriga väga hästi tundma. Näiteks pardilask kitarrikeelttega, sombide vastu akordidega võitlemine või pesapall, kus lüüa saab nootidega. Toredad meelelahutused kõik,

aga paraku on paljud algul lukus ja tuleb lahti mängida, mis on üsna tüütu.

Veidral kombel on laadimisajad tohutu pikad. Arvestades, et graafiliselt pole see midagi erilist, siis vähemasti PS3 versioonis eelnes igale loole pea minutine laadimine, ka lugu lihtsalt uuesti proovides, mis on täiesti arusaamatu.

Kui aus olla, siis „Rocksmith” ei ole lõbus rütmimäng, mida peol mängida, olgugi et seda saab kahekesi mängida. Pigem on see treening neile, kes tõesti tahavad kitarrimängu selgeks saada. „Rocksmith” on lihtsalt hea viis harjutamiseks ja sa näed skoori pealt täpselt, kui hästi või halvasti sul läheb. Niisama tinistades on sellest ehk raske aru saada. Korralikku kitarriopet toetab see mäng küll hästi.

RAINER PETERSON

KOKKUVÕTE

„Rocksmith” on väike tehnikaime, mis töötab paremini, kui arvata võiks. Aga mõeldud ainult neile, kellel tõsine huvi kitarrioppe vastu.

HINNE

Sürreaalne torumees

Veidras ja värvilises maailmas peab torust tuleva nafta juhtima maapinnast väljakerkivate abstraktsete elukate suhu. Hoolimata narrist ideest on mäng lõbus, kuigi ei midagi uut. Nafta tuleb tuule ja platvormidega juhtida õigesse kohta ja vastavalt sellele, mitu tilka väärtuslikku musta kulda õigesse suhu jõuab, auhinnatakse sind.

Väga suur hulk tasemeid, mille seas ka väga keerulisi ja põneva disainiga, ja omapärane sürreaalne värvivalik teevad „Feed Me Oili“ füüsikapõhised mõistatused nauditavaks ja tõstavad need teiste sarnaste mängude seast esile. Maksimumhinne jääb panemata üksnes seetõttu, et kohati on puudu selgusest, kuidas ja kus naftat juhtida saab.

MARTIN METS

Feed Me Oil

Hind: 0.99 / tasuta
/ 0.99

Millega mängida? iOS / Android / WP7 (testitud)

HINNE

Ajukuubiku tagasitulek

Niisiis, kuskil kosmilises ruudustikus elab ajukuubik, kelle ülesanne on su aju hallide ajurakkude viimnegi kuni kurd sirgeks pigistada. Seda teeb piklik kuubik lihtsalt – ruudustikus on vaja seda sõrmega libistades edasi-tagasi liigutada, eesmärgiga jõuda läbi kitsakese labürindi lõpppunkti.

Mäng on piisavalt lihtne ja piisavalt keeruline, pakkudes mõnusat ajuragistamist kena graafika ja tiksuga helitaustaga. Kui esialgu tundub, et olukorrad hakkavad kitsastes koridorides navigeerimisel korduma, siis mäng hoiab bossivõitluste (!) ja erinevate lisadega pinget kuni mitte küll väga kaugel lõpuni värskena. Aga siin pole muresemiseks põhjust, sest lisaeepisood on lubaduste järgi tulemas.

Brain Cube Reloaded

Hind: tasuta

Millega mängida? iOS, Android, WP7 (testitud)

HINNE

MARTIN METS

Elu triaadide käpa all olevas Hongkongis pole lihtne, tätoveeringutest ei saa haavade alt varsti enam arugi.

Heal lapsel mitu nime

Suvi on läbi, kiire videomängude hooaeg on algamas ja varsti võib pea iga nädal otsida poodide riuleilt midagi uut ja huvitavat. Selle toredate perioodi alguseks on üle kivide ja kändude valmis vorbitud „Sleeping Dogs”. Õnneks on mängu keeruline teekond seda väärt.

Alustuseks väike ajalootund. Oli kord mänguseeria „True Crime”, mis ilmus 2000ndate alguses ja keskel. Mängu valmistajad üritasid, nagu tol ajal tavaline, saada endale tükikest „GTA” ostjate südamest ja pangakontol pesitsevast rahasummast. Üssiks konksu otsas olid ilmselged sarnasused „GTAg”, näiteks nagu „Getaway” ja isegi „Driveri” nimelises järjes autojuhi masinast väljaviskamine.

Millegi erilisega keegi hakkama ei saanud ja härrad Rockstari studios võisid magada südamerahus. „True Crime”i seeria oli seni külastanud USA linnu, New Yorki ja Los Angelest, kolmanda osa sõjatandriks valiti Aasia, täpsemalt Hong Kong. Kui projekt hakkas aga liialt kulukaks kippuma, tühistas Activison selle.

Õnnelik uuestisünd

Õnneks jõudis aga kohale rüütel valgel hobusel, tuntud Jaapani videomängude tootja Square Enix. Pärast toote ülevõtmist ja nimemuutust hakkas valgus tunneli otsas jällegi paistma. Uus algus, uued ülemused – ja „True Crime: Hong Kong”

Käsitsivõitlus on lausa nii hea, et tulirelvadest otseselt puudust ei tunnegi ja neid esinebki üllatavalt harva

Sleeping Dogs

Hind: 59.99

Müügil: Gamestar

Millega mängida? Arvuti, PS3, Xbox 360 (testitud)

oli ajalugu. Peategelane Wei Chen on Hong Kongis üles kasvanud, kuid Ameerika Ühendriikides elav politseinik, kes naaseb kodulinna. Missiooniks on aidata kohalikel seadusejõududel õnnestada allilmaorganisatsioonide (tritaadide) tegevust, imbudes oma nooruspõlve sõbra kaudu ühte kohalikku gängi.

Konfliktile lisab vürtsi kangelase isiklik soov kätte maksta, tal on olnud triaadidega seoses kirju ajalugu. Tahes-tahtmata oli tunne, et piir politseiniku kohustuste ja triaadi liikme tegevuse vahel oleks andnud mängus huvitavaid valikuvõimalusi. Kahjuks on kampaania lineaarne ja olenev mata mängustiilist on sihtpunkt sama.

Midagi ennenägematut mängu jutustus ei kohta: tavaline seiklus, kus jooksupoisist saab gängi liider. Lisaks peakampaaniale on ka politseijuurdused ja väiksemad tööd, autode ärandamine, raha väljapressimine ning ports ühekordseid teeneid suvalistele inimestele.

Karaokebaari staariks

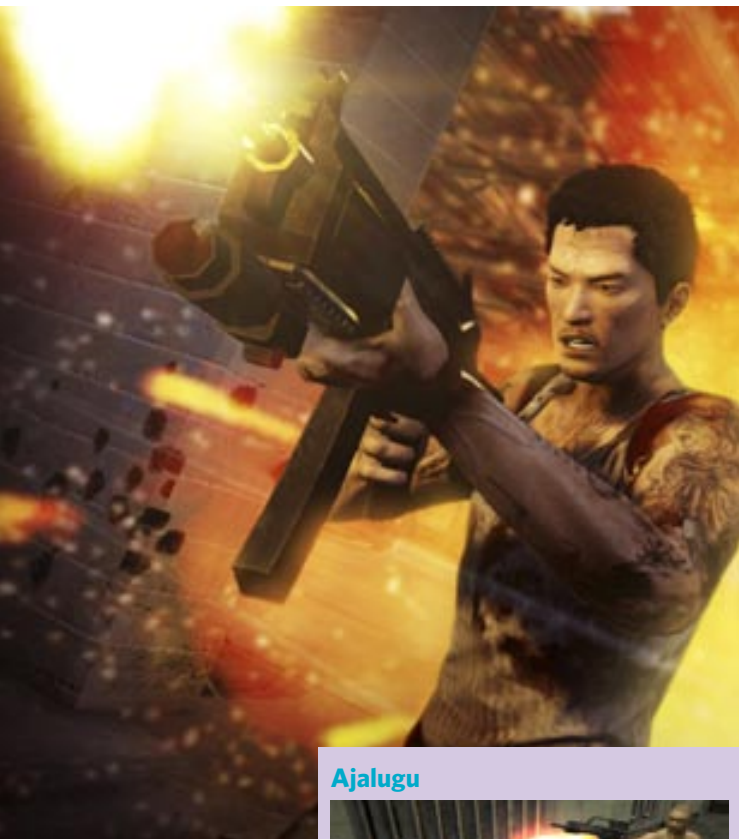
Meelelahutuseks saab osta riideid, käia massaažis, võtta osa võidusõitudest ja harrastada erinevaid hasartmänge. Võrreldes päris Hong Kongi linnaga pole mänguala ilmselgelt üks ühele lahendatud. Põgus internetiotsing paljastas, et nii mõnedki tuntumad objektid on mängus ilusti olemas. Ka elust kihiseva linna atmosfäär on mängijale ilusti ette kantud.

KOKKUVÕTE

„Sleeping Dogs” asetab mängija keset elavat, hingavat Hong Kongi. Hästi lahendatud mängumehaanika, haarav atmosfäär ja rohkelt tegevust.

HINNE

Ajalugu

True Crime: Streets of LA (2003)

True Crime: New York City (2005)

Vihmane öine linnapilt näeb vägagi kena välja.

Mängitavuse koha pealt ei tasu midagi revolutsioonilist kahjuks oodata. Kaasatud on mitmeid varasemate žanrite häid omadusi. Kindlasti on tähelepanuväärseim kahe viimase Batmani mänguga äärmiselt sarnane kakkussüsteem. Lihtne löögi, vastulöögi ja vastase kinniharramise nuppude kombinatsioon töötab kui õlitatult.

Täpse ajastusega lahutab arvukate jõukude liikvideerimine päris hästi meelt. Kirss tordil on erinevad take *down*'id, mida saab kasutada keskkonnas eraldi märgistatud objektidega. Kas oled alati tahtnud kedagi virtuaalselt peadpidi külmkappi visata ja siis selle uksega tema nägu veel edasi taguda? Osta „Sleeping Dogs”.

Käsitsivõitlus on lausa nii hea, et tulirelvadest otseselt puudust ei tunne, võib-olla seepärast esinebki neid üllatavalt harva. Igatahes peab päris mitu tundi mängu investeerima, enne kui pauku teha saab. Samuti puuduvad relvapoed, kust neid soetada saaks, seega on ainus variant varastada politseinikelt või vastastriaadi liikmetelt.

Palju on kasutatud ka aegluubis kaadreid, mida kohtab näiteks üle takistuste hüppates ja samal ajal tulistades. Siin-seal esineb ka rollimängu elemente, nimelt kogub mängija pärast igat missiooni vastavalt politsei või triaadi punkte, millega saab lahti erinevaid boonuseid või kakkussvõtteid.

SULEV LADVA

F1 2012
Formula 1™

3
XBOX 360 XBOX LIVE PS3 PC DVD STEAM

F1 FORMULA 1 logo, F1 logo, F1 FIA FORMULA 1 WORLD CHAMPIONSHIP logo, FORMULA 1, FORMULA ONE, F1, FIA FORMULA ONE WORLD CHAMPIONSHIP GRAND PRIX ja seotud märgid on Formula One Licensing B.V., Formula One grupi ettevõtete kaubamärke. Licenseerid Formula One World Championship Limited. Kõik õigused reserveeritud.

JUST DANCE 4 ILMUB 04.10.2012

JUST DANCE 4

3 PlayStation Move KINECT XBOX 360 Wii U Wii UBISOFT

companies and is used under license from Microsoft. "PS3" is a trademark of Sony Computer Entertainment Inc.

Videomängude ametlik maaletooja

GAMESTAR
LET THE GAMES BEGIN!

ALATI PARIM MÄNGUDE VALIK

Külasta ka meie veebipoodi:
www.gamestar.ee

Kui lõksud enam ei aita, siis saab ka ise käed rohelisteks teha.

Orkitsiid sõbraga

Esimene „Orcs Must Die!” oli *tower defence* tüüpi kaitsemängu ja kolmanda isiku vaates märuli õnnestunud hübriid. Vähem kui aasta pärast väljatulekut on valminud järg, kus peamine uuendus seisneb selles, et kolle saab nüüd ekstermineerida ka kahekesi.

Mängija ülesandeks oli valvata maagilisi portaale, kuhu üritas tungida lõputul arvul orke ja nende karvaseid ning tiivulisi sugulasi. Selle tarbeks sai kasutada relvi, lõkse ja loitse, mida kombineerides sai orkide elu kibedaks ja lühikeseks muuta.

„Orcs Must Die!” oli üks neid järjest haruldasemaid mängu, mille väärtus peitus just mängumehhanismis, mitte läikivas graafikas või eepilises loos. Tasemete ülesehitus sundis kaasa mõtlema ja mängu haaras kiiresti kaasa, pakkudes lõbu rohkem kui rubla eest. Mida ta aga ei pakkunud, oli koostöömäng.

Vaenlaste koostöö

Nüüd on siis see viga parandatud. Esimese osa kangelasega on liitunud tema suurim vaenlane ehk siis kuri võlurineiu, kes kollide rünnakute taga oli. Orkide üle mõjuvõimu kaotanud, leiab ta põgenedes enast liidust vana vastasega. Kummalgi tegelasel on mõned unikaalsed relvad või lõksud, mida teine kasutada ei saa.

Seetõttu on õpipoisist kangelane efektiivsem, lahingule lähemal, vehkides te-

Orcs Must Die! 2

Hind: 14.99 eurot

Müügil: Steam

Millega mängida? Arvuti

Demo saab tõmmata Steamist

Mängu nautimiseks on vaja: kahetuumaaline 2 GHz protsessor, 2 GB mälu, DirectX 9.0c ühilduv graafikakaart

rariistade ja pumppüssiga. Võluritüdruku loitsud looritavad orkide aru, pannes nad üksteise vastu võitlema. Kahepeale kokku on neil nüüd palju värvikam arsenal kui eelmises mängus ja kummalgi tegelaskujul on lõkse, mida teine kasutada ei saa. Tasemete läbimise eest kogutakse pealuid, mille eest osta uusi lisasid, relvi ja loitse, kuid valikuid saab väga lihtsasti ümber sättida.

Mitmikmängus on mõlema tegelase kasutuses kuni kuus oskust (relva/loitsu/lõksu) tavalise kümne asemel, mistõttu koostöö tegemine on hädavajalik. Tasemed on disainitud mitmikmängu silmas pida-

des, seetõttu võivad kaardid üksi mängides tunduda pisut suured, aga kõik on ka üksi täiesti läbitav. Koos hea kaitse väljamõtlemine on suur osa rõõmust, seetõttu soovitan soojalt häälsuhtlust (nt Skype'i). Üldse on mängu parem mängida juba olemasoleva sõbraga, sest matšisobitusüsteem ununes vist mängu lisada. Alternatiivne valik on foorumites ringi käia ja sealt mängupartner leida, aga kellel selleks tänapäeval aega on?

Gootitsikiga on raske

Kuigi mängu käik on igati kaasahaarav ja huvitav, siis kiidusõnu ei jagu uue tegelase kohta. Võlurineiu näeb kuidagi elutu välja ja tema pidevad kommentaarid selle kohta, kuidas talle surm ja valu meeldivad, hakkavad väga kiiresti närvidele käima. Ka muusikas ei kuule palju uut ja huvitavat, pigem korratatakse esimese osa hitte.

„Orcs Must Die! 2” on lihtsalt väga lahe mäng ja see, et orkidel saab naha tuliseks kütta ka koos sõbraga, kaalub mõned puudujäägid üles. Soodne hind sedelil on boonuseks.

REIN ZOBEL II

KOKKUVÕTE

„Orcs Must Die! 2” oleks lihtsalt järjena veidi lahja, kuid koostöömäng on liiga lõbus, et seda tähele panna.

HINNE

Kogemus helikujunditega

„Sound Shapesi” idee on lihtne ja geniaalne. Rütmiplatvormika kogutavateks vidinateks on noodid, mille korjamisel hakkab neist aegamööda lugu lahti rulluma. Kõik oleks justkui tore, kuid üksnes heast ideest hea mängu jaoks ei piisa, ka teostus peab järele jõudma.

Kampaania koosneb viiest albumist, mis omakorda jagunevad kolmeks kuni viieks looks. Kõikide nootide üleskorjamine ei ole eelduseks, et taset (või lugu) edukalt lõpetada ja järgmist lahti lukustada. Sellest võibki juba järeldada, et kampaania on midagi, mis on pigem kogemiseks, aga mitte mänguks kui selliseks. Umbes nagu jalutaksid kunstigaleriis ja vaataksid maale ning aega oleks sul terve maailm ja salvestuspunkte veelgi rohkem. Mõnikord on neid ekraanil korraga lausa kolm.

Ma ei pea just palju Becki või Deadmau5 muusikast, kuid siia mängu sobivad need enam kui hästi. Korporatiivbürookraatliku fiilinguga tasemetest kuni linnaüksinduseni on „Sound Shapes” piisavalt kerge ja piisavalt diip ning märkimata ei saa jätta ka visuaalset poolt. Pärast parimal juhul kahetunnise kampaania läbimist avanevad kaks uut mängulaadi, millel põhineb enamik trofeesid.

Isegi Super Meat Boy kardaks

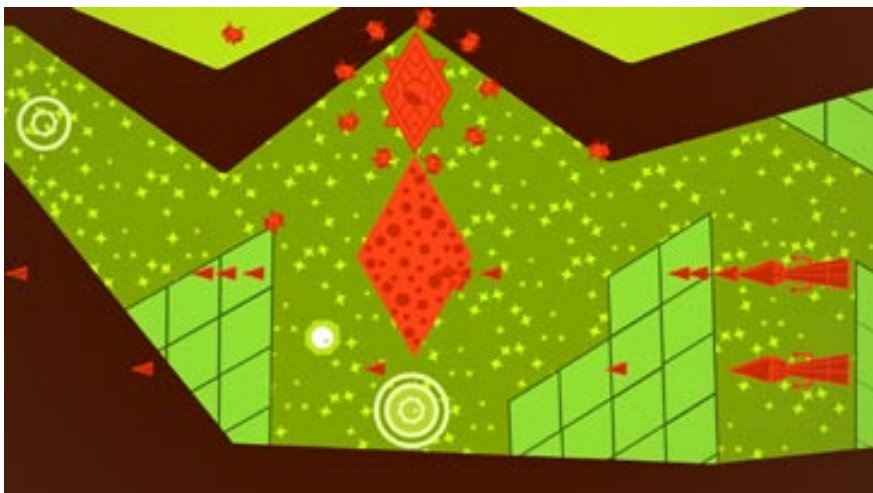
Death Mode koosneb üliasketest supermeatboylikest tasemetest, mida on äärmiselt keeruline läbida. Lisaks on seal vaja kuhjaga õnne, sest seal on noodid paigutatud juhuslikult, mis omakorda kahandab kahjuks saavutuse väärtust. Beat Schoolis tuleb aga noodiruudustikku üles märkida taustal kõlava loo noodid, mis kellelegi võib kindlasti lõbus olla.

Viimaseks peatuseks on võimalus ise tasemeid teha ja jagada ning mängida teiste meisterdatud lugusid, mis on kohati väga leidlikud. Siin kasutatakse ära ka Vita puutetundlikku tagakülge ja esimest korda tundub see tõesti mõttekas.

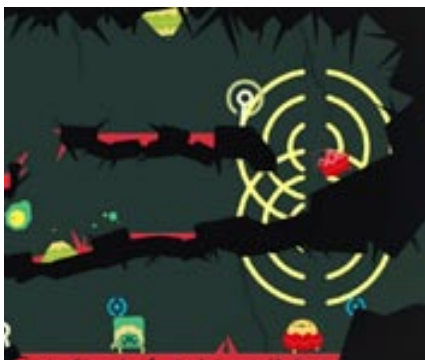
Keskmiselt keskmine

Nüüd jõuame aga „Sound Shapesi” suurima probleemini. Mäng pole platvormikana suurem asi, vaid täielik keskmik. Kui heli pool ja nootide korjamine maha võtta, siis ei jääks mängust, liikumisest ja hüppamisest just palju järele. Lõbus on küll erinevate objektide külge kleepuda, kuid sellest jääb ikkagi väheks.

Peale kõige on mäng liialt kerge ja liiga sagedaste salvestuspunktidega, mis tähendab seda, et kõiki või umbes 95% noote üles korjata pole mingi probleem, mis

Mõned tasemed panevad ka maailma väljaspool konsooliekraani värviliselt keerlema.

Lühikese kampaania tasemed on kõik kunstiliselt nauditavamad kui mänguliselt.

omakorda tähendab seda, et taustal kostuv muusikapala tuleb pea alati täielikult välja. Palju põnevam oleks ju, kui noote oleks raskem koguda ja tasemetel ei saaks tagasi pöörduda ja kui üles korjata kõigest pooled noodid, siis oleksid ka lood korduval läbimisel teistsugusemad.

„Sound Shapes” on tore eksperiment, kuid puhtalt mänguna jääb see liiga lühikeseks ja ühekülgseks

Sound Shapes

Hind: 12.95

Müügil: PSN

Millega mängida? PS3, PS Vita (testitud mõlemal)

Seega jääb „Sound Shapes” ikkagi omalaadseks kogemuseks, eksperimendiks või mängu-ja-kunsti debatil üheks põnevaks arutlusteemaks. Samas, kui sul on Vita, siis soovitaksin seda kogeda, just kaasakantaval platvormil, mis sellest, et see pole lõpuni nii hea, kui võiks olla. Mäng on rismängitav nii PS3 kui ka Vita peal.

MARTIN METS

KOKKUVÕTE

„Sound Shapes” on omalaadne rütmiplatvormikas, millel on hea idee, kuid teostus võiks olla palju põnevam ja kaasahaaravam.

HINNE

OSTUJUHT

Sülearvutid

1 HP Envy 4
[digi] nr 89 ★★★★★
Heas mõttes universaalne sülearvuti. Saab kasutada laual, saab süles, seda jaksab kaasas kanda.

2 Samsung NP530 U3C
[digi] nr 89 ★★★★★
Väike ja väle. Lauaarvutit asendada ei sobi, aga tudengile ei oska paremat soovida.

3 Acer Aspire Timeline U
[digi] nr 89 ★★★★★
Täiesti uskumatu, kuidas nii väikesesse ja õhukesse korpusesse on ära mahtunud sellist jõudlust pakkuv sisu!

Tahvelarvutid

1 Google Nexus 7 16 GB
[digi] nr 90 ★★★★★
Esimene Androidiga tahvelarvuti, mis iPadile reaalselt konkurentsi pakub. Mõnusa suurusega, hästi ehitatud.

UUS!

2 Samsung Galaxy Note 10.1
[digi] nr 90 ★★★★★
Samsung on otsustanud teha midagi teistmoodi ja see tasub end ära. Seda ei pea võrdlema iPadiga.

UUS!

3 Apple iPad 3
[digi] nr 84 ★★★★★
Uskumatult hea ja terava ekraaniga tahvelarvuti, millest paremat ei ole hetkel võimalik mitte kusagilt leida.

Peejelkaamerad

1 Fujifilm X-Pro1
[digi] nr 89 ★★★★★
Väga, väga hea pildikvaliteediga kaamera, mis eeldab, et sa tema puuduste ja töömeetoditega lepid.

2 Canon EOS 5D Mark III
[digi] nr 85 ★★★★★
Canon on arendanud neid omadusi, millest fotograafid kõige rohkem puudust tundsid.

3 Pentax K-30 + DA L 18-55mm
[digi] nr 90 ★★★★★
Kerge, ilmastikukindel ja heade võimalustega amatöörikaamera.

UUS!

Kompaktkaamerad

1 Canon PowerShot D20
[digi] nr 88 ★★★★★
Canon PowerShot D20 teeb selgeid pilte nii vee all kui ka vee peal. Selle kaameraga pilte teha on puhas rõõm.

2 Sony NEX-C3
[digi] nr 86 ★★★★★
Seadistamisnuppe pole vajagi, sest kaamera oskab ka ise väga häid pilte teha.

3 Canon PowerShot SX260HS
[digi] nr 86 ★★★★★
See on kõige universaalsem kompaktkamera, mida praegu osta saab.

Kuvarid

1 ViewSonic VA2248
[digi] nr 79 ★★★★★
Kõige odavam ja väheste võimalustega, kuid vägagi rahuldava pildiga kuvar.

2 Dell E2211H
[digi] nr 79 ★★★★★
Väga hea hinna ja kvaliteedi suhe. Kui tehnilised näitajad sulle midagi ei ütle, siis võta E2211H.

3 LG DM2780D-PZ
[digi] nr 81 ★★★★★
Kallis, kuid siiski konkurentidest märgatavalt odavam 3D-kuvar, mis asendab väiksemas ruumis ka telerit.

Mobiiltelefonid

1 Sony Xperia Go
[digi] nr 89 ★★★★★
Normaalse suurusega, kerge, mitte eriti röögatu hinnaga vee- ja pö-
rutuskindel telefon.

2 Nokia 808 PureView
[digi] nr 87 ★★★★★
Helistamist, brausimist ja navigeerimist võimaldava kaamerana on Nokia 808 PureView maailma parim.

3 Samsung Galaxy S3
[digi] nr 86 ★★★★★
Samsung on teinud korraliku telefoni. Ekraan on muidu hea telefoni ainus probleemne koht.

Parimad [digi] testitud tooted kaheksas kategoorias viimase poole aasta andmeil (erandiks on digitaalsed peegelkaamerad, sest seal on toodete uuemine aeglasem). Võrdsete hinnete korral on tabelis eespool uuem toode.

ISIKLIK KOGEMUS

Roomba ühes, Neato teises toas

Nelja kuu eest sai alguse suur ja pikk test, mille osalised on nagu vana abielupaar: kumbki elab oma toas ja erilist kokkupuudet teineteisega ei ole. Jah, elu-toas võimutseb vana hea, äsja 10-t turul oldud aastat tähistanud robottolmuimeja Roomba, magamistoas aga noor ja vihanen Neato.

Mõni kuu tagasi ei suutnud me oma testis ühest vastust anda, kumb on parem, kas Roomba või Neato, ja nii otsustasingi võtta nad paralleelselt kasutusele ja vaadata, kas pike-ma aja jooksul ilmneb mingeid erinevusi. Kas emb-kumb neist läheb katki või ummistub totaalselt või jääb järsku lollakaks ja kaotab orienteerumisvõime? Kas pikemal proovimisel selgub, et tegelikult on ikka ühte palju ebamugavam kasutada kui teist, või selgub hoopis, et tegelikult ei oska üks üldse pörandaid puhastada, samal ajal kui teine teeb toa nii puhtaks, et laota või öhtusöök pörandale laiali?

Nagu me korduvalt [digis] kirjutanud oleme, on robottolmuimeja ainus mõte hoida tuba korras ja tolmust võimalikult puhas ja seda on nad mõlemad ka suutnud. Endiselt on nii, et

Roomba algoritm sunnib teda sõitma palju pikemalt mööda tuba ringi ja selle käigus ka põhjalikumalt puhastama, aga Neato on veidi intelligentsem ning sõidab enamikust kohtadest vaid korra üle.

Tuletan ka meelde, et teine suurem erinevus kahe muidu üsna ühte masti tolmuimeja vahel on puhastussüsteemis: Roomba all keerleb harjastega hari, Neato all sarnane, aga sili-koonlabadega puhastusmehhanism. Nagu ma alguses arvasin, nii ka läks: Roomba korjab oma harja ümber paari-kolme puhastuskorraga päris hea hulga kar-

vu ja teda tuleb regulaarselt puhastada, Neato seda ei tee, küll aga jätab vaibale tunduvalt rohkem sodi maha. Ka pärast neljakuist katsetamist tuleb tõdeda, et meil oli testis õigus: kui sul on palju vaipu, võta Roomba. Kui vaipu eriti ei ole ja tahad kergemat elu, võta Neato, sest kõval pörandal on silikoonlabad omal kohal.

Ühtlasi tuleb tunnistada, et see neljakuine testiperiood on olnud märkimisväärselt igav. Mõlemad tolmuimejad on töötanud väga hästi ja mingeid ettenägematuid probleeme pole olnud. Roombale sai 27 euro

eest ostetud uued filtrid, mida muidu soovitatakse vahetada iga paari kuu tagant, aga me pikendasime seda aega omal valikul mitu korda. 27 euro eest saab kolm komplekti, nii et tegelikult elab nendega ilmselt üle terve aasta.

Üks asi veel – Roomba sai endale uue kodu telerilaua all (et oleks silma alt ära), mis on ainult veidi-veidi kõrgem kui ta ise, ning väikese üllatusena selgus, et talle ei valmista sellesse pilusse navigeerimine ja sealt välja tulemine mitte mingit probleemi. Respekt!

HENRIK ROONEMAA

Kõlarid ja kõrvaklapid

1

Harman Kardon CL

[digi] nr 88 ★★★★★

Korralik debüüt kõrvaklapimaailmas. Mugavad kanda, hea mikrofon, üsna kerged ja hea keskklassi heliga.

2

Shure SRH1840

[digi] nr 87 ★★★★★

Suurepärase detailsus, nüansirikkad, kõlavad loomulikult, väga hästi ehitatud mugavad klapid.

3

Beyerdynamic T5p

[digi] nr 87 ★★★★★

Dünaamilised, hea tempoga, piisavalt õhulisel ning elava heliga. Samas võtab suletud disain osa õhulisust ära.

Muud vidinad

1

Sony BDV-N590

[digi] nr 88 ★★★★★

Näeb välja ja kõlab nagu parim kõik ühes vastus, kui kuisimuseks on parim kodukino hea hinnaga.

2

Panasonic TX-P50VT50

[digi] nr 87 ★★★★★

Ilus disain ja puhas kasutajaliides, kõik vajalikud ühendused ning vapistavalt hea pildikvaliteet.

3

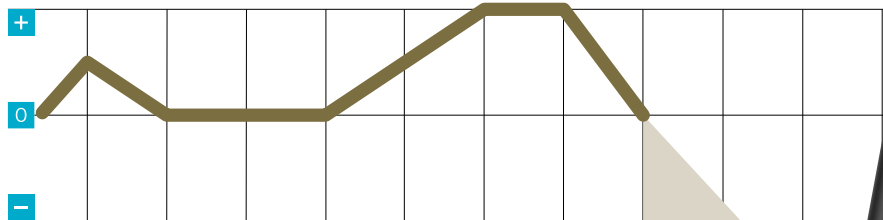
Panasonic TX-P50GT50

[digi] nr 90 ★★★★★

Lihtsa joonega teler, suurepärase pildikvaliteet. Parandatud 3D-esitys ja nutisisu, head HD-tuunerid.

UUS!

PÄEVIK

Poolik muutus

2. september

Ei tea, kas mu kasutusharjumused on muutunud, kuid viimasel ajal tundub, et Lumia 800 aku on hakanud paremini vastu pidama: nii sisselülitatud 3G kui ka GPSiga saan pidevalt üle kahe päeva ilma telefoni laadimata hakkama. Irvhambad müidugi ütlevad, et Windows Phone 7 telefonidel peavadki akud paremini vastu, sest seal lihtsalt pole midagi, mida kogu aeg teha või näppida. Eks seal ole ka oma tõetera peidus.

6. september

Nokia kuulutas välja kaks uut lipulaeva, Lumia 920 ja Lumia 820, mis mõlemad kasutavad uut Windows Phone 8-t. Siin aga on peidus ka probleem. Nimelt pole Microsoft veel teada andnud, millal Windows Phone 8 ametlikult välja tuleb, ja nõnda ei saanud ka Nokia inimesed pressikonverentsil midagi targemat öelda, kui et millalgi need tulevad. Üsna kindlalt sel aastal. Kuulujuttude põhjal USAs võib-olla isegi nii vara nagu oktoobri teisel poolel, kuid tõenäoliselt ikkagi hiljem. Loodetavasti ei tähenda see seda, et Eestistes jõuavad need järgmise aasta suvel. Ja hinnad? Keegi ei tea.

12. september

Nokia võiks midagi siiski Apple'ilt õppida – pole midagi teha, kohe iPhone 5 esitlusel on teada, millal ja mis hinnaga seda osta saab.

Sellise uue avakraani saab ka minu Lumia 800. Millalgi.

Nokia võiks üht-teist õppida Apple'ilt. Kui iPhone 5 välja kuulutati, siis oli kohe teada hind ja kuupäev

13. september

Nokia kinnitas uuesti üle, et praegu müügil olevad Lumiad saavad Windows Phone 7.8, pole küll teada millal, aga eks siis, kui WP8 välja tuleb. See tähendab, et ka täpselt sellise uue avakraani, nagu on uuel WP8-l. Lisaks veel mitmeid lisasid, nii

fotode tegemiseks kui ka, jah, helinate meisterdamise programmi näiteks.

Ja City Lensi liitreaalsus-rakenduse: suuna kaamera linnas kuskile tänavale ja sulle öeldakse näiteks seda, mis vaatamisväärsused seal asuvad. Kõik on küll tore, aga ikkagi tekib tunne, et oma Lumia 800-ga jään ma kuidagi rongist maha, kuigi mu olukorda üritatakse mugavaks teha.

18. september

Natuke statistikat. Marketplace'is on nüüd umbes 105 000 rakendust, millest 74% on tasuta ja 69% inglise keeles. Eelmise kahe nädalaga lisandus 3055 rakendust.

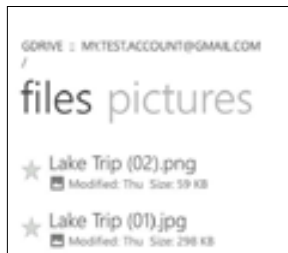
KUU NIPP

Peidetud kalkulaatorid

Jah, kalkulaator on WP7-s olemas, kuid see on üsna lihtne: korrutamine-jagamine, liitmine ja lahutamine ja kõik.

Kuid – pärast poolt aastat Lumia 800 kasutamist avastasin, et kui pöörata kalkulaatorit vasakule või paremale, siis avanevad kaks uut ja palju põhjalikumaid kalkulaatorit, kus on kõik olemas: koosinused, tangensid ja veel palju asju, millele mu hammas ausalt öeldes pealegi ei hakka.

KUU RAKENDUS

GDdrive

Google Drive'i tulek on toonud ka uue rakenduse, millega välja vahetada vana GDocs ehk Google Docsi rakendus. Tegemist pole ametliku rakendusega ja paljuski on see veel poolik, kuid samas paljutöötav. Kena väljanägemine, mitme kontoga sisselogimine, kuid funktsionaalsuses on veel küllalaga arenguruumi.

Enjoy connections. Live.

DIGITUS®

Seinakinnitused
õhukesele TV-le

HDMI switchid
laiendavad HD ühendusi

Bitid läbi elektrivõrgu,
ilma lisakaabelduseta

WiFi seadmed
annavad liikumisvabaduse

Erinevad ühenduskaablid
mustale tehnikale

NAS jagab koduvõrgus
nii pilte, muusikat kui filme

DIGITUS® Garantii:

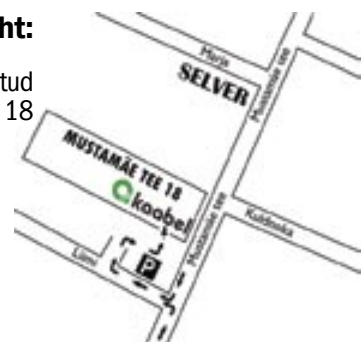
DIGITUS® annab oma seadme-
tele 5.-aastase ja kaablitele kuni
15.-aastase garantii.

DIGITUS® Asukoht:

A-Kaabli uus kauplus avatud
Mustamäe tee 18

DIGITUS® Maaletooja:

Mustamäe tee 18 | Tel : 666 1234 | www.akaabel.ee

GEL FUJISENSOR GTX

Inner Lock Lacing Kahekihiline topeltpaelutus mis pingutab välis- ja sisekülle eraldi. Paelutuse ajal pingutatakse kaks sisemist rihma ka ümber labajala tagamaks kindel istuvus ja lisatoetus. **Impact Guidance System (I.G.S.)** on ASICS-i disainifilosoofia mille eesmärgiks on panna jalatsikomponendid kannast varvasteni efektiivselt tööle nii, et kehale oleks tagatud võimalikult loomulik liikumine. ASICS disainerid püüavad täiustada, mitte korrigeerida, jalgade loomupärast liikumist. **Solyte** on spetsiaalne lööki summutav vahetalla materjal mis on ühlika ka väga kerge ning suurepärase löögitaasusjõu ja vastupidavusega. **Rock Protection Plate** Spetsiaalne vahetalla integreeritud õhuke plaat mis kaitseb jalga teravate objektide, nagu kivid ja puujuured, eest. **Lace Pocket** on jalatsikeeles paiknev tasku kuhu saab peita jalatsipaelte otsad. Kaitseb paelte okstesse ja kepikõnni keppidesse takerdumise eest. **3M Reflective Scotchlite** heklurid parandavad liikuja märkamist vähesel valgusega tingimustes. **Trusstic System** on kerge vormi pressitud vahetalla komponent mis ühendab jalatsi ees- ja tagaosas ning tasakaalustab jala enne äratõuet. **AHAR ASICS High Abrasion Resistance Rubber (AHAR)** on vastupidav kummimaterjal mida kasutatakse välisalla kõige enam koormust saavates osades. Parandab oluliselt välisalla vastupidavust. **ComforDry Sockliner** ComforDry siselald annab optimaalse summutuse ning tagab jahedama, kuivema ja tarvislikuma jalatsi sisekliima. **GORE-TEX Upper** Veekindel ja hingav pealsematerjal mis kaitseb jalga halbades ilmastikutingimustes. **Visible Rearfoot GEL** ASICS GEL on silikoopõhine summutussüsteem mis loodud nii professionaalide kui harrastajate vajadusi silmas pidades. Kannaossa paigutatud GEL tagab summutuse erinevates suundades, absorbeerib löögijõudu ja aitab tasakaalustada jalga kannapuutel. **Trail Sensor System** tagab võimalikult suure maakontakti jalalaba erinevates positsioonides. Tagab hea stabiilsuse ja toe kui jookstakse väga kiiresti vahelduval pinnasel – nii öelda off road.

UUED ILMASTIKUKINDLAD ASICS GORE-TEX JOOKSUJALATSID NÜÜD KOHAL.

KÜSI: SPORTLAND RUNNING, SPORTLAND, RADEMAR, SILJASPORT, MARATON SPORDIKAUBAD, JOOKSUEKSPERT